

Fabrikalarda, işyerlerinde,
okullarda, mahallelerde,
yığınların içinde!

Kendi can güvenliğini
kendimiz sağlayalım!
Can güvenliği komitelerinde
örgütlenelim

Bütün ülkelerin
proleterleri birleşin!

İŞÇİNİN SESİ

Yıl: 6, Sayı: 120-121
22 Ocak 1980

Bunalım Derinleşiyor

Seyit Havran

Devrimci durum hükümetlerin yaka-
kasını bırakmıyor. Demirel hükü-
meti, daha iki ayı dolmadan "bu-
naldı". Bu süre içinde yakıt sıkıntısı
felâket ölçülerini aldı, okullar, fabrikalar
ardı arkasına kapanıyor. Yalnız aralık
ayında Bursa'da 30, İstanbul'da 16, Es-
kişehir'de 12 büyüklü, küçüklü
fabrika kapandı. Üretimi sürdürebilenler
ise artık yarım kapasite
bile değil, ancak %20-30 kapasite
ile çalışıyor.

Binlerce işçi sokağa, yani soğu-
ğa ve açlığa atılıyor. Evin en temel
gereklerinin maddeleri kara-
borsada. Yağ bulunmuyor. Bulun-
sa da %100 zam yemiş. Yaygın
bir espiriye göre Türkiye'de çalışan
tek şey para basma makinaları.
Enflasyon oranı bugün %80,
yarın...? Krediler ise hâlâ
"yolda".

Ve yine ölümler, ölümler, ölümler.

Bütün bunlar hükümete parla-
mento dışında sıkıyönetimin, parla-
mentoda MHP ve MSP'nin açık, CHP'nin
kapalı desteğine karşın var.

Bu ortamda atılan militarist
kılığın "uyarı" mektubu ortalığı
karıştırdı. Kimse, üzerine alınmak
istemedi, istemedi ama mektubun
resmi alıcısı bir yana, gerçek alıcıları
açıktır: "Anarşi" rumuzlu devrimci
hareket ve "bölücü" rumuzlu Kürt
ulusal hareketi. Tepedeki didişme,
bu düşmanlara karşı oluşturulacak
birliğin biçimleri üzerindedir.

İşçinin Sesi daha baştan bu hükü-
meti üstü kapalı "Milli Birlik hükümeti"
olarak niteledi. Ecevit, "uyarı" mektubunun
ilk başta yattığı panik havasından yararlanarak,
üstünü açalım, koalisyon kuralım dedi.
Demirel çıkaracağımız baskı yasalarını
destekle, yeter diyor. Somutla ne olacağını
kestirmek güç. Gerekmebilir de. Çünkü
şu kadarı açık: Burjuvazinin tüm kesimleri,
AP'si, CHP'si, tekelci paşası, "asgari müsterekte",
ortamın devrimciliğini karşı-devrimci-
leştirerek önlemleri almakta anlaşılabile.
DGM'ler yoluyla si-

krıyönetimi sivilleştirerek, demokratik
örgütlenmeler boğazlanacak, Ecevitçesi
"Olağanüstü", Demirelçesi "Fevkalâde"
Hal Yasasıyla ülke, emekçiler için bir
çalışma kampına dönüştürülecek. Ecevit'in
hesabı, gönülden desteklediği bu önlemler
içinde durumunu birazcık düzeltmektedir.

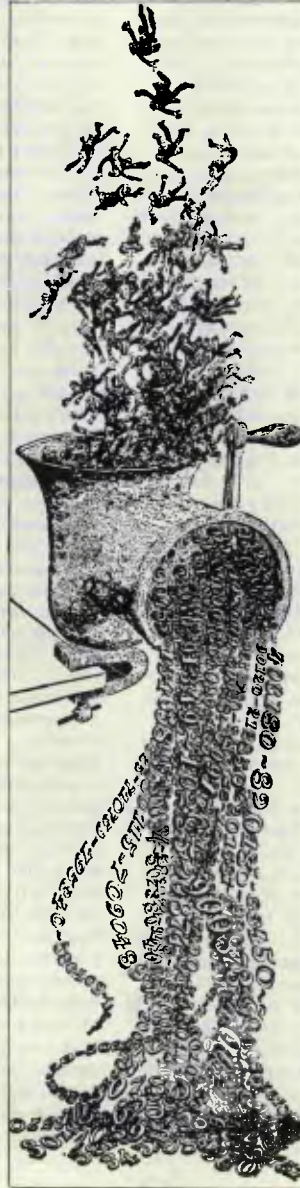
"Uyarı" mektubu bir gerçeği daha
açığa çıkarıyor. Bunalım orduda da
hissedilir ölçüde yansıyor. Komutanlar
sıkıyönetimden bir yanıyla çekiniyorlar.
Polisiye görev görmek için çeşitli sakıncaları
vardır. En başta kışladan çıkarılan asker
sınıf savaşının ta içine, grev çadırlarına,
gösteri yürüyüşlerine iniyor. Halkın
savaşımından kaçınılmaz olarak etkilenecektir.

Ordunun "asli görevine" dönüşmesi
gerekliyor. Bunun için ise, devletin
biran önce faşist bir yapıya geçirilmesi
gerekliyor.

Bu "asli görev" üzerinde biraz daha
duralım. Uyarı mektubu burjuvazi
arasında giderek güçlenen bir eğilimi
daha, savaş eğilimini yansıtıyor. Komutanlar
ordunun "eğitimsiz" kaldığından yakınıyor.
Genel Kurmay Başkanı, Kuvvet Komutanları
9 Ocakta yaptığı 5 saatlik görüşmeden sonra
Demirel, gazetecilerin sorularını yanıtlarken
şöyle diyor: "Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı,
Silahlı Kuvvetlerin savaşa hazırlanmasından
meclislere karşı sorumludur. Savaş konusuna
ikinci kez değindiğini, önceki görüşmelerde
bu konuya değinmediğini belirten gazeteciye
Demirel şöyle yanıt veriyor: "İkinci defa,
üçüncü defa, dördüncü defa söyleyebilirim.
Bundan sonra hep değineceğim".

Birçok nedenden savaş, burjuvazi için
"gerçekçi" bir alternatif gözükebilir. Bir kez
petrol sorununun kestirme bir "çözümü"
taşımaktadır. Tekelci burjuvazinin yayılmacı
emelleri olduğunu Kıbrıs'tan biliyoruz. Savaş
ekonomik bunalıma bir çözüm olarak
görebilir. Sonra savaş ülke içinde her türlü
devrimci çıkışı, direnişi ezmenin en iyi
bahanesi-

dir. Özellikle savaş hazırlığı kılıfı altında
Kürt halkına karşı girişi-

lecek yok etme operasyonları kolaylaşacaktır.

Son günlerde bölgede olağanüstü
artan gerginlik savaş için daha da
elverişli bir ortam yaratıyor. Irak Türkleri,
Iran Azerileri, Afganistan olayları bahane
edilebilir. Daha geniş bir planın parçası
olarak Amerika'nın örneğin İran'a, ya da
Sovyetler Birliği'ne karşı maşası olma
görevi üstlenilebilir.

İki söz arasında ağızdan "kaçan" bir
sözcük üzerine fazla spekülasyon yapmış
olmayalım. Ancak şu noktada kuşumuz
olmasın: Savaş burjuvazinin nesnel
gereklerini dile getirmektedir. Bir noktada
daha kuşumuz olmasın. Bir savaş, Türkiye
tekelci burjuvazisinin de sonu olacaktır.

Bunun olabilmesi için, artan tehlikelere
karşı, özellikle tüm halka yönelen şiddet
yasalarına karşı savaşımında işçi sınıfının
hegemonyasını kurabilmesi gerekir. Bu
savaşım ileri demokratik halk devrimi için
savaşım ve çok somut olarak barış savaşımıyla
göbeğinden bağlıdır. İşçi sınıfının bu
tarihsel görevini yerine getirmesine
başlıca engel oportünizmdir. Burjuvazi işçi
sınıfına silah çekiyorsa, oportünizm de onu
silahsızlandırıyor. Hükümeti "3. MC"
"üstü kapalı MC" olarak nitelmesiyle,
CHP'nin rolünü aklamaya çalışıyor. Şiddet
yasalarına karşı savaşım, parlamentoda bu
yasalara karşı çıkan 3-5 sol kanat CHP
sayılarına bağlıyor. TKP'nin Sesi'nde Kürt
ulusal hareketi "bir avuç teröriste" indirgeyerek
"CIA komplosu" sayarak yok sayıyor. Yağmur
duası gibi "en geniş" eylem ve cephe birliği
çağırırsa da, önerdiği bağlaşıklara (TIP-TSİP-CHP)
bakılırsa gerçekte en sekte tutumu alıyor.
"Kurtuluş Savaşında doğan" burjuva ordusunun
"asli görevinin" "ülkeyi emperyalizme karşı savunmak,
bağımsızlığı korumak" olduğu safsatasıyla
bilinçleri zehirliyor.

İşçi sınıfı ona silah çekenleri de, onu
silahsızlandıranları da cezalandıracaktır.

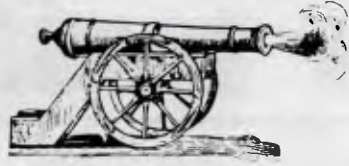

İçindekiler

1. Bunalım derinleşiyor
Seyit Havran
2. Okurlarımız yazıyor
3. Vladimir İliç Lenin
Jülide Kayacan
4. İzmir Leninci
gençliğin kalesi olacak
F.M. İzmir
5. Oportünistlere
soruyoruz
bu soruları
yanıtlamaya
yürekli misiniz?
T.M. İzmir
6. Parti disiplini ve
oportünist
çarpıtmalar
Emine Engin
9. Çek-al
Dünya devrimci
merkezi ve
oportünistlerin
çaresizliği
R. Yürükoğlu
13. Proletarya
Enternasyonalizmi
Afganistan'da
yaşama geçti
Ayla Antepli
14. Türk milliyetçisi
H. Erdal'a birkaç söz
Feyiz Kızılbaşrak,
İzmir
15. TKP bizimidir
Ayhan Acımaz
16. Mersinli genç işçiler
oportünizmi yenecek
U.R. Mersin
Fabrikalar kalemizdir
S. Bayram, Ankara
17. Bahri Yoldaş'ın
hesabını soracağız
SBF'li Leninci
Gençler
Oportünistlerle devrim
yapılır mı?
T.Y. Mersin
Halkın savaş
deneyimlerini
örgütleyelim
Fehmi Sarpkaya,
Zonguldak
18. İngiltere'den bir
komüniste çağrı
Ankara MTA
İşçi Muhabir Gurubu
Aydın İşçi
Muhabir Gurubu
19. Zonguldak İşçi
Muhabir Gurubu
Maden-İş'li İşçilerin
Toplu Sözleşmeler
Komitesi
20. BETOYA Fabrikası
İşçi Muhabir Gurubu

15 günlük devrimci işçi gazetesi.
Editör: R. Yürükoğlu
Masrafı: 30p.
Yıllık abone: 10 pound
Almanya için: 60 mark
Türkiye'den: 4 kitap gönderilerek abone olunabilir.
Adres: 29 Parkfield Street,
London, N.1, England.
Baskı: Anvil Printers Ltd.
(T.U.)

İSCİNİN SESİ

OKURLARIMIZ YAZIYOR

Bu sayfalarımız gorus-
lerimizi paylasan, paylas-
mayan tum okurlarımıza
aciktir. Mektuplarinizi,
haberlerinizi, yazilarinizi
bekliyoruz.

Burada örgütlerde
ideolojik, siyasal tartışma-
lar kiran kurana gidiyor.
Oportünistler Lenincileri
"fraksiyonculuk"la suçlu-
yorlar, kendileri fraksi-
yonculuk yapıyorlar.
Disiplinsizlik diyorlar,
disiplinsizliğin en somut
örneklerini vermek için
birbirleriyle yarış ediyorlar.
İşçinin Sesi'nin ideolojik
siyasal temeli çürük
diyorlar ama kendi çürük
temelleri üzerinde, dema-
gojik milliyetçi harcı ile
yapı kurmaya çalışıyorlar.
Leninci olmasından kuşku
duyulana, "senin altındaki-
ler senin öznel görüşünden
etkilendi" diyorlar. Oysa
onun örgütünden, pırıl pırıl
militanlar yetişiyor. Kimi-
ne de gelip ucuz ayak
oyunları yapıyorlar. Bir
yönetici militana: "Senin
hakkında İşçinin Sesi'ni
savunuyor dediklerinde,
ben senin için, hayır o
dürüsttür, aklı başındadır
diorum" diyor. İdeolojik
soruna kafa-kol ve dediko-
du ile yaklaşıyorlar.
Bir de "İşçinin Sesi" "mi-
litanlardan mektupları
kendisi yazıyor" diyerek
o sayfaların okuyucuları
üzerindeki etkisini zayıflat-
maya çalışıyorlar. Oysa
bildiri, broşür,
radyo ile ideolojik eğitim
yapmanın" zamanın
geçtiğinden, Leninci kad-
roların, sempatisanların
Marksizmi-Leninizmi,
Marks'ın, Lenin'in yapıtla-
rından öğrendiklerinden
habersizler. Disiplin adı
altında örgüt görevlilerini
atıyorlar, disiplinsizlik
ediyorlar. İşçinin Sesi'ni
savunan yöneticiler, örgüt-
ten atılmadığı durumlarda
da, onları atıyor, başka
kanallar zorluyorlar. Gizli-
lik adına gizliliği çiğniyor-
lar. Oportünistler bütün
bunları yaparken "tarihin
çöplüğüne varışlarını
hızlandırıyorlar.
Devrimci selamlar.

Sayın İşçinin Sesi,
Yoldaşlar, her yeni sayıda
daha bir içtenlikle sevmeye
ve aramaya başladığım
İşçinin Sesi düzenli olarak
elime geçiyor. Leninci
muhafeftin Merkez
Komitesi ile çelişkinin ne
olduğu üzerine çeşitli
sorular geldi. Ben bildiğim
kadarıyla bu ayrışmanın
kökeninde Türkiye'de
devrimci durum belirleme-
sinin ve "ulusal burjuvazi"
nin, ulusal sorunun
süre yayınlara elimize
geçmediği için kafamızda-
kileri aktardık. Ama şimdi,
yayımlar geldikçe, ayrı ayrı
okuyup birlikte tartışıyo-
ruz. Gönderdiğiniz
yayınlardan Parti Disiplini
ile Üçüncü Program ve
Görevlerimiz'i okudum.
Üçüncü Programda oportü-
nistlerin ve ortacı oportü-
nistlerin ulusal sorun
üzerindeki görüşlerine
indirildiniz şamarı
yürekte kutlarım. Oportü-
nistlerin sürdürmekte
dindendiği kör düşüşü,
Yürükoğlu yoldaşın, Emi-
ne yoldaşın Toplu
Sözleşmeler ve Devrim
Savaşımı kitabına yazdığı
önsözün 17. sayfasındaki
açıklamasının kesinlikle
hakkı olduğunu kanıtıyor:
"Ya Leninci görüşler TKP'
de egemen olacak, TKP'
nin Leninci birliği sağla-
nacaktır, ya da çeşitli anti-
Leninci yöntemlerle TKP
oportünizmin elinde çürü-
meye, yavaş ölüme itile-
cektir". Dileğimiz, Türkiye
işçi sınıfının öz partisini
ilk seçeneğin biçimlendir-
mesidir.
Kürdistan'da küçük burju-
va görüşlerini savunan
grupların belli bir
etkinliği var. Bu görüşler
hareketi yanlış yönlere
çekiyorlar. Buna karşılık
tüm Türkiye genelinde,
özellikle Kürdistan'da
Markslst-Leninist birikim
yürekli hoplatmacı ölçü-
de hergün daha bilimsel
boyutlar kazanıyor.
Siz tüm dostlarımız Leninci
öncü güçlere, Türkiye işçi
sınıfının gerçek savunucu-
su tüm İşçinin Sesi emek-
çilerine selam ve
saygılarımı sunarım.

A.R.
Burdur

Ş.T.
Diyarbakır

Yoldaşlar!
Ankara'dan komünist
selamlar. Oportünizm
geçmişinin, geleceğinin en
hummalı dönemini yaşıyor.
Yaşam, Leninci anlayışın
ne kadar doğru, ne kadar
tutarlı olduğunu gösteri-
yor. Oportünistler ne
yapacaklarını şaşırdılar.
İçlerindeki birçok devrim-
ci unsurun kafası çorba
gibi. Bazısı sınıf kavgasın-
dan soğuyor. Öğrenci
gençliğin küçük burjuva
yapıları, ön yargıları iyice
sırtmaya başlıyor. Bunu
öncü emiyorlar. Tabanı
seminer vereceğiz, broşür
gelecek, işçi sınıfı, savaş-
kan partimiz(!) vs. diye
oyalararak tutmaya
çabalıyorlar.
Ahmet Saydan
ölmüş bazı yerde sahip
çıkırlar. Bazı birimlerde
"zaten oportünistti"(!)..
gibisinden laflar ettiler.
Militanlar kime inanacak-
larını çözmeye çalışıyorlar.
Son Devrimci Alternatif
diye Önder Sağlam'ın bir
kitabı ve bu kitapta "Kürt
Sorunu ve Güven" başlıklı
bir yazı çıktı. 10 sayfalık
yazıda "Kürt ulusu" ve
"Kürt ulusunun ayrılma
hakkı"nın bir cümle olarak
bile göremedik. Bu kitapta
yeni şeyler var. İleri
demokratik halk devrimini
"işçi sınıfı tarafından
korunan ileri demokratik
düzen" yaptılar. Sağ sosyal
demokrasiye—ki bu yazıda
bundan CHP'nin sağ kanadı
sonucu çıkıyor—"sosyal
şoven"(!) diyorlar.
Yoldaşlar!
Oportünizm, zorlamayla
sorunların kökenine inmek
zorunda kaldıkça iyice
batağa saplanıyor.
Ama biz Lenin'i okuyor,
Lenin'den öğreniyoruz.
Leninizme silahlanıyoruz.
Hareketimizin içindeki
oportünizmin kökünü kazı-
mak için biliyoruz!
Oportünizme karşı savaş
burjuvaziye karşı savaştan
ayrılmaz!
Yaşasın ileri demokratik
halk devrimi!
Komünist selamlar!

P.E.
Ankara

Dostlar,
Gazetemiz İşçinin Sesi'nin
son günlerde devrimci
harekete getirmiş olduğu
açık tartışma, biz .....da-
ki FİDEF içinde örgütlü
ilericileri, komünistleri de
şimdiye kadar yapılanları
tekrar özden geçirmeye
sevk etti.
Bizim şimdi içinde bulun-
duğumuz moralsizlik ve
yeni arayışa yardımcı
olacağımıza inanıyoruz.
Sizden şimdiye kadar

çıkması gazetemiz İşçinin
Sesi'nin tüm sayılarını ve
aşağıdaki kitapları gönder-
menizi istiyoruz.

Ç.E., F. Almanya

İşçinin Sesi
Editörlüğüne,
Mersin .....
mahallesinden, tüm
yoldaşlara selamlar!
Yoldaşlar, bizler
gerçekleri görerek,
"Salon devrimciliğiyle,
karanfile, güvercinle"
devrimin olamayacağına
inandık. Bu yoldan olsa
olsa devrime set çeken
oportünistlik olur.
Mahallemin devrim
ateşiyle yanıp tutuşan
gençleri olarak bizler en
sağlam Leninci ideoloji
olan İşçinin Sesi'ni
benimседik. İşçinin Sesi'
ne лайık olabilmek için
oportünizme ve burjuvazi-
ye karşı savaşın kesin
zaferi için sistemli ve
düzenli örgütlenmeliyiz.
Bizler pratik ve teorik ola-
rak Leninci İşçinin Sesi
ile donanıyoruz.
Gücümüzü kanıtlayacağız.
Oportünizmi söküp
atacağız.
Faşizmi ininde
geberteceğiz!
Yaşasın ileri demokratik
halk devrimi!
Yaşasın İŞÇİNİN SESİ!
..... Mahalleli
Mersin

Eleştiri (!)

İşçinin Sesi dergisi
dağıtıcsı,
Belli bir süreden beri
aşağıdaki adrese dergi
gönderiyorsunuz. Sizden
dergi isteyen olmadı.
Kesecekler mi diye
bekledik. Fakat kesme-
diniz. Belli oldu sizin
dilinizden konuşmak
gerekliyor. Bir daha aynı
şeyi yaparsanız sizin
anınızı, avradınızı, gel-
mişinizi, geçmişinizi,
geleceğinizi .....
Biz burada sınıf savaşımı
veriyoruz. Sizin gibi
devrimcilik oynamıyoruz.
MİT misiniz, ajan misiniz,
ne ... olduğunuz belli
değil. Bir daha böyle
... yemeyin sayın
muhterem aileye mensup
..... çocukları.
Adres: Ertuğrul Gazi
Mah. Kardeşler
Kıraathanesi, Eğitim
Enstitüsü öğrencileri,
BURSA.
Bu metni olduğu gibi
yayınlayın ki İşçinin
Sesi'ni okuyanlar nasıl
çalışma yaptığınızı
bilsinler.

Bursa Eğitim Enst.
İlerici Öğrenciler

Leahy'nin "düşünceleri" 59. yildönümünde,
Leahy'nin ölümünün 59. yıldönümünde,
Leahy'nin ölümünün 59. yıldönümünde,

Dünya proletaryasının yüce önderi ve Büyük Ekim Devrimi'nin yöneticisi, dünyada ilk proleter devletin kurucusu Vladimir İliç Lenin, bundan 56 yıl önce 21 Ocak günü öldü. Lenin'i ölüm yıldönümünde en iyi anma yolu, bugün tek tek ülkelerden de öte dünyanın en ücra köşelerine dek yığınları saran Leninci ilkeleri canlı tutmaktır. Leninizm bayrağını daha da yükseltmektir.

Türkiye komünistleri olarak, Lenin'e, Leninizme bağlılığımızı,

Türkiye devrimi haline getireceğiz.

Vladimir İliç Lenin'i, ölümünün 56. yılında, bu bilinç, bu hırsla, saygıyla anıyoruz.

Jülide Kayacan

Dünya proletaryasının yüce önderi ve Büyük Ekim Devrimi'nin yöneticisi, dünyada ilk proleter devletin kurucusu V.I. Lenin bundan 56 yıl önce 21 Ocak günü öldü.

Lenin'i ölüm yıldönümünde en iyi anma yolu, bugün tek tek ülkelerden de öte dünyanın en ücra köşelerine dek yığınları saran Leninci ilkeleri canlı tutmaktır. Leninizmin bayrağını daha da yükseltmektir. Leninci ilkeleri cömertçe harcayan oportünizme karşı savaştır. Bu savaş içinde proleter yaya devrimci bilinç vermektir.

Leninizmin, Bolşevizmin tarihi demek, Narodniklere, ekonomistlere ve Menşevik likidatörlere karşı verilen savaşım demektir. Nedir bu savaşımın altında yatan? "...her sosyal-demokrat (komünist-İ.S.) harekette bulunması doğal, kaçınılmaz" olan iki çizginin savaşımıdır. Ve sonunda tek bir noktada odaklaşır bu savaşım. Herşeyin gelip dayandığı bu nokta Leninizmin özüdür: *Proleter Hegemonyası*, ve ona kopmaz bağlarla bağlı ikiz kardeşi: *Proletarya Diktatörlüğü*.

"Devrimin etkisinden önce, utku için proleter hegemonyası, devrimden sonra, utkunun korunması ve sosyalizmin kurulması için proleter diktatörlüğü" (R. Yürük-oglu, *İşçinin Sesi*, 23 Nisan 1977).

Bu ikiz kavram oportünistlere her zaman korku salmış. Bugün de öyle. Lenin bu kavramdan ölesiye korkan oportünistler için şunları söylüyor:

"...sınıf savaşını ve proletaryanın öncü rolünü yalnızca sözde kabul ederler, onun mantıksal sonucuna varmaktan korkarlar. Özellikle burjuvaziyi dehşete düşüren, asla kabul edemeyecekleri kaçınılmaz sonucu düşünmeye korkuyorlar. Proletarya diktatörlüğünün de sınıf savaşının, sınıflar ortadan kaldırılmadıkça kaçınılmaz olan, bir dönemi ... olduğunu kabul etmeye korkuyorlar" (Lenin, *Toplu Yapılar*, İngilizce basım, c.29, s.420).

Oportünistlere korku salan, burjuvaziyi dehşete düşüren proleter hegemonyası ve proletarya diktatörlüğü fikirleri nasıl yaşama geçirilir? Dün olduğu gibi bugün de bunları yaşama geçirmede araç

VLADİMİR İLİÇ LENİN

Bolşevik taktiklerdir.

Dünyada ilk proleter devrimin etkisini sağlayan, Lenin'in önderliğinde açık ya da üstü örtülü biçimde Bolşevik taktiklerin geçerliliğini yitirdiğini söylüyorlar. Tam tersine dünya işçi sınıfı hareketinin deneyimleri bu taktiklerin doğruluğunu her gün daha çok kanıtıyor. Ve tüm ülkelerde olduğu gibi Türkiye'de de oportünistlerin Lenincilere olan düş-

manlığının altında yatan Bolşevik taktiklere olan düşmanlıktır.

Lenin Bolşevik taktikler için şunları söylüyor:

"Bolşevik taktikler doğrudur: tek uluslararası taktikti, çünkü onlar, dünya devriminden alçakça korku, ona cahilce 'inançsızlık' ... temeline değil, Avrupa'da devrimci durumun doğru *saptanması*, temeline oturuyordu. Bu taktikler tek uluslararası taktiklerdi, çün-

kü tüm ülkelerde devrimin gelişmesi, desteklenmesi ve uyanışı için bir ülkede yapılması mümkün olan en büyük işi yaptı. Bu taktikler çok büyük başarılarıyla doğruluklarını kanıtladılar. Bolşevizm dünya Bolşevizmi oldu. (Rus Bolşeviklerinin hünerli oluşundan değil, her yerde *halkın* pratikte devrimci olan taktiklere olan derin sempatisinden dolayı) Bolşevizm pratikte, sosyal-şovenist ve sosyal-pasifistlerinkinden elle tutulur biçimde farklı olan bir düşünce, teori, program ve taktikler ortaya koydu...

"Bolşevizm dünya çapında 'proletarya diktatörlüğü' fikrini halka sevdirdi. Bu sözcükleri Latince'den, önce Rusçaya, sonra da dünyanın tüm dillerine çevirdi. *Sovyet hükümeti* örneğiyle de şunu gösterdi ki, geri bir ülkenin işçileri ve köylüleri *bile*, en az deneyim, eğitim ve örgütlenme alışkanlıklarıyla bile, muazzam güçlüklerin ve (tüm dünya burjuvazisinin desteklediği) sömürücülere karşı savaşımın ortasında, emekçi halkın erkinin devamını sağlayabildi. Dünyada daha öncelikli demokrasilerden ölçüsüz derecede yüksek ve geniş bir demokrasi yaratabildi. Ve sosyalizmin pratikte kuruculuğu için milyonlarca işçi ve köylünün yaratıcı çalışmasını başlatabildi.

"Tüm dünyanın işçileri", sosyal-şovenist ve sosyal-pasifistlerin taktiklerinin 'onları emperyalist burjuvaziye olan ücretli köleliklerinden: kurtarmadığının, bu taktiklerin tüm ülkeler için bir model olamayacağının hergün daha çok farkına varıyorlar. Tüm ülkelerde işçi yığınları, Bolşevizmin savaş ve emperyalizmden kurtulmak için doğru yolu gösterdiğinin, Bolşevizmin *hepsi için bir taktikler modeli olarak hizmet edebileceğinin* hergün daha çok farkına varıyorlar" (Lenin, c.28, s.293-294).

Proleter hegemonyasının, Bolşevik taktiklerin en gerekli olduğu ortam hangisidir? Sınıf savaşının yükseldiği, tüm emekçi kesimlerin ülkenin içinde bulunduğu bunalımdan etkilendiği, üst yapıda tüm laçkalıkların alıp yitirdiği, burjuvazinin ülkeyi 'bildik' yöntemlerle yönetemediği, devrimci propaganda ve ajitasyon için en elverişli ortamın varolduğu, yığınların her an sokağa çıkabileceği ortamdır. Yani devrimci du-

rumdur. Devrimci durumu yadsı-
mak, yüklediği görevlerden yan-
çizmek, proleter hegemonyasını
yaşama geçirmek için çalışmak-
tan yan çizmektir. TKP'nin başını
tutan Menşevik likidatörlerin de
yaptığı budur. Onlar ülkedeki her
hoşnutsuzluk damlasından yarar-
lanıp devrim yatağına akıtacakları
yerde Menşevik yöntem ve belgi-
leriyle "ortamı daha az devrimci-
leştiriyorlar".

Her ülkede, o ülkenin özgül
koşullarına bağlı olarak, oportü-
nizm değişik biçimde başkaldı-
rıyor. Yuro-komünistler proletarya
hegemonyası ve proletarya dikta-
törlüğü kavramlarını sözlükten sil-
diler.

Bizim oportünistler ise bu iki
kavramı birbirinden koparıyorlar.
Zaman zaman bu kavramlardan
söz ediyorlar. Çünkü ülkemizdeki
devrimci durum oportünistleri
"militan konuşma"ya zorluyor.
Ancak bu "militanlığı" biraz ka-
zıdın mı Leninizmin özünü nasıl
yadsıdıklarını görmek hiç de zor
değil.

Bizim Menşevikler proletarya
hegemonyası ve proletarya dikta-
törlüğünden "söz ettiklerinde" bi-
le Leninizmin özünü yadsıyorlar.
Örnekleyelim.

Nisan 1975 tarihli *Atılım* "İleri
demokrasi aşamasında işçi sınıfı-
nın hegemonyası sağlanacak..." di-
yor. Leninçiler için ileri demokra-
si, sosyalizme açılan ileri demok-
ratik halk devriminden sonra
kurulacak düzendir. Devrimimiz
ise *işçi sınıfının hegemonyasında*
emeççi yığınların eliyle gerçekle-
şecektir. Yani devrimden önce
devrimimizin utkuya ulaşmasının
koşulu olarak, toplumun "bu en
devrimci sınıfının tüm sömürülen-

Lenin, Kremlin'deki çalışma odasında 4 Ocak 1922

lerin, emekçilerin, tüm demok-
ratik güçlerin önünde yükselerek,
onların hegemonu olması gerekir"
(R. Yürükoğlu, *İşçinin Sesi*, 23
Nisan 1977). Ama görüldüğü gibi
bizim Menşeviklere göre öyle de-
ğil.

Proleter hegemonyasının vara-
cağı, varması gereken hedef pro-
letarya diktatörlüğüdür. *Atılım*'a
göre hiç de öyle değil. *Atılım*
"her iki aşamada da (ileri demok-
rasi ve sosyalizm aşamasında-İ.S.)
işçi sınıfının, emekçi yığınların
empyeralizme, kapitalizme karşı
kazanımları savunulacaktır. Gere-
ğinde işçi sınıfının diktatörlüğü
kurulacaktır" (abc) diyor. "Gere-
ğinde" diktatoryayı kurarız
diyor!!!

Bugün Türkiye işçi ve devrim
hareketinin önündeki en büyük en-
gel TKP'nin bu oportünist yelpa-
zesidir.

Ancak devrimci durum olgun-
laştıkça, Bolşevik taktikler gerek-
liliğini daha dayattıkça ve Lenin-
çiler *İşçinin Sesi* eliyle ideolojik
savaşımı, Leninizmin bayrağını
yükselttikçe, TKP'deki Menşevik
safırlara sallantı artıyor. Menşevik
likidatörler devrime gönül vermiş
militanları biraz daha oyalayabil-
mek için şimdi Lenin'i okumayı
önermeye başladılar. Ayrıca, Yü-
rüköğlu yoldaşın belirttiği gibi,
"Partimizdeki bunalım herkesi,
Marksçı-Leninçiler klasikleri okuyup
öğrenmeye itiyor. Niyet etmiş bir
komünist için çok kısa zamanda

edinebilecek bir birikimle Lenin'in
genel teorisine, Marksizmin dev-
rimci ruhuna ulaştıkça, "düş-
man"ın kim olduğu çok iyi or-
taya çıkacaktır. Oportünizmin bu-
nalımı derinleşecektir" (R. Yürük-
oğlu, *İşçinin Sesi*, 2 Ocak 1980).

Evet okuyacağız. Tekrar tekrar
okuyacağız Lenin'i. Leninizmi öğ-
renmek, Leninizmin düşmanı
oportünizmin mezarını kazmak
demektir.

Sözlerimizi *Zayıf Halka*'dan bir
alıntıyla bitirelim.

"Bugün Türkiye öyle bir yere
gelmiştir ki, işçi sınıfının katılma-
dığı hiçbir iktidar olamaz. İşçi
sınıfının hegemonyası altında
kurulmayan hiçbir iktidar devrimci
olamaz. Anti-faşist, anti-tekelci,
anti-empyeralist ileri demokratik
halk devrimi dışında hiçbir yol fa-
şist tehlikeye, işsizliğe, yoksullu-
ğa, pahalılığa, açlığa, cahilliğe çö-
zümler getiremez. Ardından Le-
ninci kesintisiz devrim süreci için-
de sosyalist devrime dönüşmeyen,
burjuva diktatörlüğünü yerle bir
edip proletarya diktatörlüğüne
varmayan hiçbir devrimci-demok-
ratik dönüşüm, hiçbir soruna
kalıcı çözümler getiremez, hiçbir
kazanımı koruyamaz.

"İşte sorunlar ve çözümleri
tarihin gündemine bu biçimde ge-
lmıştır. Üç dört yıl sonraki Türki-
ye bugünkünden çok farklı ola-
caktır. Yeniliği ölüm! Yenmek zo-
rundayız! Yeneceğiz! Sosyalizme
açılan ileri demokratik halk dev-
rimini gerçekleştireceğiz!"

Lenin'e, Leninizme bağlılığımı-
zı, *Türkiye devrimi* haline getire-
ceğiz.

Vladimir İliç Lenin'i ölümün-
nün 56. yılında bu bilinç, bu hır-
sla, saygıyla anıyoruz.

İzmir Leninci Gençliğin Kalesi Olacak

İşçinin Sesi'nin oportünizme,
ortacılığa karşı açmış olduğu sa-
vaş bayrağını yükseklerde tutmak
işçi sınıfına olan komünist bor-
cumuzdur. Oportünizme karşı sa-
vaş burjuvaziye karşı savaştan ayrı-
lmıyor. Bu savaşta biz, oportü-
nistlerin *İşçinin Sesi*'ne hangi
yönlere saldırdıklarını iletmeyi
görev sayıyoruz.

Yoldaşlar,

Saldırının biri Leninci disiplin
anlayışına geliyor. Oportünistler
İşçinin Sesi'nin çıkışı disiplin-
sizlikle suçluyorlar. Cemil Silahtar
yoldaşın *Parti Disiplini* adlı
broşürünün 25. sayfasında Lenin'
den aktardığı disiplin anlayışı
"...Eylem birliği, tartışma ve eleştir-
ti özgürlüğü için bizim tanımla-
mamız" için şunları söylüyorlar:

"Lenin'in bu yazdıkları RSDİP
içinde geçerliydi. Yeni tipden bir
parti içinden böyle bir disiplin
anlayışı olmaz. O zaman parti
herkesin istediği şekilde bir
tartışma kulübüne döner." Mina-
reyi çalan kılıfını hazırlamış.
Leninizmin artık geçersiz oldu-
-

nu söylemek istiyorlar ama açık-
tan söyleyemiyorlar, böylesi kılıf-
lar hazırlıyorlar. Cemil Silahtar
yoldaş kitleler önünde açık tar-
tışma; militanların hangi parti ör-
gütünün hangi fikirleri savunduğu-
nu bilmesi konularında Lenin'den
yeterince aktarmalar yapıyor. Ö-
nekler çoğaltılabilir. RSDİP
içinde açık tartışmaya bir örnek
de biz vermek istiyoruz. Lenin'in
Nisan Tezleri 7 Nisan 1917 ta-
rihinde *Pravda*'nın 26. sayısında
yayınlanıyor. Bu konuya ilişkin
Lenin şunları söylüyor:

"Hem Tezler, hem raporun
Bolşeviklerin kendi arasında fikir
ayrılığına neden oldu. Bir sıra
danışmalardan sonra ayrılıkların
açık olarak tartışılmasının ve böy-
lece tüm-Rusya Konferansı için
materyal sağlamasının salık veril-
mesini oybirliğiyle sonuca bağ-
ladık" (Lenin, *Nisan Tezleri*, İngi-
lizce basım, Progress Yayınları).

Evet oportünist baylar. Tartış-
ma açık yapıyor. Hem de Bolşevik-
lerin günlük yayın organı *Pravda*
da. Kamenev *Pravda*'nın 27. sa-

yısında Lenin'in tezlerinde aynı
fikirde olmadığı noktaları *açıkça*
belirtiyor. Ama diyebilirsiniz bu da
RSDİP içinde oluyor!

O zaman bakalım RSDİP,
SBKP(B) olduktan sonra parti içi
fikir savaşımı, eleştiri özgürlüğü
parti disipliniyle ne gibi *ilişkiler*
giriyor? 100. doğum yılını bu gün-
lerde kutladığımız büyük Leninci
önder Stalin şöyle diyor:

"Birliğinden ve demir disiplin-
ninden güç alan bir parti olmadan
proletarya diktatörlüğünü kurmak
ve sürdürmek olanaksızdır. Ama
bütün parti üyelerinin irade birliği
olmadan, hareket birliği olmadan
partide demir disiplin düşünüle-
mez. *Kuşkusuz ki bu, partide fikir savaşımına yer olmadığı an-
lamına gelmez. Tam tersine, demir
disiplin, eleştiriye ve fikir savaşımına engel olmak şöyle dursun,
partinin bağrında eleştiriyi ve fikir savaşımını gerektirir*" (J.V. Stalin,
Leninizmin İlkeleri, Sol Yayınları,
s.109) (abc). Yıl 1924. RSDİP
SBKP(B) olmuş!

Görüldüğü gibi RSDİP içinde

olduğu kadar SBKP(B) içinde de
eleştiri ve fikir savaşımı partinin
demir disiplini için *gerekli* görü-
lmüştür. Sizin yaptığınız gibi ört-
bas edilmemiştir. Bundan böyle
edilemeyecektir de!

Oportünistlerin Leninci disiplin
anlayışları olmadığından demok-
ratik merkezîyetçilik ilkesini su-
landırıyor, bürokratik merkezîyet-
çiliği uyguluyorlar. "Disiplinsiz-
lik" yapmış olan "sol" oportü-
nistleri "merkezden" inme "çevre-
lerle" ideolojik olarak mahkum et-
tiklerini sanıyorlar. Türkiye dev-
rim hareketinin can alıcı sorun-
larının kitlelerce açık olarak tartı-
şılmasını engelliyorlar. "Orta" yol
politikalarını gizlemeye çalışıyor-
lar. Son sözümüz yine Stalin'den:
"İlke sorunlarında 'orta' yol,
görüş ayrılıklarını örtbas etme,
gizleme 'yoludur', partinin ideolo-
jik yönlendirmesinin 'yoludur', par-
tinin ölümünün 'yoludur' ". (agy,
s.128).

TKP'yi ölüme götürmenize izin
vermeyeceğiz!

F.M., İzmir

OPORTÜNİSTLERE SORUYORUZ BU SORULARI YANITLAMAYA YÜREKLİ MİSİNİZ?

Kadrolar şimdiye değin uyutuldu. Yanlışgörüşler kolayca propaganda edildi. Ama *İşçinin Sesi*, bu ideolojik sis duvarını pırıl pırıl dünya görüşüyle, paramparça etti. *İşçinin Sesi* ile birlikte, kadroların ideolojik sorunlardan haberi oldu. Artık kadrolar da, *İşçinin Sesi*’nde Yürükoğlu yoldaşın yönelttiği sorulardan esinlenerek, oportünistlere sorular yöneltiliyorlar ve ardından ekliyorlar: yanıtlamaya yürekli misiniz?

1. Bugün Türkiye’de finans-oligarşisi var mıdır, yok mudur? Devlet tekeli kapitalizmi var mıdır, yok mudur? Burjuvazi, devleti ele geçirmiş midir, yoksa ele geçirme sürecinde midir? (Bilen yoldaşın Şubat 1979 *Barış ve Sosyalizm Sorunları*’ndaki "Yığın Bağları" yazısıyla sonradan çıkan yine Bilen yoldaşın *Atılım* Ağustos 1979’daki "Kara Basan" yazısı ilişkili değil midir?).

2. Bugün ülkemizde, kapitalizmin gelişkinlik düzeyini, olduğundan aşağı göstermek, anti-feodal görevleri olduğundan fazla abartmak, hedef olarak "işbirlikçi burjuvazi, toprak ağalarını" koymak doğru mudur? (Bak: *Konferans*, s.27, ayrıca *Program*, s.18).

3. "İşbirlikçi burjuvazi" ile "işbirlikçi tekeli burjuvazi" aynı anlamı içerir mi? İçermese neden *Program*, *Konferans* ve *Plenum*’da "işbirlikçi burjuva" terimi kullanılıyor?

4. "Ulusal burjuvazi", orta katmanlar içinde midir, dışında mı? Orta katmanlar ile orta burjuvazi arasındaki ilişki nedir? (*Program*, *Konferans* neden bunları birbirine karıştırmıştır?) Tekeldişi burjuvaziye "ulusal burjuvazi" adını takmak burjuva kuyrukçuluğu değil midir?

5. CHP için şimdiye kadar değişik tanımlamalar kullandınız. Bunun nedeni, CHP’nin sınıfsal taban değiştirmesi midir, yoksa ilk baştan yanlış çözümlenmesi midir? Yanlış bir saptama varsa, bunun kökünde sağ oportünizmin, CHP’den beklediği umut yatmaz mı? CHP’nin "burjuva reformist" olması ile "sosyal-demokrat" olması arasında bir ilişki var mıdır? CHP içinde sizler tarafından var olduğu söylenen "sosyal-demokrat" kanat kimdir? CHP’nin bu yapısıyla, bu yöneticileriyle, ileri demokratik halk devriminde onunla bağlaşıp kurulabilir mi?

6. *İşçinin Sesi*, Türkiye’de "devrimci durum" olduğunu ilk kez Eylül 1976’da duyurdu. *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye*

ilk kez Şubat 1978’de çıktı. Bütün bu yayınlardaki görüşler aynı olduğu halde, neden sessiz kaldınız? Bugün ise, komünist namusu bir yana iterek "*İşçinin Sesi* dışarda çıkan bir gazetedir, bizi bağlamaz" diyorsunuz. Bu dürüst bir davranış mıdır?

7. 3 Haziran 1979’da MK tarafından yapılan açıklamada "baş tehlike sağ oportünizm" dendi. Acaba Parti içindeki bu sağ oportünistlerin bu anki konumu nedir? Ortacı oportünistlerle, sağ oportünistler birleşip Leninclere karşı tavrı almadılar mı?

8. *Program*’da "demokratik dönüşümler" ve "ileri demokrasi" bölümü neden ayrı konmuştur? Bunlar ayrı aşamalar mıdır? Bu TİP’in savunduğu görüşe benzer mi?

9. Devrimimiz için çok önemli olan ulusal sorunda: Kürtleri, hem "ulusal azınlık", hem "milliyet", hem "ulus" olarak tanımlamak doğru mudur? Gerçek bir ulusal azınlık olan Lazları, Kürtlerle bir tutmak doğru mudur? Yayınlarımızda her zaman, Kürt ulusunun görevlerini koyarız da neden ezen Türk ulusunun görevlerini koymayız? Hep Kürt ulusunun "anayasal demokratik eşit haklarından"

söz ederiz de neden, ikircimsiz, amasız fakatsız "ayrı devlet kurma hakkından" söz etmeyiz? "Eşit haklar"ı savunmakla, "ayrı devlet kurma hakkını" savunmak aynı mıdır? "Ayrılma hakkını, ulusların tanınma, kabullenme" evresinde savunmayız. "Ayrılma hakkı aleyhinde propaganda yaparız" demek doğru mudur? Leninizmde böyle bir ayırım var mıdır? (Bak: *Ürün*, no: 52, H. Erdal’ın yazısı).

10. Bir komünist partisi, "ulusal çıkarlar" ile "proletarya enternasyonalizmi"ni karşı karşıya getirmez. Ancak seçim konusu olduğunda, proletarya enternasyonalizmini üstte çıkarması gerekmez mi? Oportünistler bugün *Program*’da neyi savunuyorlar? (*Program*, s.22).

11. Parti yayınlarında "kapitalist olmayan kalkınma yolunun" savunulduğunu inkâr edebilir misiniz?

12. 1973’de yazılmış olan *Program* taslağında neden "proletarya diktatörlüğü" yoktu? Neden "Türkiyeli" terimi yerine "Türk" terimi vardı? Bu, daha o zamandan sağ oportünizmi belgelememiş miydi?

13. *Politika* gazetesi emekçilere yol gösteren günlük bir yayın mı-

dır? Yoksa emekçilere oportünizmi sırına eden, eylem birliği(!) gazetesini mi? (Örneğin, Kenan Evren’e yurtsever demek doğru mudur?)

14. TİP, TSİP için eskiden kullandığımız "legal sosyalist partiler" şimdi "sosyalist partiler" oldu. "Sağ oportünist küçük burjuva partiler" bugün "işçi sınıfının partileri" oldu. NEDEN? TİP ve TSİP’i "işçi sınıfının öncü müfrezeleri olarak kabul ediyor musunuz?

15. Can güvenliği komiteleri MK kararı olarak 1978’de gündeme geldi. Fakat şimdiye kadar Türkiye’nin hiçbir yanında böyle bir komite kurulmamıştır. NEDEN? Can güvenliği komitelerini önce "savaş örgütleri" ilan edip, arkasından bu komiteler "eylem birliği" komiteleridir demek, ve *İşçinin Sesi*’ne bu konuda saldırarak komünist dürüstlük müdür?

16. Stalin’in "ulus tanımı"’nı anti-Marksist mi buluyorsunuz? *Ürün* 44. sayısında Kadri Şimşek adıyla çıkan yazıda, Stalin’e düşmanlık tohumları yok mudur?

17. İstiklal marşına saygı duyarız demek doğru mudur? Gerici bir ulusal değer olan İstiklal marşını, ileri bir ulusal değer gibi göstermek doğru mudur? İstiklal marşının gerici içeriğine karşı eylem yapmak ilkesel planda doğru mudur, yoksa yanlış mı?

18. 14 Ekim 1979 seçimlerinde, Türkiye’nin her yerinden neden bağımsız aday çıkarmadınız? İstanbul dışındaki yerlerde, objektif olarak CHP, TSİP kuyrukçuluğu yapılmadı mı? Biz, TSİP’i Türkiye’nin değişik yanlarında desteklerken, onun bizi İstanbul’da desteklememesini nasıl yorumluyorsunuz? Seçimler, bizim için amaç değil araçsa, neden Türkiye’nin her tarafında bağımsız propaganda yükseltilmedi?

19. Hangi belgi devrimcidir? "MHP, ÜGD kapatılsın, can güvenliği sağlansın" mı, yoksa "gelecek canlar bir olalım, MHP’yi, ÜGD’yi susturalım" mı?

20. Toplu sözleşmelerde, işgücünün değerini istemek göşistik midir? Bu gerçekçi istemin en alt düzeyi değil midir? İşgücünün değeri, "ancak sosyalizmde alınabilir" demek, Leninizmden habersiz olmak değil midir? Ölçüt olarak "alınabilirliği koymak" daha baştan uzlaşma yapmak değil midir?

Bunlar oportünistlerin yanıtla-mak zorunda oldukları bazı sorulardır. Daha çok sayılabilir. Yanıt bekliyoruz.

T.M. İzmir

Politika’ya Uyarı

Politika gazetesi, *İşçinin Sesi*’ne fikir düzeyinde yanıtlar getiremedi. Gazetenin köşe yazarları, yanıt derken, daha büyük ideolojik açıklar verdiler ve geri çekildiler.

İşçinin Sesi’ne karşı fikir düzeyinde geri çekilmek zorunda kalan *Politika*, Talip Öztürk yoldaşın ölümüne ilişkin "muhbirlik" yaygarasıyla yeniden söze başladı. Başlarken de, "şimdi sıra bizde" diyor. Demek ki *Politika*’ya söz sırası ancak "muhbirlik" gibi, Babıali tipi konularda geliyor.

İşçinin Sesi, Talip Öztürk yoldaşın vurulmasını şöyle yorumlamıştı: "Talip Öztürk’ün vurulması, kuşkusuz ki Türkiye burjuvazisinin dikkatle planladığı cinayetlerden biriydi... Talip Öztürk, Bolşevizmin giderek güçlenmesinden korkan burjuvazinin ve onun beşinci kolu oportünizmin çıkarları açısından dikkatle seçilmiş bir hedefti. *İşçinin Sesi* yayınlarını yakından izleyen, titizlikle saklayan Ali İhsan Özgür de öyleydi".

Bu net, açık bir görüştür. *İşçinin Sesi*, bunu demek istedi,

bunu dedi, bunu diyor. Başka şey demek isteseydi, onu derdi. *Hergün* ve *Aydınlık*, bu görüşe istedikleri kulpu takabilirler. Bu onların varlık nedenidir. Ne ki, *Politika* da, *İşçinin Sesi*’nin söylemediklerini, *Hergün* ve *Aydınlık*’tanık göstererek, *İşçinin Sesi*’ne atfediyor. Bunu yaparken, *Hergün* ve *Aydınlık*’ı tanık kabul ettiği halde, *İşçinin Sesi*’ndeki söz konusu yazıyı sanık olarak bile basamıyor, bu mertliği göstermiyor. *Politika* yaptığı çarpıtmanın bilincinde olduğu için, *İşçinin Sesi*’nin baş sayfasını yalnızca yazı başlığı okunabilecek bir boyda küçültüyor.

Biz Talip Öztürk yoldaşın adı çevresinde sözü uzatmayacağız. Bu, yoldaşımıza saygı borcumuzdur. Ancak *Politika* gazetesine bir küçük uyarı yapalım: *İşçinin Sesi*’ni *Hergün* ve *Aydınlık*’la aynı satta göstermeye çalışırken, kendiniz onlarla aynı safa düştünüz! Her eve "bir ekmek bir *Politika*" diye, "bir ekmek bir yalan" mı girecek?

Disiplin

Parti Disiplini ve Oportünist Çarpıtmalar

Emine Engin

Atılım'ın aralık sayısında "Leninci parti ve oportünizmle savaş" başlıklı bir yazı çıktı. Yazı hem teorik açıdan, hem somut gerçeklere ilişkin başvurduğu çarpıtmalarla oportünist parti anlayışının canlı bir örneğidir. Böyle bir yazının TKP merkez organında yayınlanması, TKP'nin bolşevikleştirilmesi için savaşın can alıcı önemini bir kez daha vurguluyor.

TKP Yönetimi, 1973 öncesi likidasyonun sorumlusu yuro-komünizmin Türkiye'deki uzantısıdır

Yazıda 1973 sonrası değişim şöyle açıklanıyor: "TKP, Türkiye kapitalizminin görece barışçıl bir gelişme göstereceği düşlerine kapılmadı. Eğer proletarya illegal

örgütlenmeden vazgeçerse bu, onun savaşına yalnızca zarar getirecekti. Bu durumda, Politik Büro illegal koşullarda partiyi ayağa kaldırmayı ivedi görev saydı".

Yani eğer göreceli barışçıl dönem olsaydı, proletarya illegal örgütlenmeden vazgeçebilirdi! Yani 1973 öncesi, "likidasyon" değil, "barışçıl durum değerlendirilmesinin" doğal sonucu idi. Bu "değerlendirme", devrimci durumun dayatmasıyla "yavaştan" değişti ve 1973'de parti "ayağa" kaldırıldı!

Yürükoğlu yoldaşımız 3. Program ve Görevlerimiz'de şöyle diyordu: "TKP'nin koca bir tarihsel dönemini kapsayan gerçek likidasyonun nedenleri ve suçluları nedense bir türlü açıklanmamıştır!... Evet, likidasyonun nedenlerini de suçlularını da açıklayamazlar!" (agy, s. 67-68).

Yine açıklamadılar ama ağızlarından kaçurdılar. Barışçıl dönemde illegal partiye gerek olmadığını söyleyerek, likidasyonun nedeni ve suçlusu olan anlayışı açıkça ortaya koydular. Kimliklerini belgediler.

Türkiye için, barışçıl dönemde illegal partiye gerek yoktur demeye getiren oportünistler, kısım Atılım'ında bir de şöyle söylüyorlardı: "Lenin... devrimci durumun gerektirdiği örgütlerden ne anlıyordu? Açık ki Lenin... tüm Avrupa ülkelerinde 1915 yıllarında var olmayan örgütlerden söz ediyordu. Bu da yeni tipten devrimci proletarya partisidir".

Yani yeni tip parti salt devrimci durumun gerektirdiği örgüttür. Barışçıl dönemde Türkiye'de illegal partiye gerek yok, Avrupa'da ise legal varlığını sürdürse de partinin yeni tip komünist partis olması gerek yok! Bugün Avrupa'da devrimci durum yok. Varsınlar yuro-komünistler Marksizm-Leninizme, proleter enternasyonalizmine, Sovyetler Birliği'ne sövsünler, partileri burjuva demokrasininin açık bir eklentisi durumuna soksunlar! Bugün "komünist" olmalarına gerek yok!

İşte TKP'nin oportünist yönetimi yuro-komünizmle olan kan bağına da böyle belgeliyor. Böylece kimlik tamamlanıyor: Bunlar 1973 öncesi likidasyonun sorumluları, yuro-komünizmin Türkiye'deki devrimci duruma uyarlanmış uzantılarıdır. Bu nedenle, Yürük-

oğlu yoldaşımız yuro-komünizmi eleştirince can evlerinden vurulmuş gibi havaya sıçradılar. Bizi, "kardeş" partilerle TKP'nin arasını açmakla suçladılar. Aralık Atılım'ında da suçlamayı yineliyorlar. Oysa biz kardeş partileri değil, bazı partilerin ideolojik konumunu eleştiriyoruz. Marksizm-Leninizmi, proletarya enternasyonalizmini reddetmek hiçbir partinin "iç" işi değildir.

TKP yönetiminin "oportünizme" karşı "savaş" yöntemi oportünistliğini belgeliyor

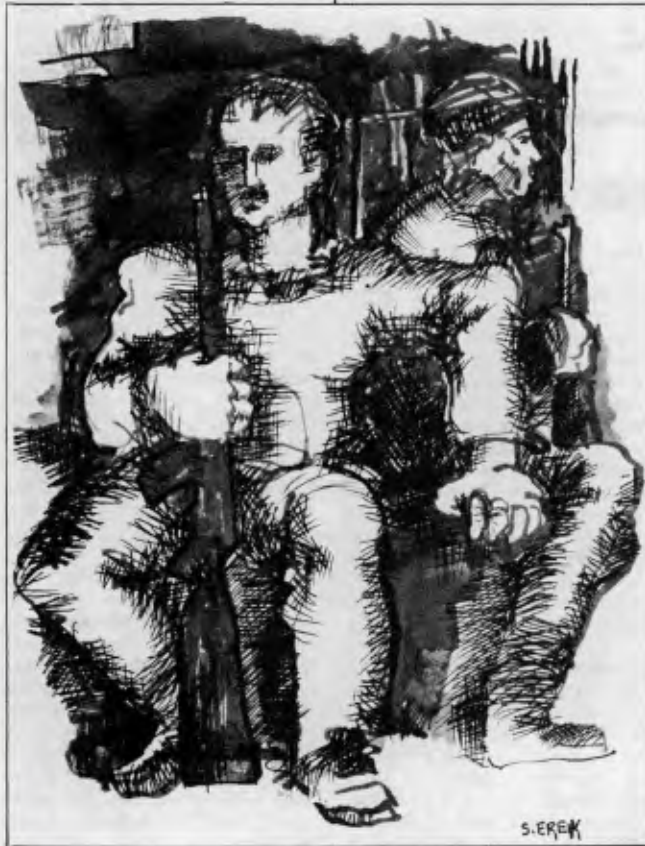
Yazı ve yanısında yer alan bir mektup, sözde "oportünizm" karşı savaşan TKP yönetiminin, kendi oportünistliğini belgeliyor. TKP yönetimi Lenincilikle bağdaşmayacak ilkesiz, basit taktikler uyguluyor. Parti anlayışına ilişkin teorik çarpıtmalara geçmeden dört somut örnek verelim:

1. Yazının yanısında "İngiltere'den bir komünist" imzalı bir mektup var. Mektup, bir taşla iki kuş vurmak amacıyla yayınlanmış. Biri, mektubu okuyunca "kim acaba" diye birbirimize girmemiz, kuşkudan uykularımızın kaçması... vb. Oportünistler bazı birliklerin, güçler dengesi hesaplarına değil de fikirlere dayandığını anlayamıyorlar.

Mektubun asıl amacı, Türkiye'deki militanların gözünde, örgütlü muhalefet kavramını kırmaktır. Bunu yapmak zorundalar, çünkü:

2. Yazıda, "parti içi tartışma hakkı parti üyesinin, örgütlerinin hakkıdır, oportünistlerin değil", tartışma "örgütlü" yürür gibi sözler ediyorlar.

Militanlara yanlış bilgi veriyorlar, gerçekleri çarpıtıyorlar. Hakların kullanılması için örgütlü başvuru yapıldığını, bu başvurunun hasırlatı edildiğini, daha buna bir yanıt verilmeden Atılım'da damdan düşme yaftalama yazısının yayımlandığını açıklıyorlar. İşçinin Sesi tüm bunlardan sonra açık tartışma çağrısını açıkça yineleyince, dönüp "bunu yapana tartışma hakkı yoktur" diyorlar. Bunu yapmaya tartışma hakkı değil, başvurusuna yanıt bile vermediklerini hiç belli etmiyorlar. Üstelik tersine bir görünüm

yaratıyorlar: Küçük bir gurupçuk, örgütsüz bir biçimde, birden açık tartışma diye bağırmağa başladı. Bu yalandır.

3. "Küçük burjuva aydınlar parti disiplinine tepki duydular" diye bir model sunarak yine militanlara yalan söylüyorlar. Yıllarca disiplin üzerine tartışma yürüdü, ama saflar hiç de gösterildiği gibi değildi. Bize yıllarca, "çok özveri, disiplin istiyorsunuz, militanlar ürker, kaçır" dendi. Yaz tarazuza önce karşı çıkıldı. Maddi sonuçları yararını kamtılayınca, karşı çıkmaktan vazgeçildi. Yıllarca "en özverili, en disiplinli" diye, zorunlu olarak örnek kabul edildik. Bizim bu huylarımız yine sürüyor. Ne ilginçtir ki, şu son ayların en hırçın savaşımı sırasında bile özveriyle yerine getirdiğimiz görevleri kendi kendilerine, hiçbir açıklama yapmadan kendileri kestiler. İşin çıkarını düşünmeyen menşeyi anlayışa tipik bir örnek! Örgütlü likidasyon!

4. *Atılım*'daki yazıda, Yürükoğlu'nun komünist disiplini Osmanlı feodal geleneklerinden türettiği söyleniyor! Militanlara yayınları okutmuyorlar. Düpedüz yalanla göle maya çalıp, ya tutarsa diye bekliyorlar!

Parti Disiplini'nin önsözünde Yürükoğlu yoldaşımız, halkımızın üç özelliğini sayıyor: askersel disiplin; sabır ve temkin; yanlışla, haksızlığa boyun eğme. Sonra şöyle diyor: "Hepimiz Türkiye ortamının belirlediği özelliklerle yoğrulmuşuz. İşte oportünistler ve ortacılar bu özelliklerin *bugün* işlerine gelenlerini sömürüyorlar. Açık tartışma eleştirir kesinlikle yasak!" Yani diyor ki, oportünistler kadrolardaki kör disiplin yansımasını sömürüyorlar!

İşte TKP yönetiminin "oportünizme" karşı "savaşıma" verdiği bu küçük örnekler bile, onların oportünistliğini belgeliyor. Onurlu Leninci yönetime, açık ideolojik savaşa karşı çıkarken, oportünistler böyle onursuz yollar uyguluyorlar.

Oportünistlerin kapı-kapı yönetim anlayışı

Oportünistler, aynı çarpıtma yöntemlerini "ideolojik" savaşta da uyguluyorlar.

Atılım'da şöyle deniyor: "*İşçinin Sesi*, içinde her türlü fraksiyonun cirit attığı küçük burjuva tartışma kulübü" düşüncesini Leninci parti anlayışının yerine geçirme yeltenişini içindedir".

Şimdi bakalım gerçekten *İşçinin Sesi* bunu mu yapıyor. *Parti Disiplini* kitabında şöyle deniyordu: "Komünist partisinde... sınıf savaşımı için zaman kaybı olacak boş zevzekliğe yer yoktur... Her şeyde olduğu gibi sınıf savaşımının çıkarı (açık tartışmada-İ.S.) bunda da ana ölçüttür" (agy, s.21).

Demek ki *Atılım*'ın *İşçinin*

Sesi'ne attığı "tartışma kulübü" düşüncesi, *İşçinin Sesi*'nde yoktur. Peki acaba *İşçinin Sesi* fraksiyonların varlığını mı savunuyor? Yine *Parti Disiplini* kitabında şöyle deniyordu:

"Klikçilik tarihte hep oportünizmle bağlı olmuştur. Bolşevikler Kongrede yönetime gelince, Menşevikler merkezi boykot etmişlerdir. Dar gurup çıkarı temelinde kapris yapmışlardır... Yönetimi ele geçirince de Bolşevizme yaşam hakkı bile tanımaya yanaşmamışlardır... Partiyi batağa götürmüşlerdir..." (agy, s.23-24).

Demek ki *İşçinin Sesi*'nin fraksiyonlar cirit atsin diye bir görüşü de yoktur. Tam tersine bu görüşün oportünizmle bağlı olduğunu söylüyor.

İşçinin Sesi'nin bir temel görüşü vardır: Açık eleştiri, tartışma-eylemde birlik. *Atılım*'ın derdi, bu görüşün açık tartışma, eleştiriyönüyledir. *Atılım* açık tartışmayı fraksiyonculuk olarak gösteriyor.

Oportünistler, açık tartışmayı yalnızca fraksiyonlar arası savaş aracı olarak görüyorlar. Bu "nedenle" karşılar! Önemli bir siyasal karar öncesinde, ülkenin koşullarının değerlendirilmesinde, yönetimin kesin karar veremediği durumlarda, v.b., ya da yapılan yanlışların ardından açık tartışmanın yürüyebileceği akıllarına bile gelmiyor. Akıllarında kapı kaçı bir yönetim anlayışı var. Bir kez yönetime geldin mi 48 yıl kongre yapma, "örgütlü tartışma" açma, açık tartışmayı yasakla, "yol" a girmeyeni at... Partiyi kendi çiftlikleri sanıyorlar.

Lenin'i de bu çiftlikçi açıdan yorumluyorlar. 1911 öncesinde muhalefetteyken Lenin başka şeyler söyledi, açık tartışmayı yani "fraksiyonculuğu" (!) savundu, başa geldi iş değişti! "Diyalektik" bir yararcılık teorisi!

Leninci anlayış yararcı değil ilkeseldir

Lenin'in parti disiplini anlayışı ilkeseldir ve devrimcidir. Her koşulda partiyi ileri götürmenin yolunu gösterir. Leninci anlayışın temel taşı, "açık tartışma eylemde birlik"tir. Bu, Bolşevizmin ilk doğuş yıllarında biçimlenmiş ve son nefesine dek Lenin'in değiştirmedeği bir anlayıştır. Örneğin 1921'de, oportünistlerimizin pek sarıldıkları 10. Kongre'de, Lenin yine "gerekli taktik dayanışma ve birlik ile gerekli tartışma özgürlüğünü birleştirmek"ten (Lenin, *Toplu Yapılar*, İngilizce basım, c.32, sf. 255) söz ediyor. Üstelik burada Lenin, tartışma özgürlüğünün programı da kapsayacağını söylüyor (Lenin, c.32, s.253).

Oportünistlerimiz, fraksiyonculuk sözlerini görünce, *İşçinin Sesi*'ni suçlayabilmek telaşıyla panik içinde 10. Kongre'ye sarıldılar. Ne akla hizmet? 10. Kongre'de Lenin, açık tartışmayı fraksiyonculuğa öz-

deş kılmadığı gibi, tam tersine ona karşı bir önlem olarak öneriyor:

"Fraksiyonculuğa karşı pratik savaşta, her parti örgütü bütün fraksiyoncu çıkışları engellemek için kesin önlemler almalıdır ... Parti'nin genel çizgisinin çözümlemeleri, pratik deneyiminin değerlendirmeleri, kararların yerine getirilmesinin denetimi, yanlışları düzeltmenin yöntemlerinin araştırılması, vb. hiçbir koşul altında, 'platformlar' vb. temelinde kurulmuş guruplarda ön tartışmaya sunulmamalı, her durumda, doğrudan tüm parti üyelerine tartışma için sunulmalıdır. Bu amaçla Kongre, *Tartışma Bülteni*'nin daha düzenli yayınlanmasını, eleştirilerin öze ilişkin noktalarda yoğunlaşması ve proletaryanın sınıf düşmanlarına yardımcı olabilecek biçimler almamasını garanti etmek için sürekli çabayı artırmak üzere özel sempozyumlar emreder" (Lenin, c.32, s.243).

Lenin, açık tartışmayla fraksiyonculuk arasındaki kesin farkı koyuyor. Görüşlerin özel platformlarda değil tüm partiye sunulması! Bizim oportünistlerimiz ise merkez organını özel platforma çeviriyorlar. Sonra örgütün konferans kararıyla kabul edilmiş bir başka organında sesini yükselttin mi, Komintern'e giriş koşullarının 12. maddesinden söz ediyorlar.

Komintern'e giriş koşullarının ilk maddesinin ilk cümlesi şöyle diyor: "Günlük propaganda ajitasyon, gerçekten komünist karakter taşımalıdır" (Lenin, c.31, s.207). Ama *Atılım*'ın aralık sayısında başyazı, daha hala CHP yönetiminin "geçmişteki yanlışları"ndan söz ediyor. CHP'nin sınıfsal doğası, burjuvalığı gereği uyguladığı siyaseti "yanlış" diye gösteriyor. Bilinç bulandırıyor.

Komintern'e giriş koşullarının ikinci maddesi, "reformistleri ve 'ortacılar' işçi sınıfı hareketi içindeki (parti örgütleri, yazı kurulları, sendikalar,...) her türlü sorumlu yerden *atmak* ve yerine güvenilir komünistleri geçirmek"ten (Lenin, c.31, s.207). söz ediyor. Bizde ise "ortacılar" güvenilir komünistleri atma çabası içindeler.

Komintern'e giriş koşullarının yedinci maddesi, "reformizm ve 'ortacı' siyaset ile tam ve kesin kopma, bu kopma için parti üyeleri arasında propaganda yürütme"ten (Lenin, c.31, s.209) söz ediyor. Bizde ise ortacılar merkez organını ortacı siyasetin özel mülki yapmışlar, Lenincilere karşı propaganda yürütüyorlar.

Savaşımız, Komintern'e giriş koşullarının cumbızlanmış bir maddesini değil, *tümünü* yaşama geçirecek bolşevik bir TKP içindir.

Ortacı oportünizm Lenin'i çarpıtıyor.

Açık tartışmanın sınırı devrimci çıkardır. *Atılım* Lenin'den bunu

örnekleyen üç söz aktarıyor ama Lenin'i açık tartışmaya ilke olarak karşı gibi gösteriyor. Uçak uçuyor diye yer çekimi yasasını reddediyor. Oportünistler Lenin'i öğrenmek için değil, yükseklere uçabilmeye "alıntı" bulabilmek için, onu da bizim zorumuzla okuyorlar.

Atılım'ın üç örneğine sırayla bakalım.

1. Lenin köşesinde, *Atılım* şöyle diyor: "...Lenin değil açık bir tartışma, parti içi geniş bir tartışmayı bile zararlı gördü: 'Bu görüş ayrılıklarının geniş bir parti tartışmasında ve kongrede ele alınması büyük bir yanıltır. Politik bir yanıltır'" (Lenin, c.42, s.225).

Lenin, "*politik yanlış*" diyor. *Örgütsel, disiplin açısından*, yanlış demiyor. Açık tartışmaya ilke olarak karşı çıkmıyor. Devrimci çıkar açısından konuşuyor, partiyi boşuna oyaladınız diyor. Gerçekten de Lenin aynı yazıda, tartışılan fikir ayrılıklarının partinin zamanını almaya değmez olduğunu, MK'da pratik çözümlerin bulunabileceğini söylüyor. (Lenin, c.31, s.36).

2. Yine Lenin köşesinde *Atılım* şunu aktarmış: "Benim görüşüme göre böyle bir lüks gerçekten yersizdi, bu tartışmaya yer vermekle kuşkusuz bir yanlış yaptık, bu tartışmayla objektif nedenlerle ön planda olmayacak bir soruyu ön plana çıkardık" (Lenin, c.32, s.176). Ardından fraksiyonculuğa karşı bir alıntrıyla, *Atılım* açık tartışmayı fraksiyonculuk olarak gösteriyor.

Oysa Lenin, "bu konuyu" tartışmayacaktık diyor. Başka bir yerde, aynı tartışmaya ilişkin olarak, "daha acil sorunlarla uğraşmak yerine" bu konuyu tartıştık (Lenin, c.32, s.210) diye söz ediyor. Yani, yine sorun açık tartışmanın devrimci çıkarla sınırlandırılmasıdır. Disiplin suçuyla sınırlandırılması değildir.

3. Yine Lenin köşesinde, *Atılım*'a göre Troçki partiyi açık tartışma dayattı, Lenin de buna fraksiyonculuk dedi. *Atılım* Lenin'i çarpıtarak açık tartışmayı fraksiyonculuk gibi gösteriyor. Lenin açık tartışmaya değil, Troçki'nin bunu yapış biçimine fraksiyonculuk dedi.

Bunun ilk nedeni Troçki'nin broşüründeki tonda. Broşüre "platform" adını vermişti. Kollektif olduğunu söylüyordu. Kongre'nin önünde iki yol vardır diye tehditler savuruyordu. Oysa anlaşmazlık bu denli keskin dili hakedecek boyutta değildi. Partinin önüne "yol ayrımı" diye sunulacak ilkesel bir ayrılık yoktu (Lenin, c.32, s.80).

Troçki'nin değindiği sorunlarda herkes anlaşıyordu. Anlaşmazlık çözümde çıkıyordu. Bunu gidermek için bir MK komisyonu

Parti Disiplini ve Oportünist Çarpıtmalar

Baştaftı 7. Savfada

kurulmuştu. Troçki bu komisyon-
da çalışmayı reddetti. Lenin 10.
Kongre'de Troçki'ye şöyle diyor:
"... Bu çok önemlidir, Troçki yol-
daş, çok önemli. Sendikalar
komisyonunda çalışmayı reddet-
men Merkez Komite disiplinini
çığnemektir" (Lenin, c.32, s.211).

Yani Troçki, hem ayrı bir
'platformla çıktı, hemde disiplin-
sizlik yaptı. Üstelik bunların özü
de kendi ayıbını örtmekti. Kendisi
bürokratik işleyişler savunuyordu.
Lenin bunları MK'da sergileyin-
ce, kendi yanlışını örtmek için, kes-
kin dille bürokratikliğe saldıran
bir broşür yayınladı.

Atılım bu çarpıtmalarla, üç
şeyi birbirine karıştırıyor: ilke
olarak açık tartışma, açık tartış-
manın devrimci çıkarla sınırlan-
ması ve fraksiyonculuk. *Atılım*
birinciye karşı çıkarken, ikinciden
örnek veriyor, *İşçinin Sesi*'ni ise
üçüncüyle suçlamaya kalkıyor.

Örgütlü tartışma, açık tartışma hakkının kullanımının örgütlenmesidir

Atılım'ın fraksiyonculuk diye gü-
rültü çıkarmasına gelmeden, ör-
gütlü tartışma sorununa değinelim.

Önce şunu saptayalım. Açık
tartışma vazgeçilmez bir haktır.
Bu hakkı ilke olarak tanımayana
komünist denemez.

Lenin, Troçki'yi "biçimsel de-
mokrasi devrimci çıkara bağlı
kılınması gerektiğini" anlamamak-
la suçladı (Lenin, c.32, s.86). Bi-
çimsel açıdan Troçki'nin bu çıkışı
yapmaya hakkı olduğunu ama ko-
şullara bakarak yapmaması gerek-
tiğini savundu (Lenin, c.32, s.74).
Yani Lenin, Troçki'nin öz ve bi-
çim açısından çok yanlış çıkışı
karşısında bile biçimsel hakkı
hasıraltı etmiyor. Bu *hakkın* yan-
lış *kullanımını* eleştiriyor.

Şimdi gelelim açık tartışmayla
örgütlü tartışmanın başına. Opor-
tünistler "açık tartışma yok örgüt-
lü tartışma var" diyorlar. Burada
örgütlü tartışma yalnızca tartışma-
yı tümüyle reddetmenin kılıfıdır.
Çünkü örgütlü tartışma, her zaman
açık tartışma hakkı olduğunu
bilen komünistlerin, bu tartışmayı
yürütmede yönetime yetki devret-
mesidir. Tartışmanın devrimci çı-
karla bağını kurma, ona göre
sınırlama, zamanlama işini güven
duyulan yönetime bırakmasıdır.
Yönetim bu yetkiyi tersine kullan-
maya başlarsa, taban da açık tar-
tışma hakkını kullanır. Yönetim
elli yıldır hiç kullanmazsa, taban
da kendi kullanır.

Lenin Troçki'yi eleştirirken
şöyle diyor:

"Biçimsel demokrasi kural-
ları açısından Troçki'nin Merkez

Komite'nin tümüne karşı bile,
fraksiyoncu bir platformla çıkma
hakkı vardı. Bu tartışmasızdır.
Yine tartışmasız olan birşey de
şudur: Merkez Komite, 24 Aralık
1920'de aldığı tartışma özgürlüğü
kararıyla bu biçimsel hakkı onay-
lamıştı" (Lenin, c.32, s.74). Lenin
Troçki'yi tüm bunlara karşın eleş-
tiriyor.

Burada vurgulamak istediğimiz,
"onaylamıştı" sözüdür. Biçimsel
hakkı MK "onaylıyor". Başında
Lenin gibi bir önderi olan MK'nın
değil onayına, herşeyine can kur-
ban! Veli Dursun yoldaşın bir
Açık Mektubu yayınladı. Bur-
adan öğreniyoruz ki, TKP Polit Bü-
rosu değil parti içi açık tartışmayı
onaylasın, örgütlesin, MK'de bile
tartışmayı engelliyor. İşte "açık
tartışma yok, örgütlü tartışma"
sözlerinin kofluğuna somut örnek.
Açık tartışmayı kabul etmeyen
her parti nasıl tartışma örgütler?

Örgütlü tartışma konusunda an-
laşılabilmenin ilk koşulu, açık tar-
tışma hakkının ilke olarak tanın-
masıdır. Yoldaşca güven ancak
böyle bir nesnel temelde yüksele-
bilir.

Fraksiyonculuk gürlütüsü fraksiyonculuğun incir yaprağıdır

Oportünistler uzun süredir tek bir
noktaya yapıştılar. *İşçinin Sesi*'ni,
açık tartışma-eylemde birlik ilkesi
yüzünden fraksiyonculukla suçlu-
yorlar. Bu militanın dikkatini ayrı-
lıkların ideolojik özünden biçime
kaydırma manevrasidir.

Açık tartışma sözünü görünce
fraksiyonculuk diye ayaklanan
oportünistlerin mantığını *Atılım*
Aralık sayısındaki yazı dile getiri-
yor. Açık tartışma 1911 öncesin-
de, Bolşeviklerle Menşevikler aynı
partideyken geçerliydi. Yeni tip
partide ise Menşevikler yoktur,
Bolşevizm egemendir. TKP de
1920'de yeni tip parti olarak ku-
ruldu ve bu niteliğini "sürekli"
geliştirdi. Öyleyse TKP'nin yön-
etiminde Bolşevizmin egemenliği
bir *verdir*. Oportünizm çıkar ama
nedense hep tabanda çıkar. Bol-
şevik yönetim tabanda çıkan sağ
ve sol oportünizme karşı sürekli
savaşır. Açık tartışmaya gerek
yoktur. Oportünistler atılır.

Yani yazının tüm mantığı,
TKP'nin taşıdığı onurlu ada ve
1920'de yeni tip parti olarak ku-
ruluşuna dayanarak, bugünkü
yönetimi temize çıkarmaya kalıcı
kılmaya yöneliktir. Tüm "teori"
tarix buna göre hizaya sokuluyor.
"Sürekli" sözüyle geçmiş oportü-
nist liderler yönetimler de temize
çıkarılıyor.

Bu, mantık oyunudur: "Olması
gerekken budur, öyleyse olan bu-
dur". Bunun bir de Latince adı
vardır ama bilimsel özü idealizm-
dir. Ayrıca, burada "olması gere-
ken" diye sunulan anlayış da "ol-
ması istenen"e uyarlanmıştır. Ye-
ni tip partide fraksiyonculuğa yer

yoktur görüşü, açık tartışmaya
yer yoktur biçiminde çarpıtılmış-
tır.

Yeni tip partide fraksiyonculu-
ğa yer yoktur. Oportünizme de
yer yoktur. Ama oportünizm çıka-
bilir ve fraksiyonculuk yapabilir.
Açık tartışmayı yalnızca fraksi-
yonlar arası savaş aracı olarak gör-
sek de, böyle bir olgu çıkınca yine
açık tartışma gerekli olacaktır.
Doğru ideolojik çizginin kazanma-
sını açık tartışma sağlayacaktır.

Oportünistlere göre açık tartış-
maya gerek yok çünkü yeni tip
partide yönetimin "doğruluğu"
allah vergisidir. Bu "doğru" yön-
etim oportünistleri atar. İşte bu
çiftlikçi anlayıştır. Yönetim doğ-
ruysa, ideolojik sergileme yapma-
dan oportünistleri atmaması ge-
rektiğini bilir. Ideolojik savaş için-
de oportünizmi sergiler, yanlış
yola girmiş yoldaşları kazanır,
yanlışta ısrar edenleri atar. Bunlar
için de açık tartışma yürütür.
Partinin yargısına başvurur.

10. Kongre'de Lenin baştan so-
na fraksiyonculuğa karşı savaşı-
yor. Ve savaş en yapıcı sonuçlara
bağlıyor. Kongrenin sonuna doğru
bir önerge geliyor. Kongrelerde
platformlara göre seçim kaldırıl-
sın deniyor. Lenin buna karşı çıkıyor
ve şöyle diyor:

"Temel sorunlarda anlaşmazlık
durumunda Partiyi ve Merkez Ko-
mite üyelerini, Partiye başurma
hakkından yoksun bırakamayız.
Böyle birşeyi nasıl yaparız, benim
aklum almıyor!... Diyelim ki Brest
barışının sonuca bağlanması gibi
bir sorunu karşılaştık? Hiç böyle
bir sorun çıkmayacağını garanti
edebilir misiniz? Hayır edemezsi-
niz. Böyle bir durumda ise, seçim-
ler platformlara dayanabilir (Rya-
zanof: 'Tek bir sorun') Kesinlikle.
Ama senin kararın, platformlara
göre seçim yok diyor. Bunu ya-
saklamaya yetkimiz olduğunu san-
mıyorum. Birlik üzerine kararımı-
za ve doğal olarak devrimin geli-
şmesinde birlik içindeyse, plat-
formlara göre seçim yenilenmeye-
cektir. Bu Kongreden aldığımız
ders unutulmayacaktır. Ama
koşullar temel anlaşmazlıklara
yol açarsa, bunların tüm Partinin
yargısına sunulmasını yasaklayabi-
lir miyiz? Hayır yasaklayamayız.
Bu aşırı bir istektir, gerçekçi de-
ğildir ve reddedilmesini önerio-
rum" (Lenin, c.32, s.261).

Lenin, Partide ayrı platformla-
rın çıkmasını istemiyor ama ta-
banda ya da MK'da temel anla-
mazlıkların çıkabileceğini, plat-
formların zorunlu olabileceğini
kabul ediyor. Bunu yasaklamayı
Lenin'in aklı almıyor! Ama bizim
oportünistlerimizin aklı alıyor.
Partinin "diyalektik" gelişmesin-
den söz ediyorlar ama iş kendi
yönetimlerine gelince gelişme dö-
nüyor. Doğruluk Allah vergisi
oluyor.

Atılım fraksiyonculuğu çok gü-
zel tanımlıyor. Lenin köşesinde
iki tanım veriyor. Birinde Lenin,

fraksiyonculuğun belirtilerini şö-
yle sayıyor: "Özel platformu olan,
belli derecede kendi içine kapan-
maya ve kendi öz grup disiplinini
yaratmaya çalışan grupların
oluşması" (Lenin, c.32, s.241).

İşte TKP yönetimi, açık tartış-
maya ilke olarak karşı çıkarak
tam bir fraksiyonculuk yapıyor.
Partinin çizgisini, bağlaşıklık için-
de yönetimde bulunan fraksiyon-
ların ortak platformu add ediyor.
Güçler dengesi hesaplarına day-
anan bu ortak yuvarlak platform
tartışılmaz. Tartışılarsa, bir kez
ortaklar arasındaki farklılıklar orta-
ya çıkar. Bu nedenle tartışılıp,
yuvarlaklığın ötesine, netliğe gide-
lemez. Tartışanlar bu ortaklığın
kendi öz disiplininin dışına atılır!

Bugün TKP'de temel bir anla-
mazlık vardır. TKP yönetimi, ken-
di çiftlikçi, fraksiyoncu tutumu-
yla bu anlaşmazlığın örgütlü gide-
lirmesine engel olmuştur. Şimdi
de fraksiyonculuk yapıyor. Parti-
nin çizgisini, bağlaşıklık içinde
yönetimde bulunan fraksiyonların
ortak platformu add ediyor. Güç-
ler dengesi hesaplarına dayanan bu
ortak yuvarlak platform tartışıla-
maz. Tartışılarsa, bir kez ortaklar
arasındaki farklılıklar ortaya çı-
kar. Bu nedenle tartışılıp, yuvarlak-
lığın ötesine, netliğe gidilemez.
Tartışanlar bu ortaklığın kendi öz
disiplininin dışına atılır!

Bugün TKP'de temel bir anla-
mazlık vardır. TKP yönetimi,
kendi çiftlikçi, fraksiyoncu tutu-
muyla bu anlaşmazlığın örgütlü
giderilmesine engel olmuştur.
Şimdi de fraksiyonculuk gürlütü-
siyle anlaşmazlığın özünü gölgele-
meye çalışıyor. Troçki de hep
fraksiyonculuğunu fraksiyonculu-
ğa karşı kuru gürlütle gizlemeye
çalışmıştır.

Yıl 1980. Ülkemiz 12 yıldır
kaynıyor. Biz devrimci durum var
mı yok mu diye tartışmak zorun-
da kalıyoruz. Son yılda 2000'i
aşkın siyasal cinayet oldu. Dol-
muş kavgasında bile tabancalar
konuşuyor. Biz daha hâlâ can gü-
venliği komiteleri eylem birliği
komiteleri midir, yoksa silahlı hal-
kın komiteleri midir diye tartış-
mak zorunda kalıyoruz. Gerçekte,
ülkenin durumu bunları tartışmayı
değil, uygulamayı gerektiriyor.
TKP yönetimi, partiyi *oyatıyor*.

Bugün en yapıcı tutum, devrim-
ci çıkar, fraksiyonculuk üzerine
kuru gürlütü değil, açık onurlu,
ilkeli bir tartışmayla bu temel so-
runları hemen çözmektir. *İşçinin
Sesi*'nin temel ayrılıkları Partinin
yargısına sunmasını hiçbir güç
engellilemez.

Veli Dursun yoldaşın dediği
gibi:

"Türkiye'nin bugün Leninci bir
TKP'ye her zamankinden daha
çok gereksinimi vardır. Ona göre
davranalım.

Yaşasın Leninci Türkiye Komü-
nist Partisi!

Yaşasın TKP'nin Devrimci
Birliği!

Fabrikalarda, işyerlerinde,
okullarda, mahallelerde,
yazılarda içinde!

Bütün ülkelerin
proleterleri Türkiye'ye!

İŞÇİNİN SESİ

Kendi san güvenliğimizi
kendimiz sağlayalım!
Çan güvenliği komitelerinde
ortak olalım

Yıl: 6, Sayı: 120-121
22 Ocak 1980

Dünya Devrimci Markizi ve Oportünistlerin Çaresizliği

R. Yürükoğlu

Oportünistler, 100. sayıda sorduğumuz 26 sorunun bazılarını, aradan aylar da geçse, yanıtlamaya başladılar. Leninciler, herşeyi bir yana bırakın, Türkiye komünist hareketine getirdikleri ideolojik dinamizmle büyük bir toplumsal işlev görüyorlar.

Oportünistler, bazı soruları hiç yanıtlamadan, bizim söylediklerimizi alıp kendi görüşleri gibi öne sürüyorlar. Bazılarını ise "yanıtlıyorlar". Batağın derinlerine iki yoldan iniyorlar. Bizim de görevimiz bu değil mi?

Lenincilerin ideolojik saldırısının haklılığı ve güçlülüğü Türkiye'yi karıştırdı. Çeşitli keşimsel çıkarlar nedeniyle "anahtar bendedir" tutumuyla TKP içinde saf tutması engellenmiş ama komünizme gönül vermiş pek çok kişi ve gurup, aynen bizim yaptığımız gibi, kendi ideolojik ve siyasal konularını yeni baştan değerlendirmiyorlar. Leninci ideolojiye dayanan gerçek birlik istemi hızla yaygınlaşıyor. Oportünistler panik içinde. Saçma sapan işler yapıyorlar. Birgün öyle söylüyorlar, ertesi gün dönüp başka şey söylüyorlar. Ortalık toz duman.

Böyle bir ortamda, likidatör anlayışın özünü yakalamak oldukça zordur. Onun için tüm komünistler, oportünistlere karşı sürmekte olan ideolojik kavgayı dikkatle izlemeli, onların ve Lenincilerin tüm yazdıklarını okumalı, günlük dönümleri arasında saptamalıdır. Bu konuda, Lenin'in çok önemli bir uyarısı bize ışık tutmalıdır. Lenin şöyle diyor: Her ideolojik akım, "...büyüyen ve gelişen canlı bir varlıktır ve de işte bu gelişmenin şu ya da bu yöne oluşu, söz konusu felsefenin gerçek özünü anlamada, bize uzun tartışmalardan çok daha yararlı olur" (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İngilizce basım, c.14, s.217).

Oportünistler bugün büyük bir ideolojik baskı altındadırlar. Her gittikleri yerde Leninizm karşılarına çıkıyor. En güvendikleri yerlerde bile. Tüm davranışlarını bu olgu belirliyor. Oportünistlerin yılan gibi kıvrılmalarını iyi anlayabilmek için, bu nedenle, Lenin'in uyarısı ile Lenincilerin ideolojik baskısını birlikte ele alıp değerlendirmek gerekir. Ancak bu iki öge birlikte değerlendirildiğinde sağlıklı bir sonuca ulaşılabilir.

Devrimci Merkez Konusunda Adım Adım Oportünizm

Lenin'in yukardaki uyarısına uyarak, devrimci merkez tartışmasını en başından başlayıp kısa-

ca özetleyelim. Avrupa Türkiye Toplumcular Federasyonu(ATTFF)nda 1971-72 yılları arasında geçen tartışmalardan başlayacağız.

Bugün savaş verdiğimiz görüşler büyük çoğunluğu ile aynı görüşler olmasaydı, ATTFF'de geçen kavgalara önem vermeye değmezdi. Yurt dışında ölü bir örgütün içindeki kavgalar der geçerdik. Ama öyle değil. Aradan yıllar geçti, bir de baktık aynı anlayış, aynı kavgalar, bu kez TKP'de yineleniyor.

Oportünistler, Berlin'de yapılan bir kongrede, ITİB'in kongre raporunda Stalin adı geçiyor diye ayağa kalktılar. "Olmaz böyle şey, çıkarın" dedilerdi.

Aynı kongrede "sarı sendikacılık" derdik diye yine ayağa kalktılar. "Sen ne istiyorsun, kızıl sendika mı istiyorsun, sendikanın kızılı-sarısı olmaz" dedilerdi.

Bir başka kongrede kadın sorunu üstüne karar tasarısı geçirebilmek için bir tam gün boğuşmak zorunda kalmıştık. "Ne istiyorsunuz, karılarımızla bizi birbirimize mi düşürmek istiyorsunuz" dedilerdi.

Saymakla bitmez.

Neyse, konumuza dönelim. Bir genel yönetim kurulu toplantısında, ITİB temsilcisi, "Sovyetler Birliği dünya devrimci merkezidir" demişti. Yine ayaklandılar. "Böyle bir kavram yoktur, nereden çıkarıyorsunuz, bugün artık merkez yoktur" dedilerdi. İşte oportünistler, dünya devrimci merkezi konusunda tartışmaya böyle başladılar!

Aradan yıllar geçti. Biz düşüncemizi değiştirmedik. Onlar da. Hem onlar bu konudaki suskunluklarını da değiştirmediler. 1976 eylülünde, 53. sayıdan başlayarak biz *İşçinin Sesi*'nin editörlüğünü üstlendik. Eylül 1977'de, 75-76. sayıda "Devrimci Merkez - Zayıf Halka" adlı yazı ile bugün savunduğumuz görüşleri ortaya koyduk.

Oportünistlerde ses yok!

Aralık 1978'de *Empyrializmin Zayıf Halkası Türkiye*'nin ikinci basımı, genişletilmiş olarak yayınlandı. Bu basımda, devrimci merkez konusundaki görüşlerimizi daha da açarak yazdık.

Oportünistlerde yine ses yok!

İşçinin Sesi'nin 30 Temmuz 1979 tarihli 100. sayısında sorduğumuz 26 soru ile oportünistleri bu konuda görüş belirtmeye çağırdık. Bu noktadan sonra oportünistlerin "açmaz"ı başladı. Artık birşey söylemek zorunlu oldu. Ama ne diyecekler? Konuşurken, "devrimci merkez diye birşey yoktur" demek kolay. Yazmaya geldi mi, o denli kolay değil!

Yıllarca susmuşuz, biraz daha sussak ne olur diyerek, tam 4 ay daha sustular.

Ardından, kasım 1979 başında dağıtmaya başladıkları "Sol Oportünist Fraksiyoncu

Akımla İdeolojik-Politik Savaşın İlk Çerçevesi" adlı TKP MK bildirisi geldi (Bak: *İşçinin Sesi*, sayı: 113-114). Oportünistlerin yazılarında "devrimci merkez" kavramı ilk kez bu bildiride yer aldı. Ama tam bir yılan kıvraklığı içinde yer aldı. Bu kavram doğru mudur, yanlış mıdır, kendileri ne diyorlar, yok. Yalnızca şöyle bir cümle: "Komünist hareketin geçmişinde ileri sürülen ve yanlışlığı ortaya konan görüşleri savunuyor. Sovyetler Birliği'nin öncü rolünün değişebileceğini, devrimci merkezin kayması formülü ile vurgulayarak öne sürüyor".

Kendine "insan" diyen, işçi sınıfı aydını olmaya çalışan kişilerin, bilimsel namusdan bu denli uzak olabileceklerini başımıza gelmeden önce düşünemedik. Yukardaki cümleyi okuyan ne düşünür? Bunlar "devrimci merkez" kavramını ve de Sovyetler Birliği'nin devrimci merkez olduğunu kabul ediyorlar, yalnızca "vurguyu" eleştiriyorlar, demez mi?

Yahu, bunları kabul ediyordunuz da, 10-20-30-40-50 yıldır bu konuda neden tek bir satır karalamadınız? Neden, çıkıp da "böyleken böyledir" demediniz? İki ay, üç ay değil, 10 yıl, 20 yıl, 30 yılın sözünü ediyoruz. Önce bu suskunluğun, sonra da, birdenbire yukardaki cümleyle işe başlamanın hesabını verin bakalım.

Bu MK bildirisinin ardından *İşçinin Sesi*, 113-114. sayısında konuya bir daha değindi ve şöyle dedi:

"Menşevikler hiçbir yerde, Sovyetler Birliği'nin devrimci merkez olduğunu açıklamadılar. Gelgelelim bizi 'Sovyetler Birliği'nin öncü rolünün değişebileceğini, devrimci merkezin kayması formülü ile ... öne sürmek'le suçlamaya kalkıyorlar!

"Görülüyor ki, Menşevikler bu 'suçlamayı' yaparken bile, açık seçik bir biçimde 'Sovyetler Birliği devrimci merkezdir' demekten kaçınıyorlar. Böylece, bir kez, bizim sorumuz, 'Sovyetler Birliği devrimci merkez midir?' sorusu hâlâ yanıt bekliyor. İkincisi, Menşevikler bu soruyu yanıtlamayarak 'açık' düştüklerini anlıyorlar. Bu 'açığı' gözlerden saklamak için 'devrimci merkezin kayması formülüne' saldırıyorlar. Ama bununla yeni bir 'açık' veriyorlar. Çünkü devrimci merkezin kayması fikri Lenin'indir. İdeolojik açıları pragmatik siyasetle örtbas etme yolu, daha büyük açıklara götürüyor.

Bunun üstüne, oportünistlerin, "görüşlerini" açıklamaktan başka yapacakları birşey kalmadı. Ve, yukarda okuduğunuz *Radio* yazısı geldi ortaya. İşte, bugünkü noktaya, böyle itile itile geldiler.

Şimdi, *Radio* yazısındaki görüşleri tek tek ele alalım.

Çalarken Bile Çarpıyorlar

Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye'de şöyle demiştik: "Dünya devrimci merkezi, proleter hareketinin, proleter savaşımının en yüksek aşamaya ulaştığı yerdir... Günümüzde dünya devrimci merkezi hâlâ Sovyetler Birliği'dir. Çünkü ekonomik ve toplumsal yönden gelişmiş sosyalist ülke, işçi sınıfı hareketinin en yüksek boyutlara ulaştığı ülke demektir. Ve dünyanın ilk işçi devleti Sovyetler Birliği bugün en ileri sosyalist ülkedir. ... İlk sosyalist devrimin etkusuyla birlikte, devrimci merkez emperyalist sistemin dışına çıktı ve zayıf halka ile devrimci merkez birbirlerinden ayrıldı." (Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye, 4. baskı, s.31-33).

Radio, "günümüzde, devrimci merkez artık zayıf halka kavramından ayrılmıştır" diyor. Ömürleri boyunca, devrimci merkez adını ağzlarına almayanların, ağzlarını açar açmaz Zayıf Halka'daki bir cümleyi aynen kullanmaları ne hoş bir raslantıdır. Haydi diyelim ki, kendi "bağımsız" çalışmalarıyla bu sonuca vardılar.

Ne var ki ardından gelen cümlede işler iyice sarpa sarıyor: "Devrimci merkez bu nedenle, proleter hareketinin, proleter savaşımının en yüksek aşamaya ulaştığı yer değil, yeni bir toplum düzeninin, sosyalizmin, komünizmin kurulma sürecinin geliştiği sistem, Sovyetler Birliği'nin öncülüğündeki dünya sosyalist sistemidir" (abç). "Bİ NEDENLE" diyor! Görüyor musunuz, nasıl kaş yapıyor'derken göz çıkarıyorlar! "Bu nedenle" diyor, devrimci merkez, proleter hareketinin en yüksek aşamaya ulaştığı yer değil, sosyalist sistemdir. Yani bu oportünist baylar diyorlar ki, sosyalizmi, komünizmi kurma savaşımı, işçi hareketinin bugün ulaştığı en yüksek aşama değildir! Yeni bir toplum kurma, sömürüyü, sınıfları yok etme savaşımı, oportünistlere göre günümüzdeki en yüksek işçi sınıfı savaşımı değil ha? Gelin şimdi bunu militanlara anlatın bakalım. Sömürsüz-sınıfsız özgür bir

dünya yaratma savaşımı, fabrikalarda, tararlarda hergün tarihten gelen eşitsizliklerin üstüne çıkarak sosyalizmi üretme savaşımı, nasıl olur da en yüksek sınıf hareketi olmaz anlatın. Bakalım, başarabilecek misiniz?

Oportünistlerin mantığı, Sovyetler Birliği'nin, sosyalist ülkelerin uluslararası planda yürüttüğü sınıf savaşımını yadsıyor. Onlar sosyalist ülkede düşman sınıflar yok diye, sosyalizmi, komünizmi kurmayı işçi sınıfı savaşı olarak görmüyorlar. Oysa bu, dünya emperyalist burjuvazisine karşı savaşın en yükseğidir.

Ne var ki, sosyalist ülkeler, başlangıç düzeyleri, ekonomik ve toplumsal rezervleri, insan malzemesi açısından farklıdır. Bu farklılık, gelişme oranları açısından farklılık getirir. Sosyalist ülkeler arası ekonomik entegrasyon, ekonomik ve toplumsal yönden daha geri ülkelerin kendi başlarına gerçekleştirebilecekleri gelişme hızından çok daha yüksek tempoları kalıcı olarak sürdürebilmelerinin en büyük güvencesidir. Ve bu ekonomik entegrasyon ilerledikçe, çeşitli sosyalist ülkeler arasındaki daha az elverişli koşullar giderek törpülenmektedir. Ama ortadan tam olarak kalkmaları, 10-20 yılın değil, çok uzun tarihsel dönemlerin işidir. Bu nedenle, sosyalist ülkeler arasında farklı gelişme tempolarının varlığını saptamak (ki öyledir), hiç de "kör yasar"dan, "eşitsiz gelişme yasası"ndan söz etmek değildir. İki düzeyi birbirine karıştıran oportünistler, bilimin karikatürü olmaktan öteye geçmiyorlar.

Sovyetler Birliği sosyalist ülkeler arasında en yüksek gelişme hızına sahip ülkelerdendir. Böyle olmasaydı (varsayım yapıyoruz) en düşük gelişme hızına sahip olsaydı, belirli bir anda öteki bazı sosyalist ülkeler onu geçemez miydi? Geçebilirdi. Ama bu, "kör işleyiş", "eşitsiz gelişme yasası" işliyor demek olmazdı. Çünkü böyle bir durumda Sovyetler Birliği, o yasanın öngördüğü gibi geriliyor, duruyor değil, kendi temposuyla ve bu tempoyu giderek de artırarak yine gelişiyor olacaktı. İşte bu nedenle, oportünistlerin yaptığı bilgiçlik kendi savlarını çürütüyor.

Devrimci Merkezin Değişmesi ve Lenin

Devrimci merkezin değişebilirliği konusunda getireceğimiz ikinci nokta, bu "formül"ün, bizim değil, Lenin'in olduğudur. Lenin, uzun yıllar Sovyet devrimini Avrupa'da proleter devrimlerin izleyeceğini düşündü, bunu bekledi. Oportünizm devrimi batağa sürmeseydi, bu bekleyiş gerçekleşecekti. Olmadı. Ama Lenin, o dönemlerde, devrimci merkezden Sovyetler Birliği'nden başka bir ülkeye geçebileceğini şu sözlerle anlattı:

"Proletaryanın daha büyük ağırlığının ve etkinliğinin olduğu, daha gelişmiş ülkelerde kurulacak Sovyet Cumhuriyetlerinin, proletarya diktatörlüğü yolunu tuttukları zaman Rusya'yı geçmemeleri için hiçbir neden yoktur" (Lenin, c.29, s.309-311).

Daha sonra, *Sol-Kanat Komünizmi*'nde aynı fikri şöyle yineledi: "Gelişmiş ülkelerden en azından birinde proleter devriminin etkusundan az sonra, keskin bir değişimin olabileceği gerçeğini gözden kaçırmak da yanlış olurdu: (Olabilecek bu değişimle—İ.S.) Rusya model olmaktan çıkacak ve bir kez daha geri ('Sovyet' ve sosyalist anlamda) bir ülke olacaktır" (Lenin, c.31, s.21).

Görüldüğü gibi, Lenin, devrimci merkezin değişebilirliğini somut bir olasılık olarak koymuştur. Başka ülkelerde gerçekleşecek devrimlerle bir dünya sosyalist sisteminin ortaya çıkacağını Lenin de bileceğine göre ve de bazı sosyalist ülkelerin Sovyetler Birliği'ni geçebileceğini somut olarak kabul ettiğine göre, herhalde Lenin de "kör yasar"dan, "eşitsiz gelişme yasası"ndan söz ediyordur! Herhalde Lenin de "sinsi bir anti-Sovyet'tir"!

Devrimci Merkezin Değişmesi Bugünkü Koşullarda Pratik Değil Teorik Olasıdır

Devrimci merkezin değişebilirliği konusunda vurgulayacağımız üçüncü nokta, bunun bugün pratik değil, teorik bir olasılık olduğudur. Nasıl bugün, barışçı yoldan devrim henüz pratik değil ancak teorik bir olasılık olarak kabul edilebilirse (ama teorik bir olasılık olarak kesinlikle kabul edilmelidir) bu da öyledir.

Lenin'in yaşadığı dönemde, devrimci merkezin yer değiştirmesi somut bir olasılıktı. Rusya devrimini yeni yapmıştı. Avrupa ve Amerika'ya oranla çok geri bir ülkeydi. Batı'da gerçekleşecek bir devrim, daha ikinci gününden o ülkeyi Rusya'nın önüne geçirebilirdi.

Bugün durum değişiktir. Batıda devrimler olmadı. Rusya, Sovyetler Birliği'ne dönüşerek dünyanın altıda birini geri kalmışlıktan alıp 50 yıl içinde uzay çağına soktu. Sovyetler Birliği, kapitalist ülkelerin büyük çoğunluğunu geride bıraktı. Amerika, Almanya, Japonya gibi en ileri emperyalist ülkeleri pek çok konuda yakaladı ve geçti. Bu göz kamaştırıcı gelişme sosyalizmin üstünlüğüdür.

Bu 50 yıllık üstün gelişme ile, ve de en ileri kapitalist ülkelerde bir devrim ufukta görülmediğinden, bugün devrimci merkezin yer de-

giştirmesi ancak teorik olarak kavramamız gereken bir olasılık düzeyine inmiştir. Pratik bir anlamı yoktur. Bu görüşümüzü *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye'de* açıkça yazdık:

"Dünya devrimci merkezi artık hiç değişmez mi?"

"Değişebilir. Devrimci merkezin, proleter hareketinin yükseldiği aşamalara bağlı olarak yer değiştirdiğini söylemiştik. Proleter savaşının, sosyalist devrim ve sosyalizm kuruluşundan daha yüksek aşaması, gelişmiş sosyalizm kuruculuğu, sonra komünizmin maddi-teknik temellerinin atılması ve sonunda komünist toplum aşamasıdır. Dünya devrimci güçlerinin merkezi olma durumu bundan böyle bu aşamalara bağlı olarak, ya da aynı aşama içinde daha ileri gitmeyle yer değiştirebilir. Lenin'in dediği gibi, en ileri sosyalist ülkeyi ekonomik ve toplumsal alanlarda geçebilen, üretim güçlerinin gelişimini onun üstüne çıkarabilen bir başka sosyalist ülkeye ve yalnızca bu ülkeye geçebilir" (agy, s.32).

"Yalnızca bu ülkeye geçebilir". Var mı öyle bir ülke? Yok. Demek ki, "şimdilik" değişmeyecek. Öyleyse bu yaygara neden? Etrafta da yel değirmeni yok ki, bizim Don Kışotlar saldırmıyorlar. Daha sonra da *İşçinin Sesi*'nin 107-108. sayısında Seyit Havran yoldaş aynı görüşü yineledi. Şöyle dedi:

"En ileri sosyalist ülke olarak Sovyetler Birliği bugün de dünya devrimci merkezidir, sosyalizm yolunu tutan bir başka ülke onu her alanda geçene dek orada kalacaktır. (Ki bu, bugünkü koşullarda pratik değil, ancak teorik bir olasılıktır.)"

Devrimci Merkezin Değişmesi ve "Kör Yasalar"

Oportünistler, dünya devrimci merkezinin değişebilirliğini *teorik* açıdan tartıştığımız için bizi "sinsi bir anti-Sovyetizm" yapmakla suçuyorlar. Bunu yaparken de, "günümüzde sosyalist sistemin gelişme yasaları tıpkı toplumsal, ekonomik, politik, emperyalist ülkelerde olduğu gibi eşitsiz midir? Sosyalist ülkeler böyle kör yasalarla, eşitsiz gelişmelerle birbirini geçmiyor" diye bilgiçlik yapıyorlar. Oysa yaptıkları bilgiçlik, kendi kalkış noktalarının çürütüyor. Görelim.

Sosyalist ekonomide yasaların körçesine işlemeyeceği, kapitalizmde körçesine işleyen "eşitsiz gelişme yasası"nın sosyalizmde olmayacağı çok açıktır. "Eşitsiz gelişme yasası", belirli bir dönemde belirli ülkeler güçlenirken, başka bazı ülkelerin güçten düşmesi, daha sonra yeni bazı ülkeler hızla yükselirken eski bazı ülkelerin güçsüzleşmesi sonucunu doğurur. Bu, kapitalizmin yasasıdır. Sos-

yalizmde böyle şey olmaz. Tüm ülkeler, tutarlı ve sürekli bir tempoyla gelişirler.

Oportünistler, dünya devrimci merkezini ve proletarya enternasyonalizmini gerçek düşmanlara (dünya komünist hareketinde ve Türkiye'de oportünizm, "solculuk", ulusçuluk, anti-Sovyetizm) karşı gerçek biçimde savunmuyorlar. Bundan dolayı Sovyetler Birliği ve proletarya enternasyonalizminin savunucuları gibi *görünebilmek* için (Türkiye'de kimse yutmasa bile dışarda yutan olur umuduyula) Sovyetizmi "devrimci merkezin değişebileceği formülü"ne karşı koruyorlar.

Nasıl Türkiye işçi sınıfı ve devrimci hareketinin bu türden "savunucuları" gereksinimi yoksa, proletarya enternasyonalizmi, Sovyetler Birliği ve dünya komünist hareketinin de yoktur.

Sovyetler Birliği Her Alanda Emperyalizmi Geçtiğinde Çağ Değişecektir

Radio bize çatabilmek için bilimi, sağduyuyu fırlatıp atıyor ve şu soruları soruyor: "Bugün hangi kapitalist ülke Sovyetler Birliği'nden köklü bir biçimde ilerdedir? Hangi ülke bugün devrimini yapsa Sovyetler Birliği'nden çok daha ileri bir sosyalist toplum kurabilir? Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği bugün başlıca kapitalist ülkeleri her alanda geçmedi mi? Sovyetler Birliği, en ileri kapitalist ülke Amerika Birleşik Devletleri'ni birçok alanda geride bırakmadı mı?" (abç). Ve bu sorularla, bizim, Sovyetler Birliği'nin öncü rolü üstüne spekülasyon yaptığımızı kanıtladığını sanıyor.

Oysa, kendi soruları kendisini yanıtlıyor! Özellikle birinci soru, bir ya da birkaç kapitalist ülkenin, Sovyetler Birliği'nden (köklü bir biçimde olmasa da) ilerde olduğunu söylüyor. Son soru da, Sovyetler Birliği'nin ABD'yi, her alanda, ya da çoğunluk alanda değil, birçok alanda geride bıraktığını söyleyerek, aynı sonucu yinelemiş oluyor. Bunlar, ne tutarsız insanlardır, bu ne zavallı bir mantıktır ki, kendi sorularıyla bizi kanıtlıyorlar!

Dünyada iki sistem var. Emperyalist sistemin başında kesintisiz bir süreç içinde görece olarak güçten düşmekte olan, fakat hâlâ *üretim güçlerinin genel gelişme düzeyi* açısından en ileri ülke olan ABD var. Sosyalist siste-

min başında, kesintisiz bir süreç içinde hızla güçlenen, üretim güçlerinin gelişme düzeyi açısından emperyalistleri birçok alanda daha şimdiden geçmiş olan ve *üretim ilişkileri açısından en ileri düzeyi temsil eden* Sovyetler Birliği var.

Amerika, feodalizmi yaşamadan, zamanın en ileri kapitalist ülkesi olan İngiltere'den göç ederek yerleşen rafine bir insan malzemesiyle kurulmuş, korkunç bir dinamizmle gelişen bir ülkediydi. Lenin'in ve Stalin'in deyimleriyle, feodalizmin geri çekici etkisini yaşamayan, damıtılmış bir kapitalizmin atı koşturduğu bir ülkediydi. Kendi toprağı dışında yürüyen I. ve özellikle II. Dünya Savaşı, üretim güçlerini yıkmamış, tam tersine, büyük bir gelişme göstermesini sağlamıştı. Bunların yanı sıra, en önemlisi, kendi emeği sonucu olmayan, dünyanın her yanından emperyalist sömürü yoluyla akan akıl almaz boyutlardaki zenginliklere oturuyordu.

Bolşevikler iktidara geldiğinde, Rusya, feodalizmin ağır yükünü taşıyan orta derecede gelişmiş bir kapitalist ülkediydi. İleri kapitalist ülkelere oranla çok geri düzeydeydi. Zaten devrimin gerçekleşmesinde I. Dünya Savaşı'nın yıkıcı sonuçlarının büyük rolü olmuştu. Ardından iç savaş, aşağı yukarı tüm gösterge-lerde ekonomiyi 1913 öncesine itti. Ülke büyük yıkım gördü. İnsan malzemesi geriydi. Bunlara karşın, Sovyet insanı göç kamaştırıcı başarıları başarıya koştu. II. Dünya Savaşı geldiğinde, faşist Almanya'ya karşı koyabilecek bir ağır sanayi tabanını kurmuştu. Ne var ki, II. Dünya Savaşı, büyük ağırlığıyla Sovyet toprağında geçti. Ülke baştan başa yıkıldı. 22 milyon Sovyet evladı kırıldı. Savaş sonrası, dünya sosyalist sistemi oluştu. Sosyalizme yeni katılan ülkeler ekonomilerini ayağa kaldıracılsın diye, Sovyet halkı kendi emeğinden kesip bu ülkelere dev yardımını yaptı, hâlâ da yapıyor. Batı kaynaklarına göre, Sovyetler Birliği'nin yalnızca Küba'ya yaptığı yardım bugün *günde 2 milyon* dolardır. Sovyetler Birliği'nin, dış ülkelerin sömürüsünden gelen ve emperyalist ülkeleri asıl ayakta tutan emperyalist kârları yoktur. Tam tersine, kahraman Sovyet insanı, sofrasındaki her lokmayı, dünyanın her yanındaki devrimci hareketlerle paylaşıyor. Sovyetler Birliği'nin büyük yardımlarını görmeyen tek bir devrimci hareket gösterilemez.

Tüm bu çok güçlü olumsuz etkenlere karşı Sovyetler Birliği, 50 yıl gibi çok kısa bir sürede kapitalist ülkelerin büyük çoğunluğunu geride bıraktı. Bugün, dünyanın, ikinci en güçlü ülkesi oldu. Lenin, devrimden sonra elektrikleşmeyi ana hedef koyarken, bugün Sovyetler Birliği uzay çağına girdi. Sovyetler Birliği'nde sosyalizmin üretimi ilişkileri, geri üretim güçlerini hızla ileri çekici bir rol oynadı, oynuyor.

Bu akıl almaz gelişme, sosyalizmin üstünlüğünü en kesin biçimde kanıtlamaz da ne kanıtlar? Bizim zavallı oportünistlerimiz, neden sosyalizmin üstünlüğünü tartışma konusunu yaptığımızı yalanını yayıyorlar? ABD ile SSCB'nin başladıkları nokta çok farklıdır. Yaşadıkları tarih çok farklıdır. Buna karşın Sovyetler Birliği ABD'yi yakalamıştır. Sorunu bu çerçevenin dışında tartışmak, henüz varılmamış aşamayı varılmış gibi göstermek bilimsellik değildir, yağılıktır. Sovyetler Birliği'nin yararına değil, zararına. Gerçekler devrimcidir. Gerçekler, Sovyetler Birliği'nden yanadır. Devrimciler gerçeklerden korkmazlar.

Sovyetler Birliği'nin yağılığa gereksinimi yoktur. Onların yaşantısı, göz kamaştırıcı başarılarından sosyalizm adına gurur duyulan ama gerçekçi bir yaşantıdır. Hiçbir Sovyet kitabında bugüne dek, Sovyetler Birliği'nin ABD'yi, genel ekonomik açıdan geçtiği yazılmamıştır. G.A. Kozlof'un genel yönetmenli-

ğinde 1977 yılında yayınlanan *Siyasal Ekonomi: Kapitalizm* adlı kitaptan okuyalım:

"Kapitalizmin genel bunalımının üçüncü aşamasının ana özelliği şudur: Dünya sosyalist sistemi, ekonomik olarak güçlenirken, insan toplumunun yaşamının en önemli alanında, yani maddi üretimde, kapitalizme karşı utku kazanmak için başarıyla savaşıyor.

(...)

"Dünya endüstri üretiminde sosyalist sistemin hâlâ mutlak egemenliği yoktur, ama her yıl payı artıyor. 1950'de sosyalist ülkeler dünya endüstri üretiminin %20'sinden azını gerçekleştirdiler. 1975'de %40'dan çoğunu gerçekleştirdiler. KOMEKON ülkeleri dünya üretiminin üçte birini tutuyor. Dünya sistemlerinin en güçlü devletlerinin, SSCB ve ABD'nin karşılaştırması gösteriyor ki Sovyet ekonomisi ABD ekonomisi ile yarışta büyük bir başarı kazanmıştır. 1913'de, Çarlık Rusyası'nın endüstri üretimi ABD'ninkinin yalnızca %12,5'i idi. 1975'de, SSCB'de endüstri üretiminin hacmi, ABD düzeyinin %80'inden fazlaydı. SSCB, petrol, kömür ve demir cevheri çıkarmada, pik demir ve çelik dökümünde, gübre, mazotlu ve elektrikli lokomotif, traktör, çimento, prefabrik güçlendirilmiş beton levha, yünü, deri ayakkabı, şeker, hayvansal yağ, v.b. üretiminde dünyada ilk sırayı almıştır.

(...)

"Ekonomik gelişmenin önemli bir göstergesi, emek üretkenliğidir. Bu endekse göre, dünya sosyalist sistemindeki ülkeler, hâlâ yüksek derecede gelişmiş kapitalist ülkelere geridedir. SSCB'nin endüstrisinde emek üretkenliği, örneğin 1975'de, Amerika düzeyinin %55'i idi ve bu sayı tarımda daha da düşüktü. Ama SSCB'de emek üretkenliğinin büyüme hızı şimdi, ABD'dekini önemli ölçüde geçiyor. 1951-1975 arasında, SSCB'nin endüstrisinde emek üretkenliğinde yıllık ortalama artış hızı %6,2 iken, ABD'de %3,2 idi.

"Ekonomik büyümenin en genel endeksi, ulusal gelirdeki artıştır. Kişi başına ulusal gelir hacminde, sosyalist ülkeler hâlâ en gelişmiş kapitalist ülkelerin gerisindedir. SSCB'nin ulusal geliri, örneğin, 1975'de ABD düzeyinin %66'sının üstündeydi. Ancak ulusal gelirin büyüme hızı açısından, sosyalist ülkeler gelişmiş kapitalist ülkeleri çok çok geçmiştir. 1951-1975 arasında, ortalama yıllık artış, SSCB'de %8,1 iken, ABD'de ancak %3,1 idi" (G.A. Kozlof, et al, *Siyasal Ekonomi: Kapitalizm*, Moskova 1977, s.389-92).

"Lenin, 1921'de, RKP(B)'nin 10. Tüm-Rusya Konferansı'nda yaptığı konuşmada şöyle demişti:

"Biz şimdi uluslararası devrime ana etkimizi ekonomik siyasetimiz yoluyla yapıyoruz. ... Bu alanda savaşım artık evrensel olmuştur. Bu sorunu bir kez çözdük mü, *kesin ve sonul olarak uluslararası ölçekte kazanmış olacağız*. Bu nedenle bizim için, ekonomik gelişme sorunları kesinlikle olağanüstü önem taşır" (Lenin, c.32, s.437).

Biz de, Lenin'in bu görüşünün günümüz koşullarına uzatarak *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye*'de şöyle yazmıştık:

"Çağımız kapitalizmden sosyalizme geçiş çağıdır diyoruz. Bu değerlendirmeye, kapitalist sistemden kopmuş ayrı bir devrimci merkezin varlığını ve giderek güçlenişini, emperyalist zincirden kopan yeni halkalarla beslenişini yansıtır. Kapitalizmden sosyalizme geçiş süreci, bir başka deyişle, devrimci merkezin nitel ve nicel olarak güçleniş ve egemen oluş sürecidir. Somut olarak Sovyetler Birliği ve öteki sosyalist ülkelerin her alanda ilerlemeleri ve yeni ülkelerin de kapitalist sistemin zayıf halkalarında gerçekleşen devrimlerle sosyalist topluluğa katılmaları sürecidir. Bu süreç

çinde, sosyalist sistemin her alanda emperyalizmi geçmesiyle çağ değişecek, *sosyalizm çağı* açılacaktır. Kuşkusuz, bunun en kestirme yolu, büyük emperyalist ülkelerde devrimin gerçekleşmesidir. Ne var ki, bu şimdilik ufukta görünmüyor. Ve Sovyetler Birliği bu çağın ağır sorumluluğunu tüm güçlülere karşın onurla, üstün başarıyla taşıyor" (agy, s.33).

Durum böyle iken, neden hem zayıf halka ve devrimci durum fikirlerini *reddetmek* için bu kadar çaba harcıyorlar, hem-de dünya devrimci merkezi fikrine (ki bunu da yeni yeni ve çarpıtarak yapıyorlar) bütün güçleriyle *sarılma* çaba harcıyorlar? Neden bize "devrimci merkezi" değil de "halkacı" diyorlar? Çünkü biliyorlar ki bizi "anti-Sovyet" olarak gösterilme durumları "çok" zordur. Ama biz dedik, "bu balık başka balık".

Rusya'yı dünya devrimci merkezi ve Rus proletaryasını da enternasyonal proletaryanın öncü gücü yapan, "herhangi bir ülkenin proletaryasının tüm acil görevlerinden en devrimcisi karşı karşıya geldiği zaman bu görevini yerine getirmesi" idi (Lenin, c.5, s.373). Lenin bu satırları yazdığı zaman (1902) bu görev "yalnız Avrupa'daki değil, fakat ... aynı zamanda Asya'daki gericiliğin en güçlü siperinin yerle bir edilmesi" idi (Lenin, c.5, s.373). Bugün, Sovyetler Birliği'nin karşısındaki görev, komünist toplumun nesnel-teknik temellerini kurmaktır, bu yolla aynı zamanda uluslararası alanda emperyalizme üstün gelmektir. Bu görev, bugün herhangi bir ülkenin işçi sınıfına düşen görevler arasında en devrimcisidir. Sovyetler Birliği, dünya devrimci merkezidir, çünkü işçi sınıfı hareketinin en yüksek aşamaya ulaştığı yerdirdi.

Ek: TKP'nin Sesi Radyosu'ndan

TKP dün olduğu gibi bugün de enternasyonalizmin başlıca ölçütünü sosyalist sistemin merkezinde bulunan Sovyetler Birliği'ne, reel sosyalizme karşı tutum olarak saptamıştır. Tüm parti üyeleri egemen sınıfların ve onların ortağı her boydan oportünistlerin anti-Sovyetizmine karşı bugün de en önde savaşıyor. TKP'nin bu ardıcıl tutumunu tartışmaya kalkacak her kimse ancak gülünç olabilir.

Parti düşmanı grup, yeni anti-TKP'cilik çizgisinde yer aldığından beri işte böyle gülünç bir durumdadır. Bu amaçla ortaya devrimci merkez üzerine hiçbir bilimsel değeri olmayan demagojik savlar atıyor. Bunların yayımlandığı broşürde yaptıkları devrimci merkez tanımlaması tarihsel değildir. Günümüzde başını Sovyetler Birliği'nin çektiği dünya sosyalist sistemi vardır. Ve bu sistem devrim sürecinde belirleyici etkindir. Bu nedenle devrimci merkezin yer değiştirmesi bugün artık pratik anlamı olmayan bir hipotez, varsayımdır.

Günümüzde devrimci merkez artık zayıf halka kavramından ayrılmıştır. Devrimci merkez bu nedenle proleter hareketinin, proleter savşımının en yüksek aşamaya ulaştığı yer değil, yeni bir toplum düzeninin, sosyalizmin, komünizmin kurulma sürecinin geliştiği sistem, Sovyetler Birliği'nin öncülüğündeki dünya sosyalist sistemidir.

Sosyalizmin dünya sosyalist sistemi olmasıyla Sovyetler Birliği'nin rolü, tek başına dünya devrimci hareketinin merkezi olduğu dönemden çok daha fazla artmıştır. Görüldüğü gibi parti düşmanı gurubun Sovyetler Birliği'yle ilgili demagojik yaklaşımı iki noktada açığa çıkıyor. Birincisi günümüzde dünya devrimci merkezinin tek bir sosyalist ülke olmadığı, başında Sovyetler Birliği'nin olduğu

dünya sosyalist sistemi olduğudur. İkincisi böylesi bir evrenin ortaya çıkmasıyla birlikte artık devrimci merkezin bir yerden bir başka yere kaymasından değil, sosyalist sistemin, yeni atılımlarla devrimci merkezin güçlenmesinden söz edilebilir. Parti düşmanlarının devrimci merkez tanımlaması da, bu merkezin yer değiştireceği varsayımı da yanlış ve zararlıdır.

Fedoseyev, Leninciliğin Sosyalist Devrim Teorisi kitabının 294. sayfasında şöyle yazıyor: "Şimdi artık dünya devriminin ana ve esas temelini bir tek ülke değil, fakat bir dünya sisteminde ortak sınıf çıkarlarıyla birbirine bağlı birçok ülke oluşturuyor. Bu durum, sadece devrim güçlerinin niceliğe bir büyümeyi ifade etmekle kalmıyor, aynı zamanda sınıfsal güçlerin uluslararası dağılımında nitelikçe ileri bir değişime de yol açıyor. İşte parti düşmanı grup bu nitelikçe değişimi yadsıyor. Görüldüğü gibi dünya devrimci merkezi tek bir ülke değil de sosyalist sistem olduğuna göre, devrimci merkezin bir ülkeden başka bir ülkeye kayması söz konusu değildir. Ama eğer parti düşmanları Sovyetler Birliği'nin sosyalist sistemdeki öncü rolünün değişebileceği üzerine kehanette bulunmak istiyorlarsa bunlara şu sorular sorulmalıdır: Bugün hangi kapitalist ülke Sovyetler Birliği'nden köklü bir biçimde ileridir? Hangi ülke bugün devrimini yapsa Sovyetler Birliği'nden çok daha ileri bir sosyalist toplum kurabilir? Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği bugün başlıca kapitalist ülkeleri her alanda geçmedi mi? Sovyetler Birliği en ileri kapitalist ülke Amerika Birleşik Devletleri'ni birçok alanda geride bırakmadı mı? Sovyet halkının yarım yüzyılı aşkın deneylerini, komünist insan tipinin gelişme süreçlerini hangi kapitalist ülke devrimini yaptığı zaman geçebilir? Dahası var günümüz sosyalist sisteminin gelişme yasaları (toplumsal, ekonomik, politik) tıpkı emperyalist ülkelerde olduğu gibi eşitsiz mi? Sosyalist ülkeler böyle kör yasaarla, eşitsiz gelişmelerle birbirlerini mi geçiyor, yoksa sosyalist ülkeler sosyalist entegrasyon süreci içinde sürekli olarak birbirlerine yaklaşıp, bütünleşiyor mu? Bir sosyalist ülkenin ötekileri geride bırakma gibi milliyetçi amaçlar peşinde koşabileceği söyleniyor mu? Bu sav da Pekin hegemonyacılarının önlerine koydukları milliyetçi amacın ta kendisidir. Bunlar Sovyetler Birliği'ni geçmeyi parti kararı yaptılar. Geldikleri yer biliniyor. Günümüzde artık sosyalist dünya sistemi dünya devrimci sürecinin doğal merkezi olmuştur. Sovyetler Birliği Bilimler Akademisi üyesi Konstantinov başkanlığında bir kolektifin hazırladığı Marksist-Leninist Felsefe'nin Temelleri adlı yapıtta şöyle deniyor: "Rusya'da sosyalist dünya sisteminin oluşmasıyla çağımızın bütün devrimci güçleri için doğal bir merkez oluşmuştur. Dünya devrimci hareketinin başında öteki bütün devrimci güçlere yol gösteren ve destek veren sosyalizm ülkeleri bulunuyor".

Parti düşmanı grup, devrimci merkez üzerine demagojik tezleriyle içinden çıkılmaz bir duruma düşmüştür. Bunlar birinci olarak sosyalist sistemin rolünü görmezlikten geliyorlar. İkincisi Sovyetler Birliği'nin elde ettiği başarıları, komünizmin kapitalizme kesin üstünlüğünü kanıtlamasını tartışma konusu yapmaya yelteniyorlar. Bu, sinsi bir anti-Sovyetizmdir. Uluslararası komünist hareket içinde uzun yıllar devrimci merkez sorunu oportünizme karşı savaşın baş yerini aldı. Komünistler Avrupa'yı merkez sayan görüşlere de, Asya, Afrika ve Latin Amerika'yı merkez sayan görüşlere de kararlı bir biçimde karşı durdular. Merkezinde Sovyetler Birliği'nin olduğu dünya sosyalist sisteminin olduğu dünya sosyalist sisteminin belirleyici rolünü vurguladılar. Bu sistemin dünya devrimci merkezi olduğunu kanıtladılar. Sorun böyle değerlendirilir.

Fahriyetler, iyelerinde,
okullarda, meclislerde,
yazılarında içinde!

Bütün ülkelerin
proleterleri birleşin!

İŞÇİNİN SESİ

Kendi can güvenliğimizi
korumaya çalışalım!
Çan güvenliği kumalelerinde
ortaklaşalım

Yıl: 6. Sayı: 120-121
22 Ocak 1980

Dünya Devrimci Marksizmi ve Oportünistlerin Çaresizliği

R. Yürükoğlu

Oportünistler, 100. sayıda sorduğumuz 26 sorunun bazılarını, aradan aylar da geçse, yanıtlamaya başladılar. Leninciler, herşeyi bir yana bırakın, Türkiye komünist hareketine getirdikleri ideolojik dinamizmle büyük bir toplumsal işlev görüyorlar.

Oportünistler, bazı soruları hiç yanıtlamadan, bizim söylediklerimizi alıp kendi görüşleri gibi öne sürüyorlar. Bazılarını ise "yanıtlıyorlar". Batağın derinlerine iki yoldan iniyorlar. Bizim de görevimiz bu değil mi?

Lenincilerin ideolojik saldırısının haklılığı ve güçlülüğü Türkiye'yi karıştırdı. Çeşitli kesimsel çıkarlar nedeniyle "anahtar bendedir" tutumuyla TKP içinde saf tutması engellenmiş ama komünizme gönül vermiş pek çok kişi ve gurup, aynen bizim yaptığımız gibi, kendi ideolojik ve siyasal konumlarını yeni baştan değerlendiriyorlar. Leninci ideolojiye dayanan gerçek birlik istemi hızla yaygınlaşıyor. Oportünistler panik içinde. Saçma sapan işler yapıyorlar. Birgün öyle söylüyorlar, ertesi gün dönüp başka şey söylüyorlar. Ortalık toz duman.

Böyle bir ortamda, likidatör anlayışın özünü yakalamak oldukça zordur. Onun için tüm komünistler, oportünistlere karşı sürmekte olan ideolojik kavgayı dikkatle izlemeli, onların ve Lenincilerin tüm yazdıklarını okumalı, günlük dönüşleri anında saptamalıdır. Bu konuda, Lenin'in çok önemli bir uyarısı bize ışık tutmalıdır. Lenin şöyle diyor: Her ideolojik akım, "...büyüyen ve gelişen canlı bir varlıktır ve de işte bu gelişimin şu ya da bu yöne oluşu, söz konusu felsefenin gerçek özünü anlamada, bize uzun tartışmalardan çok daha yararlı olur" (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İngilizce basım, c.14, s.217).

Oportünistler bugün büyük bir ideolojik baskı altındadırlar. Her gittikleri yerde Leninizm karşılarına çıkıyor. En güvendikleri yerlerde bile. Tüm davranışlarını bu olgu belirliyor. Oportünistlerin yılan gibi kıvrılmalarını iyi anlayabilmek için, bu nedenle, Lenin'in uyarısı ile Lenincilerin ideolojik baskısını birlikte ele alıp değerlendirmek gerekir. Ancak bu iki öge birlikte değerlendirildiğinde sağlıklı bir sonuca ulaşılabilir.

Devrimci Merkez Konusunda Adım Adım Oportünizm

Lenin'in yukardaki uyarısına uyarak, devrimci merkez tartışmasını en başından başlayıp kısa-

ca özetleyelim. Avrupa Türkiye Toplumcular Federasyonu (ATTFF)'nda 1971-72 yılları arasında geçen tartışmalardan başlayacağız.

Bugün savaş verdiğimiz görüşler büyük çoğunluğu ile aynı görüşler olmasaydı, ATTFF'de geçen kavgalara önem vermeye değmezdi. Yurt dışında ölü bir örgütün içindeki kavgalar der geçerdik. Ama öyle değil. Aradan yıllar geçti, bir de baktık aynı anlayış, aynı kavgalar, bu kez TKP'de yineleniyor.

Oportünistler, Berlin'de yapılan bir kongrede, İTİB'in kongre raporunda Stalin adı geçiyor diye ayağa kalktılar. "Olmaz böyle şey, çıkarın" dedilerdi.

Aynı kongrede "sarı sendikacılık" dedik diye yine ayağa kalktılar. "Sen ne istiyorsun, kızıl sendika mı istiyorsun, sendikanın kızıl-sarı olmaz" dedilerdi.

Bir başka kongrede kadın sorunu üstüne karar tasarısı geçirebilmek için bir tam gün boşmak zorunda kalmıştık. "Ne istiyorsunuz, karılarımızla bizi birbirimize mi düşürmek istiyorsunuz" dedilerdi.

Saymakla bitmez.

Neyse, konumuza dönelim. Bir genel yönetim kurulu toplantısında, İTİB temsilcisi, "Sovyetler Birliği dünya devrimci merkezidir" demişti. Yine ayaklandılar. "Böyle bir kavram yoktur, nereden çıkarıyorsunuz, bugün artık merkez yoktur" dedilerdi. İşte oportünistler, dünya devrimci merkezi konusunda tartışmaya böyle başladılar!

Aradan yıllar geçti. Biz düşüncemizi değiştirmedik. Onlar da. Hem onlar bu konudaki suskunluklarını da değiştirmediler. 1976 eylülünde, 53. sayıdan başlayarak biz *İşçinin Sesi*'nin editörlüğünü üstlendik. Eylül 1977'de, 75-76. sayıda "Devrimci Merkez - Zayıf Halka" adlı yazı ile bugün savunduğumuz görüşleri ortaya koyduk.

Oportünistlerde ses yok!

Aralık 1978'de *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye*'nin ikinci basımı, genişletilmiş olarak yayınlandı. Bu basımda, devrimci merkez konusundaki görüşlerimizi daha da açarak yazdık.

Oportünistlerde yine ses yok!

İşçinin Sesi'nin 30 Temmuz 1979 tarihli 100. sayısında sorduğumuz 26 soru ile oportünistleri bu konuda görüş belirtmeye çağırdık. Bu noktadan sonra oportünistlerin "açmaz"ı başladı. Artık birşey söylemek zorunlu oldu. Ama ne diyecekler? Konuşurken, "devrimci merkez diye birşey yoktur" demek kolay. Yazmaya geldi mi, o denli kolay değil!

Yıllarca susmuşuz, biraz daha sussak ne olur diyerek, tam 4 ay daha sustular.

Ardından, kasım 1979 başında dağıtmaya başladıkları "Sol Oportünist Fraksiyoncu

Akımla İdeolojik-Politik Savaşın İlk Çerçevesi" adlı TKP MK bildirisi geldi (Bak: *İşçinin Sesi*, sayı: 113-114). Oportünistlerin yazılarında "devrimci merkez" kavramı ilk kez bu bildiride yer aldı. Ama tam bir yılan kıvraklığı içinde yer aldı. Bu kavram doğru mudur, yanlış mıdır, kendileri ne diyorlar, yok. Yalnızca şöyle bir cümle: "Komünist hareketin geçmişinde ileri sürülen ve yanlışlığı ortaya konan görüşleri savunuyor. Sovyetler Birliği'nin öncü rolünün değişebileceğini, devrimci merkezin kayması formülü ile vurgulayarak öne sürüyor".

Kendine "insan" diyen, işçi sınıfı aydını olmaya çalışan kişilerin, bilimsel namusdan bu denli uzak olabileceklerini başımıza gelmeden önce düşünemedik. Yukardaki cümleyi okuyan ne düşünüyor? Bunlar "devrimci merkez" kavramını ve de Sovyetler Birliği'nin devrimci merkez olduğunu kabul ediyorlar, yalnızca "vurguyu" eleştiriyorlar, demez mi?

Yahu, bunları kabul ediyordunuz da, 10-20-30-40-50 yıldır bu konuda neden tek bir satır karalamadınız? Neden, çıkıp da "böyleken böyledir" demediniz? İki ay, üç ay değil, 10 yıl, 20 yıl, 30 yılın sözünü ediyoruz. Önce bu suskunluğun, sonra da, birdenbire yukardaki cümleyle işe başlamanın hesabını verin bakalım.

Bu MK bildirisinin ardından *İşçinin Sesi*, 113-114. sayısında konuya bir daha değindi ve şöyle dedi:

"Menşevikler hiçbir yerde, Sovyetler Birliği'nin devrimci merkez olduğunu açıklamadılar. Gelgelelim bizi 'Sovyetler Birliği'nin öncü rolünün değişebileceğini, devrimci merkezin kayması formülü ile ... öne sürmek'le suçlamaya kalkıyorlar!

"Görülüyor ki, Menşevikler bu 'suçlamayı' yaparken bile, açık seçik bir biçimde 'Sovyetler Birliği devrimci merkezdir' demekten kaçınıyorlar. Böylece, bir kez, bizim sorumuz, 'Sovyetler Birliği devrimci merkez midir?' sorusu hâlâ yanıt bekliyor. İkincisi, Menşevikler bu soruyu yanıtlamayarak 'açık' düştüklerini anlıyorlar. Bu 'açığı' gözlerden saklamak için 'devrimci merkezin kayması formülüne' saldırıyorlar. Ama bununla yeni bir 'açık' veriyorlar. Çünkü devrimci merkezin kayması fikri Lenin'indir. İdeolojik açıkları pragmatik siyasetle örtbas etme yolu, daha büyük açıklara götürüyor.

Bunun üstüne, oportünistlerin, "görüşlerini" açıklamaktan başka yapacakları birşey kalmadı. Ve, yukarda okuduğunuz *Radyo* yazısı geldi ortaya. İşte, bugünkü noktaya, böyle itile itile geldiler.

Şimdi, *Radyo* yazısındaki görüşleri tek tek ele alalım.

Çalarken Bile Çarpıyorlar

Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye'de şöyle demiştik: "Dünya devrimci merkezi, proleter hareketinin, proleter savaşımının en yüksek aşamaya ulaştığı yerdir... Günümüzde dünya devrimci merkezi hâlâ Sovyetler Birliği'dir. Çünkü ekonomik ve toplumsal yönden en gelişmiş sosyalist ülke, işçi sınıfı hareketinin en yüksek boyutlara ulaştığı ülke demektir. Ve dünyanın ilk işçi devleti Sovyetler Birliği bugün en ileri sosyalist ülkedir. ... İlk sosyalist devrimin etkisiyle birlikte, devrimci merkez emperyalist sistemin dışına çıktı ve zayıf halka ile devrimci merkez birbirlerinden ayrıldı." (Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye, 4. baskı, s.31-33).

Radyo, "günümüzde, devrimci merkez artık zayıf halka kavramından ayrılmıştır" diyor. Ömürleri boyunca, devrimci merkez adını ağzlarına almayanların, ağzlarını açar açmaz Zayıf Halka'daki bir cümleyi aynen kullanmaları ne hoş bir raslantıdır. Haydi diyelim ki, kendi "bağımsız" çalışmalarıyla bu sonuca vardılar.

Ne var ki ardından gelen cümlede işler iyice sarp sarıyor: "Devrimci merkez bu nedenle, proleter hareketinin, proleter savaşımının en yüksek aşamaya ulaştığı yer değil, yeni bir toplum düzeninin, sosyalizmin, komünizmin kurulma sürecinin geliştiği sistem, Sovyetler Birliği'nin öncülüğündeki dünya sosyalist sistemidir" (abç). "B! NEDENLE" diyor! Görüyor musunuz, nasıl kaş yapayım derken göz çıkarıyorlar! "Bu nedenle" diyor, devrimci merkez, proleter hareketinin en yüksek aşamaya ulaştığı yer değil, sosyalist sistemdir. Yani bu oportünist haylar diyorlar ki, sosyalizmi, komünizmi kurma savaşımı, işçi hareketinin bugün ulaştığı en yüksek aşamaya değildir! Yeni bir toplum kurma, sömürüyü, sınıfları yok etme savaşımı, oportünistlere göre günümüzdeki en yüksek işçi sınıfı savaşımı değil ha? Gelin şimdi bunu militanlara anlatın bakalım. Sömürsüz-sınıfsız özgür bir

dünya yaratma savaşımı, fabrikalarda, tarlalarda hergün tarihten gelen eşitsizliklerin üstüne çıkarak sosyalizmi üretme savaşımı, nasıl olur da en yüksek sınıf hareketi olmaz anlattın. Bakalım, başarabilecek misiniz?

Oportünistlerin mantığı, Sovyetler Birliği'nin, sosyalist ülkelerin uluslararası planda yürüttüğü sınıf savaşımını yadsıyor. Onlar sosyalist ülkede düşman sınıflar yok diye, sosyalizmi, komünizmi kurmayı işçi sınıfı savaşı olarak görmüyorlar. Oysa bu, dünya emperyalist burjuvazisine karşı savaşın en yükseğidir.

Ne var ki, sosyalist ülkeler, başlangıç düzeyleri, ekonomik ve toplumsal rezervleri, insan malzemesi açısından farklıdır. Onlar farklılık, gelişme oranları açısından farklılık getirir. Sosyalist ülkeler arası ekonomik entegrasyon, ekonomik ve toplumsal yönden daha geri ülkelerin kendi başlarına gerçekleştirebilecekleri gelişme hızından çok daha yüksek tempoları kalıcı olarak sürdürebilmelerinin en büyük güvencesidir. Ve bu ekonomik entegrasyon ilerledikçe, çeşitli sosyalist ülkelere arasındaki farklı koşullar giderek törpülenmektedir. Ama ortadan tam olarak kalkmaları, 10-20 yılın değil, çok uzun tarihsel dönemlerin işidir. Bu nedenle, sosyalist ülkeler arasında farklı gelişme tempolarının varlığını saptamak (ki öyledir), hiç de "kör yasalardan", "eşitsiz gelişme yasası"ndan söz etmek değildir. İki düzeyi birbirine karıştıran oportünistler, bilimin karikatürü olmaktan öteye geçmiyorlar.

Sovyetler Birliği sosyalist ülkeler arasında en yüksek gelişme hızına sahip ülkelerdendir. Böyle olmasaydı (varsayım yapıyoruz) en düşük gelişme hızına sahip olsaydı, belirli bir anda öteki bazı sosyalist ülkeler onu geçemez miydi? Geçebilirdi. Ama bu, "kör işleyiş", "eşitsiz gelişme yasası" işliyor demek olmazdı. Çünkü böyle bir durumda Sovyetler Birliği, o yasanın öngördüğü gibi geriliyor, duruyor değil, kendi temposuyla ve bu tempoyu giderek de artırarak yine gelişiyor olacaktı. İşte bu nedenle, oportünistlerin yaptığı bilgiçlik kendi savlarını çürütüyor.

Devrimci Merkezin Değişmesi ve Lenin

Devrimci merkezin değişebilirliği konusunda getireceğimiz ikinci nokta, bu "formül"ün, bizim değil, Lenin'in olduğudur. Lenin, uzun yıllar Sovyet devrimini Avrupa'da proleter devrimlerin izleyeceğini düşündü, bunu bekledi. Oportünizm devrimi batağa sürmeseydi, bu bekleyiş gerçekleşecekti. Olmadı. Ama Lenin, o dönemlerde, devrimci merkezin Sovyetler Birliği'nden başka bir ülkeye geçebileceğini şu sözlerle anlattı:

"Proletaryanın daha büyük ağırlığının ve etkinliğinin olduğu, daha gelişmiş ülkelerde kurulacak Sovyet Cumhuriyetlerinin, proletarya diktatörlüğü yolunu tuttukları zaman Rusya'yı geçmemeleri için hiçbir neden yoktur" (Lenin, c.29, s.309-311).

Daha sonra, Sol-Kanat Komünizmi'nde aynı fikri şöyle yineledi: "Gelişmiş ülkelerde en azından birinde proleter devriminin etkisinden az sonra, keskin bir değişimin olabileceği gerçeğini gözden kaçırmak da yanlış olurdu: (Olabilecek bu değişimle-İ.S.) Rusya model olmaktan çıkacak ve bir kez daha geri ('Sovyet' ve sosyalist anlamda) bir ülke olacaktır" (Lenin, c.31, s.21).

Görüldüğü gibi, Lenin, devrimci merkezin değişebilirliğini somut bir olasılık olarak koymuştur. Başka ülkelerde gerçekleşecek devrimlerle bir dünya sosyalist sisteminin ortaya çıkacağını Lenin de bileceğine göre ve de bazı sosyalist ülkelerin Sovyetler Birliği'ni geçebileceğini somut olarak kabul ettiğine göre, herhalde Lenin de "kör yasalardan", "eşitsiz gelişme yasası"ndan söz ediyordu! Herhalde Lenin de "sinsi bir anti-Sovyetçi"!

Devrimci Merkezin Değişmesi Bugünkü Koşullarda Pratik Değil Teorik Olasıktır

Devrimci merkezin değişebilirliği konusunda vurgulayacağımız üçüncü nokta, bunun bugün pratik değil, teorik bir olasılık olduğudur. Nasıl bugün, barışçı yoldan devrim henüz pratik değil ancak teorik bir olasılık olarak kabul edilebilirse (ama teorik bir olasılık olarak kesinlikle kabul edilmelidir) bu da öyledir.

Lenin'in yaşadığı dönemde, devrimci merkezin yer değiştirmesi somut bir olasılıktı. Rusya devrimini yeni yapmıştı. Avrupa ve Amerika'ya oranla çok geri bir ülkediydi. Batı'da gerçekleşecek bir devrim, daha ikinci gününden o ülkeyi Rusya'nın önüne geçirebilirdi.

Bugün durum değişiktir. Batıda devrimler olmadı. Rusya, Sovyetler Birliği'ne dönüşerek dünyanın altıda birini geri kalmışlıktan alıp 50 yıl içinde uzay çağına soktu. Sovyetler Birliği, kapitalist ülkelerin büyük çoğunluğunu geride bıraktı. Amerika, Almanya, Japonya gibi en ileri emperyalist ülkeleri pek çok konuda yakaladı ve geçti. Bu göz kamaştırıcı gelişme sosyalizmin üstünlüğüdür.

Bu 50 yıllık üstün gelişme ile, ve de en ileri kapitalist ülkelerde bir devrim ufukta görülmediğinden, bugün devrimci merkezin yer de-

giştirmesi ancak teorik olarak kavramamız gereken bir olasılık düzeyine inmiştir. Pratik bir anlamı yoktur. Bu görüşümüzü *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye'de* açıkça yazdık:

"Dünya devrimci merkezi artık hiç değişmez mi?

"Değişebilir. Devrimci merkezin, proleter hareketinin yükseldiği aşamalara bağlı olarak yer değiştirdiğini söylemiştik. Proleter savaşının, sosyalist devrim ve sosyalizm kuruluşundan daha yüksek aşaması, gelişmiş sosyalizm kuruculuğu, sonra komünizmin maddi-teknik temellerinin atılması ve sonunda komünist toplum aşamasıdır. Dünya devrimci güçlerinin merkezi olma durumu bundan böyle bu aşamalara bağlı olarak ya da aynı aşama içinde daha ileri gitmeyle yer değiştirebilir. Lenin'in dediği gibi, en ileri sosyalist ülkeyi ekonomik ve toplumsal alanlarda geçebilen, üretim güçlerinin gelişimini onun üstüne çıkarabilen bir başka sosyalist ülkeye ve yalnızca bu ülkeye geçebilir" (agy, s.32).

"Yalnızca bu ülkeye geçebilir". Var mı öyle bir ülke? Yok. Demek ki, "şimdilik" değişmeyecek. Öyleyse bu yaygara neden? Elrafta da yel değirmeni yok ki, bizim Don Kışotlar saldırıyorlar. Daha sonra da *İşçinin Sesi*'nin 107-108. sayısında Seyit Havran yoldaş aynı görüşü yithedi. Şöyle dedi:

"En ileri sosyalist ülke olarak Sovyetler Birliği bugün de dünya devrimci merkezidir, sosyalizm yolunu tutan bir başka ülke onu her alanda geçene dek orada kalacaktır. (Ki bu, bugünkü koşullarda pratik değil, ancak teorik bir olasılıktır.)"

Devrimci Merkezin Değişmesi ve "Kör Yasalar"

Oportünistler, dünya devrimci merkezinin değişebilirliğini teorik açıdan tartıştığımız için bizi "sinsi bir anti-Sovyetizm" yapmakla suçluyorlar. Bunu yaparken de, "günümüzde sosyalist sistemin gelişme yasaları tıpkı toplumsal, ekonomik, politik, emperyalist ülkelerde olduğu gibi eşitsiz midir? Sosyalist ülkeler böyle kör yasalarla, eşitsiz gelişmelerle birbirini geçmiyor" diye bilgiçlik yapıyorlar.

Oysa yaptıkları bilgiçlik, kendi kalkış noktalarının çürütüyor. Görelim.

Sosyalist ekonomide yasaların körcesine işlemeyeceği, kapitalizmde körcesine işleyen "eşitsiz gelişme yasası"nın sosyalizmde olmayacağı çok açıktır. "Eşitsiz gelişme yasası", belirli bir dönemde belirli ülkeler güçlenirken, başka bazı ülkelerin güçten düşmesi, daha sonra yeni bazı ülkeler hızla yükselirken eski bazı ülkelerin güçsüzleşmesi sonucunu doğurur. Bu, kapitalizmin yasasıdır. Sos-

yalizmde böyle şey olmaz. Tüm ülkeler, tutarlı ve sürekli bir tempoyla gelişirler.

Oportünistler, dünya devrimci merkezini ve proletarya enternasyonalizmini gerçek düşmanlara (dünya komünist hareketinde ve Türkiye'de oportünizm, "solculuk", ulusçuluk, anti-Sovyetizm) karşı gerçek biçimde savunmuyorlar. Bundan dolayı Sovyetler Birliği ve proletarya enternasyonalizminin savunucuları gibi görünebilmek için (Türkiye'de kimse yutmasa bile dışarda yutan olur umuduyla) Sovyetizmi "devrimci merkezin değişebileceği formülü"ne karşı koruyorlar.

Nasıl Türkiye işçi sınıfı ve devrimci hareketinin bu türden "savunucuları"na gereksinimi yoksa, proletarya enternasyonalizmi, Sovyetler Birliği ve dünya komünist hareketinin de yoktur.

Sovyetler Birliği Her Alanda Emperyalizmi Geçtiğinde Çağ Değişecektir

Radio bize çatabilmek için bilimi, sağduyuyu fırlatıp atıyor ve şu soruları soruyor: "Bugün hangi kapitalist ülke Sovyetler Birliği'nden köklü bir biçimde ilerdedir? Hangi ülke bugün devrimini yapsa Sovyetler Birliği'nden çok daha ileri bir sosyalist toplum kurabilir? Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği bugün başlıca kapitalist ülkeleri her alanda geçmedi mi? Sovyetler Birliği, en ileri kapitalist ülke Amerika Birleşik Devletleri'ni birçok alanda geride bırakmadı mı?" (abc). Ve bu sorularla, bizim, Sovyetler Birliği'nin öncü rolü üstüne spekülasyon yaptığımızı kanıtladığını sanıyor.

Oysa, kendi soruları kendisini yanıltıyor! Özellikle birinci soru, bir ya da birkaç kapitalist ülkenin, Sovyetler Birliği'nden (köklü bir biçimde olmasa da) ilerde olduğunu söylüyor. Son soru da, Sovyetler Birliği'nin ABD'yi, her alanda, ya da çoğunluk alanda değil, birçok alanda geride bıraktığını söyleyerek, aynı sonucu yinelemiş oluyor. Bunlar, ne tutarsız insanlardır, bu ne zavallı bir mantıktır ki, kendi sorularıyla bizi yanıltıyorlar!

Dünyada iki sistem var. Emperyalist sistemin başında kesintisiz bir süreç içinde görece olarak güçten düşmekte olan, fakat hâlâ üretim güçlerinin genel gelişme düzeyi açısından en ileri ülke olan ABD var. Sosyalist siste-

min başında, kesintisiz bir süreç içinde hızla güçlenen, üretim güçlerinin gelişme düzeyi açısından emperyalistleri birçok alanda daha şimdiden geçmiş olan ve üretim ilişkileri açısından en ileri düzeyi temsil eden Sovyetler Birliği var.

Amerika, feodalizmi yaşamadan, zamanın en ileri kapitalist ülkesi olan İngiltere'den göç ederek yerleşen rafine bir insan malzemesiyle kurulmuş, korkunç bir dinamizmle gelişen bir ülkedydi. Lenin'in ve Stalin'in deyimleriyle, feodalizmin geri çekici etkisini yaşamayan, damıtılmış bir kapitalizmin atı koşturduğu bir ülkedydi. Kendi toprağı dışında yürüten I. ve özellikle II. Dünya Savaşı, üretim güçlerini yıkmamış, tam tersine, büyük bir gelişme göstermesini sağlamıştı. Bunların yanı sıra, en önemlisi, kendi emeği sonucu olmayan, dünyanın her yanından emperyalist sömürü yoluyla akan akıl almaz boyutlardaki zenginliklere otuyordu.

Bolşevikler iktidara geldiğinde, Rusya, feodalizmin ağır yükünü taşıyan orta derecede gelişmiş bir kapitalist ülkedydi. İleri kapitalist ülkelere oranla çok geri düzeydeydi. Zaten devrimin gerçekleşmesinde I. Dünya Savaşı'nın yıkıcı sonuçlarının büyük rolü olmuştu. Ardından iç savaş, aşağı yukarı tüm göstergelerde ekonomiyi 1913 öncesine itti. Ülke büyük yıkım gördü. İnsan malzemesi geriye. Bunlara karşın, Sovyet insanı göç kamaştırıcı başarıdan başarıya koştu. II. Dünya Savaşı geldiğinde, faşist Almanya'ya karşı koyabilecek bir ağır sanayi tabanı kurulmuştu. Ne var ki, II. Dünya Savaşı, büyük ağırlığıyla Sovyet toprağında geçti. Ülke baştan başa yıkıldı. 22 milyon Sovyet evladı kırıldı. Savaş sonrası, dünya sosyalist sistemi oluştu. Sosyalizme yeni katılan ülkeler ekonomilerini ayağa kaldırdı, Sovyet halkı kendi emeğinden kesip bu ülkelere dev yardımlar yaptı, hâlâ da yapıyor. Batı kaynaklarına göre, Sovyetler Birliği'nin yalnızca Küba'ya yaptığı yardım bugün günde 2 milyon dolardır. Sovyetler Birliği'nin, dış ülkelerin sömürsinden gelen ve emperyalist ülkeleri asıl ayakta tutan emperyalist kârları yoktur. Tam tersine, kahrman Sovyet insanı, sofrasındaki her lokmayı, dünyanın her yanındaki devrimci hareketlerle paylaşıyor. Sovyetler Birliği'nin büyük yardımlarını gormeyen tek bir devrimci hareket gösterilemez.

Tüm bu çok güçlü olumsuz etkenlere karşı Sovyetler Birliği, 50 yıl gibi çok kısa bir sürede kapitalist ülkelerin büyük çoğunluğunu geride bıraktı. Bugün, dünyanın, ikinci en güçlü ülkesi oldu. Lenin, devrimden sonra elektrikleşmeyi ana hedef koyarken, bugün Sovyetler Birliği uzay çağına girdi. Sovyetler Birliği'nde sosyalizmin üretim ilişkileri, geri üretim güçlerini hızla ileri çekici bir rol oynadı, oynuyor.

Bu akıl almaz gelişme, sosyalizmin üstünlüğünü en kesin biçimde kanıtlamaz da ne kanıtlar? Bizim zavallı oportünistlerimiz, neden sosyalizmin üstünlüğünü tartışma konusu yaptığımız yalanını yayıyorlar? ABD ile SSCB'nin başladıkları nokta çok farklıdır. Yaşadıkları tarih çok farklıdır. Buna karşın Sovyetler Birliği ABD'yi yakalamıştır. Sorunu bu çerçevenin dışında tartışmak, henüz varılmamış aşamayı varılmış gibi göstermek bilimsellik değildir, yağılıktır. Sovyetler Birliği'nin yararına değil, zararına. Gerçekler devrimcidir. Gerçekler, Sovyetler Birliği'nden yanadır. Devrimciler gerçeklerden korkmazlar.

Sovyetler Birliği'nin yağlılığı gereksinimi yoktur. Onların yanaşımı, göz kamaştırıcı başarılarından sosyalizm adına gurur duyan ama gerçekçi bir yanaşımıdır. Hiçbir Sovyet kitabında bugüne dek, Sovyetler Birliği'nin ABD'yi, genel ekonomik açıdan geçtiği yazılmamıştır. G.A. Kozlof'un genel yönetmenli-

S. EREK

ğinde 1977 yılında yayınlanan *Siyasal Ekonomi: Kapitalizm* adlı kitapta okuyalım:

"Kapitalizmin genel bunalımının üçüncü aşamasının ana özelliği şudur: Dünya sosyalist sistemi, ekonomik olarak güçlenirken, insan toplumunun yaşamının en önemli alanında, yani maddi üretimde, kapitalizme karşı utku kazanmak için başarıyla savaşıyor.

(...)

"Dünya endüstri üretiminde sosyalist sistemin hâlâ mutlak egemenliği yoktur, ama her yıl payı artıyor. 1950'de sosyalist ülkeler dünya endüstri üretiminin %20'sinden azını gerçekleştiren, 1975'de %40'dan çoğunu gerçekleştirdiler. KOMEKON ülkeleri dünya üretiminin üçte birini tutuyor. Dünya sistemlerinin en güçlü devletlerinin, SSCB ve ABD'nin karşılaştırması gösteriyor ki Sovyet ekonomisi ABD ekonomisi ile yarışta büyük bir başarı kazanmıştır. 1913'de, Çarlık Rusyası'nın endüstri üretimi ABD'ninkinin yalnızca %12,5'i idi. 1975'de, SSCB'de endüstri üretiminin hacmi, ABD düzeyinin %80'inden fazlaydı. SSCB, petrol, kömür ve demir cevheri çıkarmada, pik demir ve çelik dökümünde, gübre, mazotlu ve elektrikli lokomotif, traktör, çimento, prefabrik güçlendirilmiş beton levha, yünü, deri ayakkabı, şeker, hayvansal yağ, v.b. üretiminde dünyada ilk sırayı almıştır.

(...)

"Ekonomik gelişmenin önemli bir göstergesi, emek üretkenliğidir. Bu endekse göre, dünya sosyalist sistemindeki ülkeler, hâlâ yüksek derecede gelişmiş kapitalist ülkelerden geridedir. SSCB'nin endüstrisinde emek üretkenliği, örneğin 1975'de, Amerika düzeyinin %55'i idi ve bu sayı tarımda daha da düşüktü. Ama SSCB'de emek üretkenliğinin büyüme hızı şimdi, ABD'dekini önemli ölçüde geçiyor. 1951-1975 arasında, SSCB'nin endüstrisinde emek üretkenliğinde yıllık ortalama artış hızı %6,2 iken, ABD'de %3,2 idi.

"Ekonomik büyümenin en genel endeksi, ulusal gelirdeki artıştır. Kişi başına ulusal gelir hacminde, sosyalist ülkeler hâlâ en gelişmiş kapitalist ülkelerin gerisindedir. SSCB'nin ulusal geliri, örneğin, 1975'de ABD düzeyinin %66'sının üstündeydi. Ancak ulusal gelirin büyüme hızı açısından, sosyalist ülkeler gelişmiş kapitalist ülkeleri çok çok geçmiştir. 1951-1975 arasında, ortalama yıllık artış, SSCB'de %8,1 iken, ABD'de ancak %3,1 idi" (G.A. Kozlof, et al, *Siyasal Ekonomi: Kapitalizm*, Moskova 1977, s.389-92).

Lenin, 1921'de, RKP(B)'nin 10. Tüm-Rusya Konferansı'nda yaptığı konuşmada şöyle demişti:

"Biz şimdi uluslararası devrime ana etkinliği ekonomik siyasetimiz yoluyla yapıyoruz. ... Bu alanda savaşım artık evrensel olmuştur. Bu sorunu bir kez çözdük mü, kesin ve sonul olarak uluslararası ölçekte kazanmış olacağız. Bu nedenle bizim için, ekonomik gelişme sorunları kesinlikle olağanüstü önem taşır" (Lenin, c.32, s.437).

Biz de, Lenin'in bu görüşünü günümüz koşullarına uzatarak *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye'de* şöyle yazmıştık:

"Çağımız kapitalizmden sosyalizme geçiş çağıdır diyoruz. Bu değerlendirmeye, kapitalist sistemden kopmuş ayrı bir devrimci merkez varlığını ve giderek güçlenişini, emperyalist zincirden kopan yeni halkaların beslenişini yanastıyor. Kapitalizmden sosyalizme geçiş süreci, bir başka deyişle, devrimci merkezin nitel ve nicel olarak güçleniş ve egemen oluş sürecidir. Somut olarak Sovyetler Birliği ve öteki sosyalist ülkelerin her alanda ilerlemeleri ve yeni ülkelerin de kapitalist sistemin zayıf halkalarında gerçekleşen devrimlerle sosyalist topluluğa katılmaları sürecidir. Bu süreç

inde, sosyalist sistemin her alanda emperyalizmi geçmesiyle çağ değişecek, *sosyalizm çağı* açılacaktır. Kuşkusuz, bunun en kestirme yolu, büyük emperyalist ülkelerde devrimin gerçekleşmesidir. Ne var ki, bu şimdilik ufukta görünmüyor. Ve Sovyetler Birliği bu çağın ağır sorumluluğunu tüm güçlülere karşın onurla, üstün başarıyla taşıyor" (agy, s.33).

Durum böyle iken, neden hem zayıf halka ve devrimci durum fikirlerini reddetmek için bu kadar çaba harcıyorlar, hem de dünya devrimci merkezi fikrine (ki bunu da yeni yeni ve çarpıtarak yapmaktalar) bütün güçleriyle sarılmaya çaba harcıyorlar? Neden bize "devrimci merkezci" değil de "halkacı" diyorlar? Çünkü biliyorlar ki bizi "anti-Sovyet" olarak gösterebilmeye durumları "çok" zordur. Ama biz dedik, "bu balık başka balık".

Rusya'yı dünya devrimci merkezi ve Rus proletaryasını da enternasyonal proletaryanın öncü gücü yapan, "herhangi bir ülkenin proletaryasının tüm acil görevlerinden en devrimcisi karşı karşıya geldiği zaman bu görevini yerine getirmesi" idi (Lenin, c.5, s.373). Lenin bu satırları yazdığı zaman (1902) bu görev "yalnız Avrupa'daki değil, fakat ... aynı zamanda Asya'daki gericiliğin en güçlü siperinin yerle bir edilmesi" idi (Lenin, c.5, s.373). Bugün, Sovyetler Birliği'nin karşısındaki görev, komünist toplumun nesnel-teknik temellerini kurmaktır, bu yolla aynı zamanda uluslararası alanda emperyalizme üstün gelmektir. Bu görev, bugün herhangi bir ülkenin işçi sınıfına düşen görevler arasında *en devrimcisidir*. Sovyetler Birliği, dünya devrimci merkezidir, çünkü işçi sınıfı hareketinin en yüksek aşamaya ulaştığı yerdir.

Ek: TKP'nin Sesi Radyosu'ndan

TKP dün olduğu gibi bugün de enternasyonalizmin başlıca ölçütünü sosyalist sistemin merkezinde bulunan Sovyetler Birliği'ne, reel sosyalizme karşı tutum olarak saptamıştır. Tüm parti üyeleri egemen sınıfların ve onların ortağı her boydan oportünistlerin anti-Sovyetizmine karşı bugün de en önde savaşıyor. TKP'nin bu ardıcıl tutumunu tartışmaya kalkacak her kimse ancak güllünç olabilir.

Parti düşmanı grup, yeni anti-TKP'cilik çizgisinde yer aldığından beri işte böyle güllünç bir durumdadır. Bu amaçla ortaya devrimci merkez üzerine hiçbir bilimsel değeri olmayan demagojik savlar atıyor. Bunların yayınladığı broşüre yaptıkları devrimci merkez tanımlaması tarihsel değildir. Günümüzde başını Sovyetler Birliği'nin çektiği dünya sosyalist sistemi vardır. Ve bu sistem devrim sürecinde helirleyici etkendir. Bu nedenle devrimci merkez yer değiştirmesi bugün artık pratik anlamı olmayan bir hipotez, varsayımdır.

Günümüzde devrimci merkez artık zayıf halka kavramından ayrılmıştır. Devrimci merkez bu nedenle proleter hareketinin, proleter savaşımların en yüksek aşamaya ulaştığı yer değil, yeni bir toplum düzeninin, sosyalizmin, komünizmin kurulma sürecinin geliştiği sistem, Sovyetler Birliği'nin öncülüğündeki dünya sosyalist sistemidir.

Sosyalizmin dünya sosyalist sistemi olmasıyla Sovyetler Birliği'nin rolü, tek başına dünya devrimci hareketinin merkezi olduğu dönemden çok daha fazla artmıştır. Görüldüğü gibi parti düşmanı gurubun Sovyetler Birliği'yle ilgili demagojik yaklaşımı iki noktada açığa çıkıyor. Birincisi günümüzde dünya devrimci merkezinin tek bir sosyalist ülke olmadığı, başında Sovyetler Birliği'nin olduğu

dünya sosyalist sistemi olduğudur. İkincisi böylesi bir evrenin ortaya çıkmasıyla birlikte artık devrimci merkezin bir yerden bir başka yere kaymasından değil, sosyalist sistemin, yeni atımlarla devrimci merkezin güçlenmesinden söz edilebilir. Parti düşmanlarının devrimci merkez tanımlaması da, bu merkezin yer değiştireceği varsayımı da yanlışlıktır ve zararlıdır.

Fedoseyev, Leninciliğin Sosyalist Devrim Teorisi kitabının 294. sayfasında şöyle yazıyor: "Şimdi artık dünya devriminin ana ve esas temelini bir tek ülke değil, fakat bir dünya sisteminde ortak sınıf çıkarlarıyla birbirine bağlı birçok ülke oluşturuyor. Bu durum, sadece devrim güçlerinde nicelikçe bir büyümeyi ifade etmekle kalmıyor, aynı zamanda sınıfsal güçlerin uluslararası dağılımında nitelikçe ileri bir değişime de yol açıyor". İşte parti düşmanı grup bu nitelikçe değişimi yadsıyor. Görüldüğü gibi dünya devrimci merkezi tek bir ülke değil de sosyalist sistem olduğuna göre, devrimci merkezin bir ülkeden başka bir ülkeye kayması söz konusu değildir. Ama eğer parti düşmanları Sovyetler Birliği'nin sosyalist sistemdeki öncü rolünün değişebileceği üzerine kehanette bulunmak istiyorlarsa bunlara şu sorular sorulmalıdır: Bugün hangi kapitalist ülke Sovyetler Birliği'nden köklü bir biçimde ilerlidir? Hangi ülke bugün devrimini yapsa Sovyetler Birliği'nden çok daha ileri bir sosyalist toplum kurulabilir? Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği bugün başlıca kapitalist ülkeleri her alanda geçmedi mi? Sovyetler Birliği en ileri kapitalist ülke Amerika Birleşik Devletleri'ni birçok alanda geride bırakmadı mı? Sovyet halkının yarım yüzyılı aşkın deneylerini, komünist insan tipinin gelişme süreçlerini hangi kapitalist ülke devrimini yaptığı zaman geçebilir? Dahası var günümüz sosyalist sisteminin gelişme yasaları (toplumsal, ekonomik, politik) tıpkı emperyalist ülkelerde olduğu gibi eşitsiz mi? Sosyalist ülkeler böyle kör yasalarla, eşitsiz gelişmelerle birbirlerini mi geçiyor, yoksa sosyalist ülkeler sosyalist entegrasyon süreci içinde sürekli olarak birbirlerine yakınlaşıp, bütünleşiyor mu? Bir sosyalist ülkenin ötekileri geride bırakma gibi milliyetçi amaçlar peşinde koşabileceği söyleniyor mu? Bu sav da Pekin hegemonyacılarının önlere koydukları milliyetçi amacın ta kendisidir. Bunlar Sovyetler Birliği'ni geçmeyi parti kararı yaptılar. Geldikleri yer biliniyor. Günümüzde parti sosyalist dünya sistemi dünya devrimci sürecinin doğal merkezi olmuştur. Sovyetler Birliği Bilimler Akademisi üyesi Konstanov'un başkanlığında bir kolektifin hazırladığı Marksist-Leninist Felsefe'nin Temelleri adlı yapıtta şöyle deniyor: "Rusya'da sosyalist dünya sisteminin oluşmasıyla çağımızın bütün devrimci güçleri için doğal bir merkez oluşmuştur. Dünya devrimci hareketinin başında öteki bütün devrimci güçlere yol gösteren ve destek veren sosyalizm ülkeleri bulunuyor".

Parti düşmanı grup, devrimci merkez üzerine demagojik tezleriyle içinden çıkılmaz bir duruma düşmüştür. Bunlar birinci olarak sosyalist sistemin rolünü görmezlikten geliyorlar. İkincisi Sovyetler Birliği'nin elde ettiği başarıları, komünizmin kapitalizme kesin üstünlüğünü kanıtlamasını tartışma konusu yapmaya yeteniyorlar. Bu, sinsi bir anti-Sovyetizmdir. Uluslararası komünist hareket içinde uzun yıllar devrimci merkez sorunu oportünizme karşı savaşın baş yerini aldı. Komünistler Avrupa'yı merkez sayan görüşlere de, Asya, Afrika ve Latin Amerika'yı merkez sayan görüşlere de kararlı bir biçimde karşı durdular. Merkezinde Sovyetler Birliği'nin olduğu dünya sosyalist sisteminin olduğu dünya sosyalist sisteminin belirleyici rolünü vurguladılar. Bu sistemin dünya devrimci merkezi olduğunu kanıtladılar. Sorun böyle değerlendirilir.

Proletarya Enternasyonalizmi Afganistan'da Yaşama Geçti

Ayla Antepli

Çarklı hapishanesinden serbest bırakılan mahkûmlar

29 aralık 1979 tarihinde dünya devrimci merkezi Sovyetler Birliği Afganistan halkına 1978 Nisan devriminin kazanımlarını, emperyalist saldırılara karşı savunmak için doğrudan askeri yardımda bulundu. Brejnev yoldaş "başka türlü davranmak, Afganistan'ı emperyalizme av olarak bırakmak olurdu" diyerek Sovyetler Birliği'nin tutumunu özetledi. Emperyalizmin "insan özgürlüğünün kanla boğulduğu başka bir Şili" yaratması engellendi. (Pravda, 13 Ocak 1980)

Dünyanın tüm devrimcileri, komünistleri, ilerici ve barışseverleri Sovyetler Birliği'nin askersel yardımını zaferi olarak selamladılar. 1970'lerde emperyalizmin Vietnam, Angola, Mozambik, Etyopya ve Nikaragua'daki yenilgilerine bir yenisinin eklenmesi coşku yarattı.

Kızıldoru askerleri, II. Dünya Savaşı sonrasında Doğu Avrupa ülkeleri halk devrimlerinden buyana ilk kez Afganistan'da devrimi korumak için sıcak savaşa girdiler. Bu, bir yandan Sovyetler Birliği'nin siyasal, ekonomik ve askersel gücünün artışının, öte yandan da zayıf halkaların giderek emperyalizmden kopuşunun göstergesidir. Güçler dengesinin sosyalizmden yana değişimi, dünya halklarının ve işçi sınıfının emperyalizme karşı daha kararlı ve daha atak savaşmasına da yol açacaktır. Türkiye'deki tüm anti-faşist ilericiler, devrimciler, komünistler, proleter enternasyonalizminin bu yüce uygulanmasına açık destek vermelidirler.

Afganistan'daki halk devrimi

Afganistan halk devrimi 1978 Nisanında Demokratik Halkın Partisi'nin (şimdi Demokratik Halkın Birleşik Partisi) önderliğinde, Muhammed Davud hükümetinin devrimleştirmesiyle gerçekleşti. Muhammed Davud, Afganistan'ı özel kapitalistleri geliştirerek "kalkındırma" planlıyordu. Yerine geçen devrim hükümeti ise köklü bir toprak reformu ve demokratik halk hükümetinin denetiminde devlet sektörünün geliştirilmesi yolunu benimsedi.

Büyük sorunlarla karşılaştığı halde, 1978 ve 1979 yılının ilk 7-8 ayında devrim büyük ilerlemeler gösterdi. "Bir yılda 2 üniversite ve 500 okul açıldı, 300.000 dönüm toprak 140.000 köylü ailesine dağıtıldı, 11 milyon köylünün tüm borçları silindi, okuma-yazma kampanyası başlatıldı, kadınlara eşitlik tanındı" (New Worker, 18 Ocak 1980).

Emperyalistler ve gericiler, Afganistan devrimini, ilk günlerinden buyana ezmek için çalıştılar. CIA, Çin, Pakistan ve Mısır'ın yardımıyla binlerce Afganistanlıyı eğiterek, silahlandırarak karşı devrimi örgütlemek için Afganistan'a saldı. Amaç, ufak gurupları anti-komünizm ve anti-Sovyetizm bayrağı altında toplamaktır.

1978 Nisan devriminden sonra

iktidara gelen yeni hükümetin birden, sayıları yüzlere kadar varan küçük isyancı gurubun desteğini kazanamaması, en azından taraf-sızlaştıramaması şaşırıcı değildir. Çünkü bunlar Kabul merkez hükümetine karşı savaş vermeyi gelenek haline getirmiş olan aşiretlerin günümüzdeki temsilcileridir.

Bunlar kendi aralarında bölünmüş, birbirlerine ve başkalarına karşı güven duymayan gurupçuklardır. Bunların, kendi geleneksel varlıklarını korumak için inançla savaşanları, bir başka deyişle en "iyileri" bile, devrimci hükümete karşı bir "cihat" çağrısı yapan anti-komünist ve anti-Sovyet propaganda için eşsiz malzeme oldu. Yağma ve talanla yaşayanlar ise, emperyalizmin "ufak" bir desteği ile harekete geçtiler. 31 aralık 1979 tarihli İngiliz Times gazetesi, bir tanığın gördüklerini şöyle aktarıyordu: "Bir aşiretin köylüleri, genellikle eyaletin başka bir bölgesinden gelen gerillaların kendi topraklarından geçmesini engelliyorlar. Ele geçirilen silahlar genellikle satılıyor. Bunlara sığınan askerler de soyulup, silahları alındıktan sonra kendi başlarına bırakılıyorlar... Çalınan silahların çoğu satılıyor. Telsiz vb. gibi askeri malzemeler ve ele geçirilen helikopterler ya tahrib ediliyor, ya da parçalara ayrılarak birkaç kuruşa satılıyor".

İçerden yardım

"Halk düşmanı amaçlarını uygulayabilmek için, gericiler, demokratik Afganistan'ın liderliğinden de bir yardımcı buldular" (Pravda, 10 Ocak 1980). Bu yardımcı, ya-

sal başkan Nur Muhammed Tarakki'yi eylül 1979'da devirene ve öldüren Başkan Amin idi. Tarakki, başbakan olan Amin'in 'tepeden' reformları şiddet yoluyla uyguladığını, orduda ve partide kendisini eleştirenleri tasfiye ettiğini, geniş çapta tutuklamalarla yığınları yabancılaştırdığını ve devrimi tehlikeye düşürdüğünü görmüştü. Bu nedenle, Tarakki, Amin'e işten el çekirmeyi ve başbakan olarak Karmal'ı getirmeyi planlıyordu.

Amin, Tarakki'yi öldürdükten sonra eylül-aralık 1979 tarihleri arasında 4 aylık yönetimiyle devrimi tehlikeye attı. Başkan Karmal'ın dediği gibi, "Amin, gericiliğin ve emperyalizmin istediği, körlüğün, kararsızlığın ve hilenin tahlikeli yolunu seçti. Amin'in siyaseti bir yandan asilerin karşı koymasını güçlendirdi, öte yandan da devrimi korumakla görevli orduyu zayıflattı. Yenilgiler ve düşman tarafına geçmeler başgösterdi.

Pravda'nın dediği gibi, "dışardan içişlerine karışıldığı ve ülke içinde Amin terörünün demokratik sistemi gerçekten tehlikeye düşürdüğü koşullarda Afganistan'da yabancı saldırılara ve iç tehlikeye karşı duracak güçler vardı.

"Bu koşullarda Afgan hükümeti dış saldırganlara karşı savaşmada Sovyetler Birliği'nden derhal yardım ve destek gönderilmesi için ısrarlı istemlerde bulundu".

Bu yardım istemleri Nisan 1978 devriminden sonra birçok kez yapıldı. 1978 aralık ayında Sovyetler Birliği ile Afganistan arasında imzalanan dostluk anlaşması da Sovyetler Birliği'nin askersel yardımlarının uluslararası

yasal temelini oluşturuyordu. Bu 20 yıllık anlaşma, her iki ülkenin güvenliğini, bağımsızlığını ve toprak bütünlüğünü güvence altına alıyor, bunu gerçekleştirmek için askersel işbirliğini öngörüyordu.

Emperyalizmin umudu

Bugün Afganistan'daki devrim güvence altındadır. Bir dizi sorun ve zorluk hâlâ duruyor. Fakat Sovyetler Birliği'nin askersel yardımı sonucunda bunları Afganistan halkının yararına çözmeye olanakları yaratıldı. Gerillalarla görüşmeler başladı.

Kızıldoru'nun varlığı, emperyalizme, Kabul'deki devrimci hükümeti devirip Afganistan'ı bir emperyalist köprübaşı olarak kullanma olanağını tıkadı. Bu durumda emperyalizmin tek "umudu", Sovyetler Birliği'ne ve detant siyasetine karşı hiç durmadan sürdüreldiği saldırılarda Afganistan'ı bahane olarak kullanmak ve soğuk savaşı körüklemektir. Brejnev yoldaşın dediği gibi, "Afganistan olmasaydı, Amerika başka bir bahane bulurdu". Salt II anlaşmasının onaylanmasını sürekli geciktiren ABD gerici çevreleri ve Carter yönetimi, anlaşmayı süresiz ertelemek için Afganistanı bahane olarak kullandı.

SALT 2 anlaşmasının onaylanmasını beklemekle yetinmeyerek 17 Sovyet diplomatını ülkelerine gönderdi. Sovyetler Birliği'ne tahlil ve teknoloji satışına ambargo koydu. 1980 olimpiyatlarının Moskova'dan başka bir yerde yapılması için kampanya açtı.

Emperyalizm ve bölgedeki gerici güçler Ortadoğu ve Güneybatı Asya'da silahlanmayı daha da artıracak yeni bir kampanyaya giriştiler. Bölgedeki tüm gerici rejimler Amerika'dan daha fazla silah yardımı alabilmek için koşarak yardıma geldiler. Umman, İsrail, Mısır, Pakistan, Somali ve başından beri karşı devrimci güçlere silah veren Çin, para yardımında bulunmayı, üs vermeyi, ya da karşı devrimcileri eğitmeyi üstlendiler.

Emperyalistler Afganistan'a Sovyet yardımını "saldırı" ya da "yayılma" olarak gösterebilmek için büyük çaba harcıyorlar. Böylece Sovyetler Birliği'yle bağımsız ülkelerin arasını açmaya çalışıyorlar. Afganistan'daki karşı devrimcileri bir ulusal kurtuluş hareketi olarak tanıtmak için propaganda yapıyorlar. Bazı yüro-komünist partiler de buna alışı tutuyorlar.

Biz Türkiyeli komünistler, Sovyetler Birliği'nin Afganistan devrimini korumak üzere şanlı Kızıldoru Afganistan'a göndermesini enternasyonalist, devrimci bir eylem olarak görüyoruz. Ve bunu tüm gücümüzle destekliyoruz.

Yaşasın Sovyetler Birliği, dünya devrimci merkezi!

Yaşasın enternasyonalist Kızıldoru!

Yaşasın Afganistan halk devrimi!

TÜRK MİLLİYETÇİSİ H. ERDAL'A BİRKAÇ SÖZ

Feyiz Kızılbayrak, İzmir

Oportünistlerimizin liberal burjuvaziye bel bağlama siyaseti, her alanda olduğu gibi ulusal sorunda da sırtıyor. Oportünistler burjuvazinin "bölücülük" suçlamaları karşısında geriliyor, ezen ulus şovenizmi yapıyorlar. Burjuvazi "Kürt-Türk yok, hepimiz Türküz" diyor. Oportünistler de aynı koro ya katılıyor. "Kürtler milliyettir" diyor. "Ulusal azınlıktır" diyor. Kürtlerin ulus olduğu gerçeğini saklıyorlar. Ellerinden gelse liberal burjuvaziye yaranmak için Kürt ulusuna etnik gurup diyecekler, hatta Kürt ulusunu yok sayacaklar. Burjuvazi, Kürt ulusunun ayrılma hakkını savunan komünistleri "bölücülük" suçluyor. Oportünistlerimiz de ayrılma hakkına karşı çıkıyor, ayrılma hakkının aleyhinde propaganda yapılmasını söylüyorlar. Bunu da Lenin'in sözlerini çarpıtarak, Leninizm adına yapıyorlar. Ulusların kendi kaderlerini özgürce belirleme hakkına söze sahip çıkıp özünü boşaltıyorlar. Kürt ulusunun ayrılma, ayrı devlet kurma hakkını, eşit haklar savaşımına indiriyorlar.

Bu yazımızda ulus, milliyet, ulusal azınlık kavramlarının ne anlama geldiğini, oportünistlerin bu kavramları nasıl çarpıttığını ve bu çarpıtmanın amacını açıklayacağız.

Eşine az rastlanır bir kargaşa

Önce size eşine az rastlanır bir kavram kargaşası, daha doğrusu kavram çorbası sunacağız. Çorba çünkü; ulus, milliyet, ulusal azınlık kavramlarının hepsi aynı yazıda Kürtler için kullanılmıştır. Çorbayı yapan H. Erdal'dır. İşte H. Erdal'ın *Ürün* 52. sayıda çıkan yazısından bazı bölümler:

"Kürt ulusunun sorunu ise Türkiye'de ulusal sorunun çözümüne bağımlı bir sorundur. Biz soruna bu sıra ile yaklaşıyoruz. Ama bunun böyle olması Türkiye'de Kürt ulusunun ulusal ezgisine son verme savaşının özgül yanlarını görmemize, ona gereken önemi ve önceliği vermemize engel değildir.

"İşte bu nedenler ile Türkiye komünistleri Kürt ulusu sorunu..."

"Parçalanmış bir ulus olan Kürt ulusunun dili olan Kürtçenin birçok lehçesi vardır" (abc).

Bu alıntılar uzatılabilir. Görüldüğü gibi H. Erdal bu alıntılarda Kürtlerin ulus olduğunu kabul ediyor. Şimdi söyleyeceğimiz

alıntıda ise Kürtlere milliyet diyor: "Türkiye'de egemen ulus olan Türkler dışında uluslaşma sürecinde en ileri durumda olan milliyet Kürtlerdir" (abc).

Aşağıdaki alıntıda ise hem milliyet, hem ulus terimi kullanılıyor:

"Türkiye'de yaşayan 30'a yakın milliyetten Kürtler dışında kalan hemen hemen tamamı kendi bağımsız ulusal devletlerini kurmuşlardır. Kürt ulusu ise tarihsel

nedenler ile parçalanarak bir kısmı gönüllü, çoğunluğu ise zor altında asimilasyon sürecine girmişlerdir" (abc).

Çorba daha tamamlanmadı. Herhalde tuzu biberi olsun diye Kürtlere ulus, milliyet dendikten sonra bir de ulusal azınlık deniyor:

"İşte bu Leninist doğrudan hareket eden Türkiye Komünist Partisi bütün ulusal azınlıklara, yani Türkiye'de yaşayan bütün

uluslara ve milliyetlere eşit haklar savaşımını öne alıyor" (abc).

Görüldüğü gibi ulusal azınlık kavramı Türkiye'de yaşayan bütün ulusları ve milliyetleri içeren bir kavram olarak ele alınıyor. Böylece Kürt ulusu da, Lazlar, Çerkezler, Araplar da aynı kavramın içine sokuluyor. Daha da ötesi, H. Erdal "bütün ulusal azınlıklara yani Türkiye'de yaşayan bütün uluslara..." dediğine göre Türk ulusu da ulusal azınlıklar kavramı içine sokuluyor. Biz, herhalde dikkatsizlikten çorbayı taşırды deyip geçelim.

Ne nedir?

Şimdi, ulus, milliyet, ulusal azınlık kavramlarının ne anlama geldiğini görelim. Önce şunu söyleyelim ki, bu kavramlar kesinlikle ayrı ayrı anlam taşır, ayrı ayrı aşamalarındaki toplulukları gösterir.

"Ulus, tarihsel olarak oluşmuş, kararlı bir dil, toprak, iktisadi yaşam ve kendi kültür ortaklığını da dile getiren ruhsal biçimlenme birliğidir" (Stalin, *Marksizm ve Ulusal Sorun ve Sömürge Sorunu*, sf. 15).

Eğer Stalin'in bu tanımı anti-Marksist değilse (kimilerine göre anti-Marksistir) Kürtler bir ulustur. Aksini savlayanlar niçin ulus olmadığını açıklamak zorundadır.

Milliyet, henüz uluslaşmamış, ulus olma kriterlerinden en önemlisi olan ekonomik yaşantı birliğinden yoksun olan, yani henüz kapitalizm öncesi üretim ilişkilerinde yaşayan topluluklardır.

Kürtlerin milliyet olmadığı açıktır. Bugün Türkiye Kürdistanı'na kapitalizm egemendir ve kapitalizmin egemen olmasıyla Kürt ulusu oluşmuştur. H. Erdal Kürtlere milliyet derken Türkiye Kürdistanı'nda kapitalizmin egemen olmadığını da söylemek zorundadır. Bugün Kürdistan'da egemen olan kapitalizm mi, yoksa feodalizm mi? Bu soruya verilecek yanıt Kürtlerin milliyet mi yoksa ulus mu olduğu sorusunu da çözecektir.

Ulusal azınlıklar ise milliyet özelliği bile gösteremeyen topluluklardır.

Ulusal azınlıklar belirli bir yerleşme bölgesi olmayan, bunun sonucu, yerleştiği bölgelerdeki uluslarla veya milliyetlerle kaynaşıp özümşenen topluluklardır. Örneğin Rusya'da yaşayan Yahudiler, Lenin ve Stalin tarafından ulusal azınlık olarak tanımlanır.

"Böylece başka milliyetlerin oturdukları bölgelere ulusal azınlık olarak yapılan Yahudiler, sanayici, tüccar, serbest meslek

DENGÊ XEBATKAR

Dengê xebetkar mezinû xurt bîlind bu
Lerizand hestiyê oportinistan sosyal şûvenistan
Dengê xebetkar ber işga Marksizmê Leninizmê Re girtiye
Oportünist naxazın rastiyê dixazın sendika
Pera bûxûn bîkîn agatiyê
Dengê xebatkar Naxaze zor destiyê
Dengê xebatkar Naxaze sıtmkariyê
Dengê xebatkar Naxaze bindestiyê
Dengê xebatkar Dixaze biratiye Dixaze Hevaltiyê
Dengê xebatkar Dixaze wek hev bunê
Bajare İstemole da kominstki kûrmene

Bir Kürt komünist
İstanbul

TKP Bizimdir

sahibi olarak "yabancı" uluslarla ilişki kurmakta ve doğal olarak "yabancı uluslara" dil v.b. bakımından uyarlanmaktadır. Bütün bunlar, kapitalizmin gelişme biçimlerine özgü, milliyetlerin artan yer değiştirme eğilimiyle birlikte Yahudilerin yabancı çevrelere uymalarını sağlamaktadır. 'Yahudilere özgü bölgelerin' kaldırılmasıyla bu özümseme (assimilation) eğilimi daha da hızlanacaktır' (Stalin, agy, s.48).

Kürtler bir ulusal azınlık değil, baskı altında tutulan bir ulustur. Kürtler belirli bir bölgede yaşamakta (Kürdistan), ortak bir dili (Kürtçe) bulunmakta, ekonomik yaşam ve kültür ortaklığı bulunmaktadır. 9 milyonluk bir ulusu, ulusal azınlıklarla aynı kefeye koymak ezen ulus milliyetçiliğinden başka birşey değildir. Kürt ulusu, her ne kadar zorla özümsemeye tabi tutulmuş da ulusal özelliklerini korumuş bir ulustur.

L. Metelitsa ve E. Todevosyün "Ulusal Sorun üzerine Lenin: İlkelerinin SSCB'de Uygulanışı" adlı yazıda, milliyet ve ulusal azınlık kavramlarının açık tanımlamalarını okuyabiliriz:

"Ekim Devrimi zamanında Rusya'da yaşayan 25 milyon nüfuslu çeşitli milliyetler pre-kapitalist gelişme aşamasında bulunuyorlardı. Bunların yaklaşık altı milyonu hala ilkel patriarkal-komünal toplumsal düzenin özelliklerini koruyordu (Kırgız, Tacik ve Başkır gibi), birçok halklar daha uluslaşmamıştı, öte yandan düzlemlerle ulusal azınlık milliyetler haline gelmemişti." (Ulusal Politika ve Proletarya Enternasyonalizmi s. 252 Ürün Yayınları).

Kürtlerin hem ulus, hem milliyet, hem de ulusal azınlık kavramları içine sokulmasının ne kadar saçma olduğunun şimdi daha iyi anlaşıldığını sanıyorum.

Uluslara Ayrılma Hakkı

Şimdi gelelim ulus, milliyet ve ulusal azınlıklara karşı izlenecek Leninci politikaya. Lenincilerin ulusal sorunun çözümü konusundaki ilkeleri açıktır. Bu, ulusların kendi kaderlerini özgürce belirleme hakkıdır. Bu hak, ne anlama geliyor?

"Ulusların kendi kaderlerini belirlenmesinin anlamı bu ulusların yabancı ulusal varlıklardan devlet olarak ayrılması ve bağımsız ulusal bir devletin kurulmasıdır" (Lenin, *Ulusal Politika ve Proletarya Enternasyonalizmi*, s. 10).

Oportünistler bu Leninci ilkevi sözde savunur gibi görünürler. "Biz ulusların eşitliğinden, kendi kaderlerini tayin hakkından yanayız" derler. Ama, hiçbir zaman bu ilkenin aynı devlet kurma hakkı anlamına geldiğini açıklamazlar. Bu yüzden Stalin, ulusların kendi kaderlerini tayin etme hakkı

sloganını "belirsiz" diye nitelemiş ve bağımsız devletler kurma hakkı sloganı ile değiştirilmesini önermiştir.

"İkinci nokta ulusların kendi kaderlerini kendilerinin tayin etme hakkı belirsiz sloganının uluslar ve sömürgelerin ayrılma, bağımsız devletler kurma hakkı belirgin sloganı ile değiştirilmesidir" (Stalin, agy, s.140).

Bizim oportünistlerimiz de ulusların kendi kaderlerini tayin hakkından bol bol söz etmelerine karşın hiçbir zaman Kürt ulusunun ayrı devlet kurma hakkından söz etmezler. Söz etmemeleri bir yana, ayrılma hakkının aleyhinde propaganda yaparlar. H. Erdal, *Ürün*'deki kavram çorbasında Lenin'i de ayrılma hakkının karşısına çıkarmaya çalışıyor. Ayrılma hakkını tanıma ve kabullenme evrelerine ayrılarak devrime kadar ayrılma hakkının aleyhinde propaganda yapmayı savunuyor. Bunu Lenin'i çarpıtarak yapıyor.

Lenin zamanında da oportünistler, tıpkı H.Erdal gibi ayrılma hakkının aleyhinde konuşmuşlardır.

"Daha bu tarihlerde ortaya çıkan ulusların oportünistleri, Ukraynalı Yurkeviç, Bundeu Lieberman, Potresof ve ortakları Rus uşağı Semkovski hepsi ulusların kendi kaderini tayin hakkı aleyhinde konuşmaktadırlar" (Lenin, agy, s. 182).

Ve Lenin, ezilen ulusların ayrılma hakkını yadsayan oportünistlere şöyle der:

"Ulusların kendi kaderini tayin hakkını - Bay Plehanof, Potresof ve ortakları kabul ettiği gibi, yani Çarlığın ezdiği ulusların ayrılma özgürlüğü için savaşmak eziyetine girmeden - kabul eden Rus sosyal-demokrati, gerçekte bir emperyalisttir ve Çarlığın uşağıdır" (agy, s. 184).

Kürt ulusunun ayrılma hakkını tanımayan H. Erdal da böyledir, en azından Türk milliyetçisidir.

Ulusal Azınlıklara hak eşitliği

Ulusal azınlıkların ne olduğunu yazmıştık. Şimdi ulusal azınlıklar karşısında izlenecek Leninci politikaya bakalım:

"Tam hak eşitliği ilkesi, ulusal azınlıkların haklarının garanti edilmesine sıkı sıkıya bağlıdır" (Lenin, agy, s. 42).

"Son olarak ulusal azınlıklar sorunu kalıyor. Bunların hakları da özellikle korunmalıdır. Bundan ötürü, parti okulsal, dinsel v.b. sorunlarda tam bir eşitlik ve ulusal azınlıklar için tüm kısıtlamaların kaldırılmasını ister" (Stalin, agy, s. 36).

Görüldüğü gibi ulusal azınlıklara karşı izlenecek politika, onların hak eşitliğinin tanınmasıdır. Ulusal azınlıklar için ayrılma hakkı söz konusu değildir.

Ulusal sorun konusunda Leninci ilke, SSCB'de uygulanmış,

ezilen uluslara ve milliyetlere ayrı devlet kurma hakkı tanınmış, ulusal azınlıklara ise "özgür gelişmelerini güvence altına alan özel yasalar" çıkarılmıştır.

"Adalet Halk komiserliğinin meclisi tarafından hazırlanan RSSFC ilk anayasasının taslağı kendisine teslim edildiğinde Lenin, ulusal eşitlik konusundaki maddelerin daha ayrıntılı hale getirilmesini ve hak güvencelerinin bir bildirisinin eklenmesini istedi" (Stalin, agy, s. 239).

Lenin'in önerisiyle Anayasaya ulusal azınlıkların hak eşitliğini koruyan bir madde konuldu.

H. Erdal'ın Amacı

H.Erdal'ın kavram kargaşası yaratmasının, Kürtlere ulusal azınlık demesinin amacı, Kürt ulusunun ayrılma hakkını yadsamak, Kürt ulusunun kendi kaderini belirleme hakkını eşit haklar savaşımına indirgeyebilmektir. Kürtlerin ulusal azınlık olduğu kabul edilirse, ayrılma hakları da kendiliğinden ortadan kalkacak. Kurnaz bir politika.

H.Erdal'ın bunca çabalarının amacı liberal burjuvaziye yaratabilmek, onu ürkütmemektir. Çünkü ulusal hak eşitliğini liberal burjuvazi de sözde kabul eder. Ama komünistler ulusal hak eşitliğini savunmakla yetinmeyip, ezilen ulusun ayrı devlet kurma hakkını savunmak zorundadırlar. Lenin bu konuda işveçli komünistleri örnek gösterir:

"Kuşkusuz eğer, işveçli sosyal-demokratlar, büyük toprak sahiplerinin ve Kokoşkinlerin ideoloji ve siyasetine karşı çetin bir savaş vermeselerdi (Kokoşkinlerin de katıldığı) genel olarak ulusların eşitliğini istemekle yetinmeyip ama aynı zamanda ulusların kendi kaderlerini tayin etme hakkını ve Norveç'in ayrılıp bağımsız devlet kurma serbestliğini savunmasalardı, sosyalizm davasına ve demokrasinin davasına ihanet etmiş olurlardı." (Lenin, agy, s. 93).

H. Erdal, Kürt ulusunun ayrılma hakkından söz etmeyip (hatta aleyhinde söz edip) genel olarak hak eşitliğinden söz ediyorsa, bunun kökeni CHP kuyrukçuluğunda yatmaktadır. H. Erdal böylece sosyalizm ve demokrasi davasına ihanet etmekte, ulusal sorunda kendi burjuvazisinin çıkarlarına alet olmaktadır. H. Erdal'ın bu oportünist, Türk milliyetçisi görüşleri Kürt proletaryası ve halkı arasında güvensizlik yaratmaktadır. Çünkü:

"Eğer herhangi bir ulusun proletaryası 'kendi' ulusal burjuvazisinin ayrıcalıklarını en hafif şekilde de olsa desteklerse, bu kaçınılmaz olarak, öteki ulusun proletaryası arasında güvensizlik yaratacaktır" (Lenin, agy, s. 88).

H. Erdal, Türkiye proletaryası önünde, Türk ve Kürt ulusları önünde, komünistler önünde açık özeleştiriyi yapmalıdır!

Leninizmi savunanlarla oportünist Menşevikler arasındaki çatışmalar bölgemizde giderek alevlenmeye başladı. Buradaki oportünistler *İşçinin Sesi*'nin kararlı savunucularını yola getiremediklerinden (kendi deyimleri) çareyi tasfiyecilik görmeye başladılar. Aslında akılları başlarından gidiyor, hangi yolu deneyeceklerini şaşırıyorlar. Uykuları kaçıyor. Sallantıda olan unsurları bazen cazip vaatlerde bulunarak, bazen de 'tehdit ederek' kazanmaya çalışıyorlar. Tabanla olan bağlarımızı koparmak amacı ile bizlerle konuşulmasını yasakladılar. Hakımızda akla gelmedik dedikodulara başvuruyorlar: "Bunlar bulaşıcı mikroplar", "çok okuduklarından oynattılar".

İşçinin Sesi'nin okunmasını engelliyorlar. Nedeni de tabanın kafası karışmaması(!) Bu yasağı koyanların kendileriye alabildiğine tartışıyor, daha doğrusu saldırlıyorlar. Çünkü kendileri bilincli(!), taban ise henüz neyin ne olduğunu anlayacak düzeyde değil. Bu, tabana güvensizlik değil midir? Sosyalistim, devrimciyim diyene yakışır mı bu tavırlar? İdeolojik savaşımı dürüp rafa kaldırmışlar, baskı ve zorbalığa başvuruyorlar. Aslında kendilerini kandırıyorlar. Çeşitli yasaklar koymakla korkaklıklarını, yüreksizliklerini sergiliyorlar. Ama biz kanmıyoruz, korkmuyoruz, komünist moralimiz sapasağlam. Çünkü Leninizmin gerçek savunuculuğunu yaptığımıza inanıyoruz.

Oportünistler devrim istemiyorlarsa diyecek sözümüz yoktur. Bizler bu savaşa, ne mace-ra aramak için, ne de geçici hevesler uğruna girdik. Bütün benliğimizi, bütün özverimizi, deyim yerindeyse başımızı koyduk, canımızı koyduk ortaya.

İşte bunun için diyoruz ki, nasıl "proletaryanın zincirinden başka kaybedecek birşeyi" yoksa, bizlerin de kaybedecek hiçbir şeyi yok. Asıl kaybedecek çok şeyleri olan devrim korkakları düşünsünler. İşçi sınıfı, tarih kendilerinden hesap soracaktır. O günler çok uzakta değildir... Oportünizme evet demeyeceğiz. Bunu böyle bilin.

Ayhan Acımaç

Faşistlere destek olan
tekellerin ve toprak
beylerinin mallarına
el koyalım!

Gelin canlar bir olalım!
MHP'yi ÜGD'yi susturalım!

GENÇLİK HALKIMIZIN GELECEĞİDİR!

Mersinli Genç İşçiler Oportünizmi Yenecek

İşçinin Sesi Editörlüğüne, Yoldaşlar, bizler atelyelerde, küçük sanayilerde, semtlerde, devrimci sesimizi yükselten, devrime inanan çıraklarız. Bizler sendikatsız, sigortasız günde 10-12 saat çalışan, kapitalizmin en iğrenç çarklarında sömürülen, horlanan genç emekçi çıraklarız. Bizler inanıyoruz ki bu sömürü çarklarından kurtulmanın tek yolu devrimdir. Yolu sosyalizme açılan ileri demokratik halk devrimidir.

Yoldaşlar, bugüne kadar, her hafta, her 15 günde bir çıkan *Savaş Yolu*'nu, *Ürün*'ü, *İYİ*'yi dört gözle beklerdik. Sonuçta pasifliğe, karamsarlığa itildik. Okudukça kafalarımız allak bullak olurdu. Hiçbir şeye çözüm getiremezdik. Örneğin, CHP sosyal-demokrat bir parti, yok CHP sosyal-demokrat değil, burjuva reformist parti, CHP içinde sosyal-demokrat bir gurup sağ oportünisttir. Hangisi geçerli?

UDC'den anlaşılan TKP-TİP-TSİP-CHP'nin masa başında imza birliğidir. İleri demokratik devrim konusunda ve diğer birçok konu-

da aşure politikasından başka birşey göremiyorduk. Bizler, milletler, devrime inanmışlar olarak araştırma gereğini duyduk. *İşçinin Sesi* yayınlarını izledik. *İşçinin Sesi*'nin Leninci, Bolşevik bir hat olduğuna inanıyoruz. Sonuna kadar savunacağız. Ve bizler, çıraklar olarak atelyelerde, semtlerde Leninci bayrağı yükseklerde dalgalandıracağız. Bunu ne oportünist bozguncular, ne de burjuvazinin topu, tüfeği engelleyecektir.

Yoldaşlar, Mersin'de çırakların, bu devrimci çıkışı oportünistleri şaşkına çevirdi. Birkaç arkadaşı ölüme tehdit ettiler. Asarız, keseriz gibi oportünistlere özgü havadan bastılar. Ama bu sökmeyi, sökmeyecek. Yoldaşlar, Mersin'de çıraklar oportünistleri bozguna uğratacağı. Çünkü şunu iyi biliyoruz ki oportünistlere karşı savaş burjuvaziye karşı savaşta ayrılmaz. Dostça selamlar.

Yaşasın *İşçinin Sesi*!
Yaşasın ileri demokratik halk devrimi!

Ü.R., Mersin

FABRİKALAR KALEMİZDİR

S. Bayram, Ankara

Devrimci durum, en ağır ve açık olarak işçilerin bulunduğu yerlerde yaşanıyor. Fabrikalardan, sanayi bölgelerinden, gecekondu mahallelerinden sesler geliyor. İşçiler, emekçiler çıkış yolu arıyor. Artık kimse 'burjuvazi niye kötü', 'sömürü nedir', 'sınıf ne demek' diye sormuyor. İşçi sınıfımızın her ferdi, tek tek her emekçi, her işçi ailesi, her çırak, her dar gelirli, kıscacı halkımızın tümü devrimci durumu tüm yönleriyle, hayatın her alanında yaşıyor. Yeni doğan bebeler gözlerini ışıksız, yemeksiz, bakımsız, soğuk evlerde ve devrimci durumda açıyor. Hergün yeni bir ses yükseliyor... Örgütlenmeye, direnişe, isyana ait bir ses. Fabrikalar, işyerleri, işçi mahalleleri sarsılıyor. Jandarma, polis, panzer, sıkıyönetim bastırıyor. Sıkıyönetim komutanları grevleri, direnişleri yasaklıyor. Ama işçiler, çıraklar, emekçiler devrimci durumu kanlarında, canlarında yaşıyorlar. Çocuklarının yediği ekmek biraz daha küçüldükçe, bebekleri bakımsızlıktan öldükçe, işsizlik hergün biraz daha kapıyı kaldıkça, polis, jandarma vız geliyor. Sıkıyönetim kararları vız geliyor.

İşte Türkiyeli Lenincilerin, komünistlerin görevleri böyle bir ortamda yüz kat, bin kat daha artıyor. Bir dakika bile oturmak, boş

durmak, o eski dar kalıplar, Menşevik örgütlenme anlayışları içinde sıkışıp kalmak bizi felakete götürür. Hareketimizin önünde duran acil görev örgütlenmek, yaygın örgütlenmek, her alanda güçlenmektir. Fabrikalarda, işyerlerinde, işçilerin, emekçilerin bulunduğu her yerde olmak, halkın her direnişinin, eyleminin içinde, önünde bulunmak temel görevlerdir.

"Genç savaşçılar örgütlerimizin tümünün ve her çeşidinin saflarına daha cesaretle, geniş ölçüde ve hızla alınmalıdır. Amacımız için bir an bile gecikmeksizin yüzlerce yeni örgüt kurulmalıdır. Evet yüzlerce, abartmıyorum. Hiç kimse böyle geniş bir örgütsel çalışmanın ele alınması için 'geç kalındı' demesin. Hayır, örgütlenmek için asla çok geç kalmamıştır" (Lenin, *Kitle İçinde Parti Çalışması*, Ser Yayınları, s.28-29).

Bugün işçilerin, emekçilerin yoğun olarak bulunduğu mahalleler, gecekondu mahalleleri burjuvazinin en çok uğraştığı yerlerdir. Ülkemizde MHP'li faşistlere karşı, polise karşı gece gündüz yığıtçe nöbet beklenen binlerce mahalle vardır. Fabrikada çalışan işçi, sanayide çalışan çırak işten çıkar, mahallesinde nöbete gider.

"Bugün binlerce çevre bizim yardımımız olmadan, kesin bir program ve amaç saptamadan sadece olayların etkisiyle her yerde ortaya çıkmaktadır. Sosyal-demokratlar (komünistler-İ.S.) bu çevrelerin mümkün olduğu kadar

çoğuyla doğrudan ilişki kurmayı ve güçlendirmeyi, onları yararlanırmayı ve kendi devrimci insiyatifleri ile onları harekete geçirmeyi görev edinmelidirler" (Lenin, *agy*, s.29).

"Yığınlarca insan var fakat biz çok azız; bu çelişkili formül, Sosyal-Demokratik (Komünist-İ.S.) partinin örgütsel ihtiyaçları ile mevcut örgütsel hayatı arasındaki çelişkiyi çok kapsamlı bir şekilde belirtmektedir. Bugün bu çelişki, her zamankinden daha çok göze çarpmaktadır; sık sık her yandan yeni güçler için şiddetli istekler, örgütlerde insan gücü eksikliğinden şikâyetler işitilirken aynı zamanda da her yerde, özellikle işçi sınıfı içinden, genç güçlerde bir artıştı bu, sayısız yardım teklifi alırız. ...

"...Hiç de insan kitliği yoktur, devrimci Rusya daha önce hiç görmediği kadar insan bolluğuna sahiptir. Hiçbir devrimci sınıf, geçici müttefikler, bilinçli dostlar ve bilinçsiz yardımcıları bakımından, bugünkü Rus proletaryası kadar zengin olmamıştır. Yığınla insan vardır; bütün yapılması gereken şey, kuyrukçu fikir ve hükümlerden kurtulmak, insiyatif ve teşebbüse, 'planlara' ve 'yüklenmelere' bütün alanı açmak, böylece büyük devrimci sınıfın temsilciliğine layık olduğumuzu göstermektir" (Lenin, *agy*, s.30-31).

Hiç kimse yukarıda anlatılanların Türkiye için de geçerli oldu-

ğunu yadsıyamaz. Türkiye'de de yığınla insan vardır. Fakat biz çok azız. İşte bu çelişkili formülün çözümünü bugün önümüzde duran temel görevdir. Bu formülün çözümünü doğru devrimci kadro politikasından geçmektedir. Kadroların bütün gereksiz zaman kayıplarını bir kenara bırakarak, rasyonel bir biçimde, yitirici çalışmasından geçmektedir. Bu, hiç de olmayacak, çok uzakta bir iş değildir. Olmaktadır ve olmak zorundadır, tam zamanıdır...

"Öyleyse yoldaşlar, yeni eğitim metodlarını daha cesaretle ele alalım! İlerleyelim ve daha fazla genç işçiyi ordumuza yazalım, tüm parti örgütlerinin normal yapısını komitelerden fabrika guruplarına, zanaat birliklerine ve öğrenci çevrelerine genişletelim. Unutmamalıyız ki, bu görevde her anlık gecikme, Sosyal-Demokrasi (Komünizm-İ.S.) düşmanlarının yararına olacaktır, çünkü yeni akumlar acil bir çıkış noktası aramaktadır ve eğer Sosyal-Demokratik (Komünist-İ.S.) bir kanal bulamazlarsa Sosyal-Demokrat (Komünist-İ.S.) olmayan bir kanala akacaktır" (Lenin, *agy*, s.27).

İşte Leninci ideolojiyi hayata geçirmek, işçi sınıfımızın sesini yükseltmek böyle olur.

Burjuvaziye ve oportünizme karşı işçi sınıfımızın sesini yaşamın her alanında yükseltelim!

Fabrikaları, sanayileri, işçi mahallelerini kale yapalım!

Op rtünistlerle Devrim Yapılır mı?

Bahri Yoldaş'ın Hesabını Soracağız

Bundan 1 yıl önce 17 Ocak 1979'da Cebeci'de yoldaşımız Bahri Gürpınar Maocu hainlerce katledildi. Bahri yoldaş yaşamını işçi sınıfı davasına adanmış yiğit bir komünistti. İşçi sınıfının kurtuluşu için savaştı. Bu yolda canını ortaya koydu.

Bahri yoldaşın hesabını soracağız. Oportünistlerin yerde bıraktıkları kanını biz yerde bırakmayacağız.

Yoldaşlar! Burjuvazi, faşisti, Maocusuyla saldırıyor. Silahla, kurşunla saldırıyor. Nice yoldaşlarımız bu kavga-gadan can veriyor.

Türkiye'de anarşi toplumsal bir olgu olmuştur. Gelgeç değildir. Ya faşizm, ya ileri demokratik halk devrimi ikilemi çözülene dek sürecektir. Burjuvazinin kanlı saldırılarına karşı halkımızın kendi can güvenliğini kendisinin koruması zorunluluktur. Can güvenliği komiteleri yaşamsal bir önem taşımaktadır. Böyle komiteleri, bu komitelerin savunma görevinin dışında gerektiğinde saldırı işlevini de görmesi gerektiğini kabul etmemek, komiteleri "yığınsal eylem birliği komiteleri" diyerek çarpıtmak, işçi sınıfımızı, emekçi halkımızı düşmanın üstüne "kırımızı karanfille"(!) yürütmeyi getirir. Bu da nice devrimciyi, nice komünistti kırdırmaktadır. Bu durumda görev, can güvenliği komitelerinde örgütlenmektir.

Bahri Gürpınar yoldaş, Sedar Özgerçin yoldaş bizi silahsız düşmanın üstüne süren Menşevik anlayışın ne ilk kurbanlarıydı, ne de son. Hesabı sorulması bir yana Bahri yoldaşımızın bildirisi bile SBF'de açıktan dağıtılmadı. Yoldaşımıza açık açık sahip bile çıkmadık. Böylece SBF, Hukuk, Basın Yayın, Eğitim fakülteleri gibi okulların ve anti-faşist öğrenci kitlelerinin yoğun bulunduğu Cebeci bölgesinde bir çürüme, bir gerileme başladı. Örgüte güveni sarstı. Menşevizmin çirkin yüzü bir kez daha gözler önüne serildi.

Olaylar daha sonra açıkça şunu gösterdi ki, Leninci anlayış doğru yolu gösteriyordu. Bu bize çok şeyler öğretti. Hâlâ da öğreniyoruz.

Bahri yoldaşın anısını yaşatacak, hesabını soracağız!

Faşizmi ininde geberteceğiz! SBF'li Leninci Gençler

Değerli Yoldaşlar, TKP içindeki Leninciler *İşçinin Sesi* aracılığı ile Leninizmin bayrağını yükselttiler. Başlattıkları ideolojik bombardımanla oportünizmin, devrim kaçkınlarının içyüzlerini tüm açıklığıyla ortaya serdiler.

Yıllardır militan üyelerini broşürlerle, cıvalı sözlerle avutan oportünist yöneticileri, *İşçinin Sesi*'nin Leninci ideolojisinin tabanda geniş yankılar oluşturmamasından sonra paniğe kapıldılar.

Oportünistler, kendilerinin dışındaki gerici ve Maocu yayınlar dahil, tüm yayınların okunup eleştirilmesini söylüyorlar. Fakat *İşçinin Sesi* gazetesini ve yayınlarını okuyup tartışmak yasak! "Bu ne pehriz bu ne lahana turşusu". Neden korkuyorlar?

Militanların gerçekleri ergeç kavramaları, bu oportünist yöneticilere, devrim kaçkınlarına unutamayacakları bir ders vermeleri artık kaçınılmaz olmuştur.

ODTÜ'deki çıkıştan kısa bir süre sonra devrime inanmış Leninciler olarak Mersin'de *İşçinin Sesi*'nin Leninci çizgisinin tabanda propagandasına başladık. Militan üyeler de bizi desteklediler. Tabanın elden gittiğini gören oportünist yöneticiler diğer bölgelerde olduğu gibi sorumsuzca tasfiyecilik giriştiler. Attıkları kişinin arkasından kişisel karalama, yalan ve demagogilerle saldırdılar. Ölüm-

le tehdit ettiler. "Bunlar polistir, bunlar ajandır" dediler. *İşçinin Sesi* yayınları birinci hamur kâğıt-basıyor, para bunlara nereden geliyor, bunlara burjuvazi yardım ediyor" dediler. Tabii bunlar sökmeydi. Üstelik bize suçlama olarak getirdikleri yalanları, kendileri gerçekleştirdiler. Birkaç örnek:

1. 27 Mayıs 1979 tarihinde İGD Mersin şubesinden iki militan arkadaşımız Maocu Halkın Yolcuları tarafından pusuya düşürülerek kurşunlanmıştır. Bundan kısa bir süre sonra, tavrılarından daha önceden şüphelendiğimiz bir İGD üyesinin Halkın Yolu'nun şefleriyle gizli toplantılar yaptığını, onlardan silah, para aldığını biz yönetim kurulu olarak saptadık. Yaptıkları toplantılarda İGD yönetici-

lerinin ve militan üyelerden bazıının vurulması kararını aldıklarını öğrendik. Bu ajanın üzerini aradığımızda, Halkın Yolu'ndakilerden aldığı silahı bulduk.

İşçinin Sesi'nin görüşleri açık olarak ortaya çıktıktan sonra, bu adamın yaptıkları unutuldu. Şimdi ise oportünistler, *İşçinin Sesi*'ne, Lenincilere karşı tutum aldığını için bu kişinin düzeldiğini söylüyorlar. O da görevine devam ediyor.

2. Üyelere dağıtılmadan, 10.000 liralık *Savaş Yolu* dergisi 500 liraya kiloyla kasaba satılıyor. Gerekçesi de borçların ödenmesi.

3. Bizim örgütün yöneticileri önce devrimci durum vardır dediler. Merkez yok deyince onlar da yok dediler.

4. Önder Sağlam'ın *Devrimci Savaşım için Temel Bilgiler* kitabındaki "devrimci durum objektif ve sübjektif şartların tümünü içerir" sözüne önce yanlış, baskı hatası olabilir, bunun düzeltilmesi için yazı yazacağız dediler. Daha sonra bunun doğru olduğunu söylediler.

5. Üst düzeyde bir sorumlu, "merkezin söylediklerine inanacakmış", sonra "Lenin'in kitaplarını okuyup değerlendireceksiniz" diye militanları şartlandırıyor.

6. Yine başka bir yönetici, "Ben ihanet edersem beni de vurun" diyor. Yani *İşçinin Sesi*'ni savunup Leninci olursam demek istiyor.

7. Oportünistler militanların arkasına bafiyeler takmaya yelteniyorlar.

Bunlarla devrim yapılır mı?

Oportünizmin içine düşmüş partinin devrim yapamayacağını biz Lenin'den öğrendik. Bunu tarih defalarca kanıtladı.

Türkiye'de faşizmin gündemde olduğu günümüzde faşizmi ininde gebertip, ileri demokratik halk devrimini gerçekleştirecek Leninci partiye gerek vardır. Yoksa liberal burjuvazinin kuyruğuna takılıp imza kampanyalarıyla, karanfille, güvercinlerle devrime inanmış militanları pasifize, yalınlaşa düşüren parti yöneticilerine değil.

Devrim hareketiyle karşı-devrim hareketi atbaşı gelişir. Faşizm gündemde deniyor. Karşı-devrim günümüzde faşizmdir. Daha ne bekleniyor. Leninci ilkel militanlardan gizlenebilir mi?

Mersin'de *İşçinin Sesi*'nin savunucuları olarak bizler, faşizme, emperyalizme, Maoculara karşı savaşımı sürdürüyoruz. Oportünizme karşı ideolojik savaşımız yoğun bir şekilde sürüyor. Yapılan tüm saldırıların cevabı veriliyor. Gazetemizin dağıtımını düzenli şekilde sürdürüyoruz.

Yaşasın *İşçinin Sesi*!

Yaşasın TKP'nin Leninci birliği!

T.Y., Mersin

Halkın Savaş Deneyimlerini Örgütleyelim

Fehmi Sarpkaya, Zonguldak

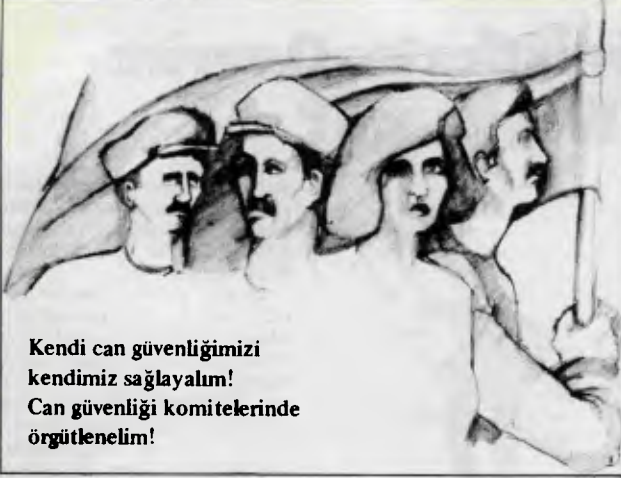
Bizim bilinçli çalışmamız sonunda değil de, nesnel gelişmelerin etkisiyle, halkın çeşitli kesimleri arasında düşmana karşı savunma ve savaş deneyimi geliyor. Biz bunların gerisinde kalıyoruz. Halkın içindeki gelişmeleri görmüyoruz, soyut güçler arıyoruz. İç Anadolu kaynaklı. Kendiliğinden bir savunma bilinci geliyor. Benim gözlediğim kadarıyla Amasya, Tokat, Yozgat, Sivas, Adana ve Kayseri'de mahalleler silahla bekleniyor. Tüm büyük kentlerde savunma fikri her birim-de geçerli ve uygulanıyor. Cepheleşme ve ayrışma hızlanıyor. "Bu, halk kitlelerinin bilinçli temsilcilerinin, teorik düşüncesiyle değil de, gelişen olayların etkisiyle, düşmana karşı savaşta yeni ve daha ileri boyutlara ulaştıkları anlamına gelir" (Lenin, *Toplu Yayımlar*, c.8, s.563, "Gerilla Savaşı").

Türkiye'de bir siyasal boşluk var. Herkes "kendi başının çare-

sine" bakıyor. Biz bu duruma seyirci kalamayız. Bu potansiyeli devrime akıtmalıyız. Türkiye'de çoğu eylem kendiliğinden ve başıbozuk olduğu için oportünistler buna "provokasyon", "yersiz çıkışlar" gözüyle bakıyorlar.

Lenin, hareketin düzenini bozanın, bu tür eylemler değil, partinin bu tür eylemleri kendi denetimi altına alamayışı, zayıflığı olduğunu belirtir. Özetlersek, halkta uyanan bilinç, oportünistlerin "derin" düşüncelerini çoktan aşmıştır. Ama bunlar kendiliğindendir, öncüsüdür. Boşluğu doldurmaya yetmiyor. Bu gelişmeler, *İşçinin Sesi*'nin geliştirdiği savunma komiteleri ve yerine göre saldırı fikrine nesnel bir zemin hazırlamaktadır. Bırakalım ortacı Menşevikler, liberal burjuvalarıyla ve ağırbaşlı "sosyalistler"le başbaşa kalsınlar. Biz, gelişmelerin bin kez doğruladığı gerçeğin yanında, gerçeklerin gösterdiği yolda, halkın ve Leninistlerin yanında yer alalım.

Kendi can güvenliğini
kendimiz sağlayalım!
Can güvenliği komitelerinde
örgütlenelim!

İngiltere'den Bir "K müniste" Çağrı

Atılım'ın Aralık sayısında "İngiltere'den bir komünist" imzasıyla bir yazı yayınlandı.

Yazının iki çocuğu amacı var. Birincisi, Türkiye'deki militanlara, yine Türkiye'deki yaygın deyimiyle "gaz vermek". "Canım, o kadar değil, İngiltere'de de bizden çok kişi var" dedirtmek. İkincisi, İngiltere'deki komünist kadrolar arasında dalgalanma yaratmak. "Acaba kim?" sorusuyla örgüte kuşku taşımak.

İki amaç da ilkeldir. Likidatörlerin komplocu, kölecisi, bizansçı çalışma yöntemini yansıtmaktadır.

İki amaç da sökmek. Birincisi sökmek çünkü militanlar o düzeyi çoktan aştı. Komünistliği, "hayalet"liğiyle değil, somut eylemleriyle görmek isteyecektir. İkincisi sökmek çünkü İngiltere'deki komünistlerin Leninizme verdiği destek, vurgulayarak yazalım yüzde yüzdür.

İngiltere'deki Türkiye'deki komünist hareket, gerçek demokrat bir harekettir. İngiltere'deki devrimci yığın örgütleri gerçek demokrat örgütlerdir. Sosyalist bir yığın örgütü olan İngiltere Türkiye İlericiler Birliği, ideolojik tartışmaya karşı bürokratik baskı yöntemlerini hiçbir zaman uygulamamıştır. *İşçinin Sesi* eyleyle oportünizme karşı savaş açığa çıkarıldığında İTİB yönetimi örgüte, "istediğiniz görüşü benimsemekte özgürsünüz, sosyalist bir yığın örgütü olan İTİB'de TKP'deki ayrılığa göre üye seçimi yapılmayacaktır" demiştir. TKP'deki ayrılığı kapı köşelerine gizlememiş, açık tartışmaya açmıştır. Oportünistlerin tüm yazılarını panosuna asmış, çoğaltmış, dağıtmış, okunmasını ısrarla istemiştir. *Politika*'nın, Talip

Yoldaşın öldürülmesiyle ilgili olarak yaptığı aşakılık Babiali manevralarına (*İşçinin Sesi*'nin yalnızca manşetini verip, yazısını vermemek gibi) hiçbir zaman sapmamıştır.

İTİB'in izlediği tutum, TKP içindeki farklı çizgilere eşit şans vermek olmuştur. *Atılım*'ı da, *İşçinin Sesi*'ni de dağıtmıştır. Kendine güvenen, açıklıktan korkmaz.

Bu sorular ve gerçek demokrat tutum sonucunda örgütün *İşçinin Sesi*'ne yüzde yüz destek verdiği ortaya çıkmıştır. Aylar süren açık tartışma içinde bir tek İTİB üyesinin oportünistleri savunan bir tek görüş bile belirtmemiş olması bir başka ilginç noktadır.

Durum böyleyken, *Atılım*'ın "İngiltere'den bir komünist" imzasıyla yazı yayınlaması kendilerini rezil etmeyecek midir?

Neredir bu kahraman "komünist"? Eylemi nerde? İngiltere, Avrupa'da faşistlerin açık örgüt kuramadıkları tek ülkedir. Bunu sağlayan yıllar yılı İTİB'in enerjik-devrimci çalışmasıdır. Bugünlerde faşistlere karşı savaşım yine kızışıyor. Nerde bu "komünist"?

Eğer varsa böyle bir "komünist", neden İTİB'in kendisine sağladığı baskı-sız açık tartışma platformunu kullanmaz? Neden inandığı görüşleri savunmaz?

"Ne yerde ne gökte"ki "komünist", Türkiye'de değil, İngiltere'deki derin illegal "komünist", çık gizlendiğin yerden, İTİB'e gel! Eğer varsan ve muhbir değil, devrimciysen gel görüşlerini savun, gel faşistlere karşı savaşa katıl. Kılına dokunulmayacağına güven de gel.

Komiksizin!

Eylemi Sattılar

Değerli Dostlar, Bizler MTA'da çalışan emekçileriz. "Milli Birlik hükümeti" tarafından atanan Genel Müdür yönetimi faşistleri doldurdu. MTA'daki emekçilere baskı arttı. 4 Ocak günü saat 11.00'de faşist baskıları protesto için sosyal binasının önünde toplandık. Önce konuşma yapıldı. Sonra belgiler atarak Genel Müdürlüğün önüne doğru yürümeye başladık.

"Milli Birlik" hükümeti başa geçtiğinden buyana MTA jandarmanın karargâhı haline geldi. Toplu halde yürümeye başlar başlamaz, jandarmalar etrafımızı sardı. Jandarmanın başında bulunan faşist yüzbaşı yürüyüş kolunu durdurdu. Jandarmaya, bir adım daha atana vur emri verdi. Jandarmanın sardığı yürüyüş kolu dışında bütün MTA'nın binalarından, sokaklardan belgi sesleri geliyor, eylem yer yer devam ediyordu. Fakat yürüyüş kolunun içinde bir panik havası esti.

Oportünistler ve bu eylemi örgütleyen diğer gurupların ileri gelenleri birgün önce vizite kâğıdı hastane havalesi almışlardı. Eğer jandarma sorarsa, "biz eyleme katılmadık, hastaneye gidiyoruz" diyecekler, yok eğer böyle birşey

olmazsa eylemde başarıya ulaşacaklarmış. Meğerse daha eylemi koymadan kaçmayı planlıyorlarmış. Bu, oportünistlerin genel düşünce şeklini yansıtıyor.

Ama istedikleri gibi olmadı. Jandarma bu "yakarışları" yutmadı. İşin garip tarafı oportünistlerin baba adamı faşist yüzbaşıya yalvardı. "Komutanım ben eyleme falan katılmadım, sadece arkadaşları dağıtmak için, yetkimi kullanarak gelmişim, beni de aldınız." dedi.

Şimdi soruyorum. Burjuvaziden, faşistten korkmayan, içinde devrimci öz taşıyan, yaptığı eylemi doğru ve devrimci eylem olarak kabul eden yığın işçi, memur, teknik eleman kadrolara nasıl hesap verecekler. Devrimci kadroların hesap sormayacaklarını sanıyorlar. Aldanıyorlar. Biz oraya çıkarken burjuvaziden korkmadık, korkmuyoruz. Bu eylemimizi de burjuvaziye teslim ederek likide edenlerden hesabımı soracağım.

Gün savaş günü. Savaşacağız. Korkmadan, yılmadan savaşacağız. Güzel günler bizim nasırlı ellerimizin olacak.

İşçinin Sesi'ne dostca selamlar

Ankara MTA
İşçi Muhabir Gurubu

Sendikal Deneyimler

Bu günlerde ücret ve diğer haklar mücadelesinde, işçi sınıfına büyük görevler düşmektedir. Enflasyonun, bunalımın, güvensizliğin sorumlusu egemen sınıftır diyip, biz yalnızca kendi ücretlerimizi yükseltmeye çalışmakla sınırlı kalmamalıyız. Tekelci sermayeye karşı, yükselen faşist tehlikeyi ortadan kaldırmamız sorumluluğunu almayı bilmeliyiz. Geçirdiği bilinçli deneylere baktarsak, görürüz ki Türkiye işçi sınıfı bu sorumluluğu alacak ve gereğini yapacak duruma çoktan gelmiştir. Üstelik işçi sınıfı savaşta artık yalnız değildir. Tüm halkı yanına alabilir.

Emperyalizmin işbirlikçileri de bunu biliyorlar ve sendikalar üzerinde çeşitli oyunlar oynuyorlar. Bunları rahatça tezgâhlayabiliyorlar çünkü sendikalar içinde bazı guruplar, gurupçuklar kendi varlıklarını sürdürürebilmek için burjuvazinin oyunlarına alet oluyorlar. Burjuvazi işçi sınıfının devrimci mücadelesini ve politik birliğini engellemek için, kaypak, işçi düşmanı burjuva sosyalizmine sarılır. Bu yoldan işçilerin birliğini, politik manevra kabiliyetini, savaşkan yönünü tahrir eder. İşte DISK'de bu durum vardır.

Sendikaların politikayla uğraşmaması tekelci sermaye, onun saygınları ve işbirlikçileri karşı çıkmışlardır. Dünya işçi sınıfının mücadele tarihi bunu ispatlıyor. Bizde de 1947'deki sendikalar kanunıyla sendikaların politikayla uğraşmaları yasaklandı, Türk-İş'in

ünli partilerüstü politikası sahneye sürüldü. Böylece burjuvazi sendikalarla partiler arasında duvar örüyor gözükerek, gerçekte sendikaları burjuva siyasetine ortak etmeye çalıştı. Burjuva sosyalizmi de sendikaların "tarafsızlığı" görüşüyle buna yardım etti.

"Partilerüstü politika" artık iflas etti. Bu sefer de sendikaları "işçi" kılıklı burjuva partilerine yamama çabası doğdu. Oysa sendikaların devrimci sınıf partisiyle bağ kurmaları gerekir. Bu bağ işçi sınıfımızın politik ve ekonomik mücadelesinin bütünlüğünü temsil eder. Burjuva sosyalizmi bunu reddeder.

Sendikaları kendilerine geçim kaynağı yapanlar, sözde işçi sınıfının çıkarlarını parlamentoda savunacağız diyerek, parlamentoya girme hevesine kapılırlar. Sendikacılar parti kurma işlemine girerler. Böylece işçi sınıfına hainlik, burjuvaziye yardım ederler.

Anarko-sendikalistler ise sendikayı devrim yapmaya kalkarlar. Sendikaları parti gibi görürler. Kendi macera heveslerini gidermek isterler.

Oportünistlere gelince, onlar öncü partiyi sendika düzeyine indirirler. Devrimci yol göstermeyi bırakır, sendikal siyaset izlerler.

İşçiler, işçi sınıfının her soydan, her boydan düşmanlarına şu ismi vermiştir:

Tabansız konuklar, yolunu yitirmiş yolcular.

Aydın İşçi
Muhabir Gurubu

Hareketin Önündeki Engel Oportünistlerdir

İşçinin Sesi ideolojik savaşıma başladığından ve Zonguldak'da İşçinin Sesi taraftarları ortaya çıktığından beri oportünistler içinde bir panik havası görülmeye başlandı. Kendilerine suni bir canlılık kazandırmaya çalıştılar. Tüm çalışmalarını İşçinin Sesi'ne yönelttiler. Öyle ki, faşist terörün arttığı şu günlerde bile "İşçinin Sesi belasını yok etmek" için planlar kuruyorlar. İdeolojik konular adı altında kafalardaki bulanıklığı "önlemek" amacıyla evlerde seminerler düzenlediler. "İstediklerinizi rahatça söyleyin" dediler. Fakat yaptıkları İşçinin Sesi'ne karşı bilinen "eleştirileri"ni getirmektir. Halbuki burada İşçinin Sesi yayınlarını değil tabana okutmak, kendileri bile okumuyorlar.

Akademideki geçen seneki konumumuzla bu seneki konumumuz tamamen farklı. Bu sene laçkalık, pasiflik, geçen seneye göre daha fazla. Evlerdeki seminerler düzenli işlemiyor. Bunun nedeni oportünistler.

İdeolojik olarak İşçinin Sesi'nin tüm veya tek tek görüşlerini (devrimci durum, zayıf halka, program, v.b.) benimsediği halde İşçinin Sesi'ne karşı politik tavır alanlar var. Bunlar, İşçinin Sesi'nin haklı olduğunu, ancak savaşımları erken başladığını, çünkü faşist saldırı, faşizm tehlikesi ortamında bunların bizi zayıflatacağını söylüyorlar. Bu yanlış bir tutumdur. Fakat aynı zamanda oportünistlerin iflasını da gösterir.

Bazılarını da İşçinin Sesi'ne "bütünden ayrılan parça" gözüyle bakıyor. Büyük neredeyse onun yanında yer alalım" gibi pasifist bir tutum içindeler. Bu da oportünizmin kişileri nasıl çürüttüğü yönünde etkilediğini gösteren güzel bir örnek. Ancak bu etki de değişmez değildir.

Oportünistler, şimdiye kadar şu iki yolu denemişlerdir: 1) Fiili saldırı. 2) İdeolojik görüşlerimizi çarpıtma. Fakat her ikisi de içine düştükleri bunalımdan onları kurtaramamıştır. Açık ideolojik savaşımdan kaçıp böyle entrikacı yollara başvurmaları kendi acizliklerini sergiliyor.

Oportünist-ortacıların "ellerinde tuttukları" örgütler tam bir çıkmazda olduğu gibi, Zonguldak kömür işçileri de sarı sendikaların denetiminden kurtulamamaktadır. İşçilerin kendiliğinden eylemleri bile ortacıları çoktan aşmıştır. Ama biz işçi sınıfının güçlü ideolojisi ve örgütlenme temelinde sesini duyuracağına inanıyoruz.

Zonguldak İşçi
Muhabir Grubu

BMC İşçilerinin Toplu Sözleşme İstemleri

İzmir BMC İşçi Muhabir Gurubu 4 Ocak 1980'de BMC işçilerine toplu sözleşmelerde gerçekçi istemleri belirten bir bildiri dağıttı. Bildiriyi dağıtacaklarını BMC işçi temsilcileri ve Maden-İŞ'li sendikacılara 2 Ocak Çarşamba günü bildirdikleri zaman bir oportünist "böyle şey olmaz" diyerek bildiriyi masanın üstüne attı. Ayrıca şöyle bir kelimada bulundu: "Peki, patron bütün isteklerimizi kabul edip 1. maddeyi kabul etmezse tabanın sözünü mü dinleyeceğiz?" Aşağıda bildirinin metnini yayınlıyoruz.

Arkadaşlar, Yığıtçe savaşımlarımız sonunda faşist Türk-Metal sendikasını yuvamız BMC'den silip attık. Önümüzdeki toplu sözleşmelerde tekkelci burjuvaziyle toplu hesaplaşma var. Sınıf ve kitle sendikası olan "tabanın söz ve karar sahibi olması" ilkesine sahip çıkalım. Toplu sözleşmelerdeki "gerçekçi istemleri" bilimsel olarak saptayalım. Bu istemlerimiz doğrultusunda devrimci savaşımlarımızı daha da yükseltelim. Gerçekçi istemin ölçüsü, burjuvazinin ne kadar verebileceğiyle veya işçi sınıfının ne kadar alacak güçte olduğu ile belirlenmez. İşgücümüzün değerini istemek gerçekçi bir istem olacaktır. İşgücümüz, üretim yaparken harcadığımız kafas ve fiziksel enerjidir. Kapitalizmde işgücü de alınan, satılan maldır. İşgücünün değeri, bir işçinin ailesi ile birlikte fiziksel, iş eğitimi ve tarihsel olarak belirlenmiş toplumsal kültürel gereksinimlerinin karşılığıdır. Eğer kapitalizm işgücünün değerini karşılamıyor, hele ki fiziksel sınıra dek, onun da altına düşürüyorsa, ana üretim gücü olan emeği ÖLDÜRÜYÖR demektir. Üretim araçlarından da gereği gibi yararlanamıyor demektir. O kapitalizm artık toplumsal gelişmeye ters düşüyordur. Bu durumda işgücü değerini istememiz yalnızca burjuvaziye "özveri" değil, toplumsal gelişmeye de terstir.

Eğer burjuvaziye "özveri"de bulunmak istemiyorsak, 40'ında mezara girmek istemiyorsak, aşağıdaki istemlere sahip çıkalım.

İSTEMLERİMİZ:

1. BUGÜNE KADAR İŞTEN ATILAN TÜM ARKADAŞLARIMIZIN TEKRAR İŞE ALINMASI.

2. Nitelsiz işgücü değeri, yani olması gerekli asgari ücret, yani ayda en az NET 19.000TL, bütün ücret istemlerinde ortak taban alınmalıdır.

3. Bu ortak taban her üç ayda bir fiyat artışlarına göre ayarlanmalıdır.

4. Ortak tabana, nitelikli emeğin ve çocuk sayısının farkları eklenerek NET ücret istemleri bulunmalıdır.

5. ÜCRET İSTEMLERİMİZ NET SAPTANMALIDIR

6. Yıllık izin ve bayramlarda en azından aynı ücret alınmalıdır.

7. Yakacak ödenekleri, ikramiye gibi hakların patronu lutuf yapıyor gibi göstermemesi ve ücretleri düşürmede bir araç olarak kullanılması, bunların ücretlere ek haklar olarak elde edilmesine dikkat edilmelidir.

8. Sekiz saatlik işgünü.

9. 48 saatlik bütün hafta sonu tatili

10. Fazla mesai kaldırılmalı

11. Fabrikada çalışan tüm işçilerin ortak toplantısında en bilginli işçilerden seçilecek ve iş koşulları, işçi sağlığı, haksız işten çıkarmalar, işçiyi küstah tutumlar, kadın-erkek işçiler arasında eşitsiz uygulamalar gibi konularla ilgilenen fabrika komitelerine işvereni cezalandırma yetkisi toplu sözleşmelerde kabul ettirilmelidir.

Bu istemler, tam, bitmiş, daha eklenemez istemler değildir. Daha genişletilebilir, eklenebilir. Bunlar toplumsal gelişmenin bugünkü aşamasında kesinlikle yükseltmemiz gereken toplu sözleşme istekleridir.

Türkiye öyle bir durumdadır ki, greve yığınsal çıkmak ama yalnızca greve kısıtlı kalmamak zorundayız. Bugün greve çıkmamak 40'ında mezara girecek bir yaşamı kabullemektir. Bunun için, işçi sınıfımız tüm Türkiye düzeyinde tüm emekçilerin istemlerini yükseltmelidir. Toplu sözleşme şu fabrikada, ya da şu iş kolunda değildir. Toplu sözleşme, toplu hesaplaşma tüm Türkiye'dedir.

Bizim işçi sınıfımız devrimci yeteneğini 15-16 Haziran ayaklanmalarıyla, DGM direnişleriyle, Profilolarla, MESS'e karşı devrimci grevleriyle kanıtladı. Bu yeteneğin önüne çekilen her türlü seti yıkacaktır. Ülkeyi çürütmeyecek, halkımızı tüketmeyecek, bunu yaparak emperyalist zincirin önemli bir halkasını kopartacak, çürük bir Türkiye'nin tüm bölgede saçacağı zehiri atacak, dünya devrimine ve bu yoldan dünya barışına kalıcı katkı yapacaktır. Bu işçi sınıfımıza yüklenen ulusal ve enternasyonalist bir görev ve onurdur.

MADEN-İŞ'LI
İŞÇİLERİN
TOPLU SÖZLEŞMELER
KOMİTESİ

Baştarafı 20. sayfada

Önünden günde binlerce insan, binlerce araba geçiyordu. Direnişin Türkiye'nin birçok yerindeki işçi yataklarıma duyurulması, direnişin yakınından geçen arabalar sayesinde oluyordu. Binlerce işçiyi, binlerce köylüyü etkiliyordu. Köylüler, Betoya direnişini görüp, mücadele etmenin gerekliliğini kavıyorlardı. Betoya direnişçilerine köylerden yardımlar geldi. Direniş boyunca işçi-köylü bağlaşıklığının canlı örnekleri yaşıyordu.

Güçlü bir ajitasyon, propaganda bölgedeki devrimci çalışmaya daha da güçlü bir atılım kazandırıyor. Sağ oportünistler, sendikaları işçi sınıfı partisinin volan kayışı olarak görmüyorlar. Hele hele devrimci durum yaşayan ülkemizde, sendikalarındaki çalışmaların, Lenin'in söylediği gibi Bolşevikçe olması gerektiği ilkesine çok yabancılar.

Direniş polisin, jandarmanın, faşistlerin, sarı sendikaların baskılarına, sağ oportünistlerin uzlaşmacı Menşevik tavrına karşı tam 106 gün sürdü. Polisin baskısı sonucunda kırıldı. Direniş kırıldıktan sonra dahi sağ oportünistler tek bildiri dağıtıp polisin yüzünü teşhir etmediler. İşten atılan arkadaşlarla toplantı yapıp, verilen mücadeleyi değerlendirip, eleştiri ve özleştirme ilkesini dahi işletmediler.

Direniş boyunca çevre fabrikalarıyla hiçbir dayanışmaya gidilmedi. İşçiler arasında güçlü dayanışmaların zor günlerde kurulması gerekirken, dayanışmayı geliştireci ciddi tavırlar konulmadı. Betoya direnişi, işçilerin ve Leninçilerin sonsuz özverilerinin, devrime olan inancının en güzel göstergesidir.

Şu anda da sağ oportünistler Turgutlu bölge temsilciliğini kapatmak için çeşitli planlar tezgahlıyorlar. Çünkü soruna sınıf savaşımı açısından, devrimi yapmak açısından bakmıyorlar. Beton-İş sendikasının ve Betoya işçilerinin verdiği şanlı direnişin olumlu ajitasyon ve propaganda-sını bırakıp, örgüt kapatarak bir yerlere varmayı düşünmek sermayenin değirmenine su taşımaktan öte bir davranış olmayacaktır.

Bu şanlı direniş, her dakikasıyla sermayenin, polisin, jandarmanın, sağ oportünistlerin işçiler tarafından canlı bir şekilde gözlemlendiği, dostun, düşmanın yaşanarak öğrenildiği bir direniş olmuştur.

Betoya Fabrikası
İşçi Muhabir Gurubu

Ülkemiz devrimci durum yaşıyor. Burjuvazi ülkeyi eskisi gibi yönetemiyor. Başta işçi sınıfımız, köylüler, tüm emekçi katmanlar, Kürt ulusu eskisi gibi yönetilmek istemiyor.

Emperyalizme bağımlı işbirlikçi tekelci sermaye iktidarını sürdürbilmek için son çareyi faşizmde arıyor. Yıllar önce oluşturduğu, beslediği ve eğittiği MHP'li faşistleri Rusya'daki Kara-Yüzler gibi komünistlere, devrimcilere ve halkımıza saldırtıyor.

Saldırlar kitle kırmalarına dönüştü. Burjuvazi faşizmin kitle tabanını oluşturabilmek için habire zorlanıyor. Tüm bu gelişen olaylarda, ne ajitasyon, propaganda, ne de militan yığın çıkışları düzeyinde canlı, enerjik, kısaca Leninci tavrılar gösterilmiyor.

Sağ oportünistler gelişen ve hızla artan faşist saldırılar ve kitle kırmaları konusunda basın açıklamaları vermekten ileri gidemiyorlar. Hazırlanan yürüyüş ve mitingler de gelişigüzel, militan yönü boş, dayatmacı bir şekilde geçiriliyor. Sağ oportünistlerin her davranışlarında devrime olan inancsızlıkları canlı bir şekilde gözleniyor.

Yığınlar, önlerine düşecek, Leninci ilkelerle donanmış, ülkeyi devrime götürecektir örgüt arıyor. Sağ oportünistler bunu karşılamadıkları gibi, militanca örgütlenmiş direnişleri kırıyorlar.

Betoya'da öyle bir örgütlenmek ki, öyle bir direndik ki, hergün dostların yüreğine sevinç, burjuvazinin ve sağ oportünizmin yüreğine korku saldı. Burjuvazi açıktan saldırdı. Sağ oportünistler ise içten içe, sinsi sinsi saldırdı. İkisinin de amacı aynıydı. Direnişi kırmak. Fakat biz direndik. Gücümüzün yettiğince direndik. Mutlaka bir gün, uzak değil, hem burjuvaziyi, hem de sağ oportünizmi tarihin çöplüğüne gömeceğimizi bilerek direndik.

Betoya'da örgütlenme girişimleri ve oportünist baltalama

Betoya beton direk fabrikası beton direk, küp, prefabrik ev, deniz kazığı üreten büyük bir fabrikadır. Betoya patronu MESS üyesi ve aynı zamanda Toprak Sanayi İşverenleri Sendikası ikinci başkanıdır. Turgutlu'daki Betoya işçileri, 60 kiremit-blok fabrikasında çalışan 10 bin işçinin pratikte öncüsü durumundadır. Tüm kiremit blok fabrikası işçileri, bugüne kadar koyulan tüm eylemlerde Betoya beton direk işçilerinin yönlendiriciliğiyle hareket etmiştir. Bu fabrikanın örgütlenmede temel fabrika seçilmesi, uzun araştırmalar ve incelemeler sonucudur. Bu fabrikada yaklaşık 3 sene önce bir örgütlenme girişimi oldu. Örgütlenme çok ilkel ve amaç "ya tutarsa"ydı. Sağ oportünistler bu örgütlenmede şans denediler. Daha sonra da örgütlenmeyi de, işçileri de, gece gündüz demeden koşan savaşçı

Burjuvazi ve Oportünizm BETOYA İşçilerinin Örgütlenmesini Engelleyemez

arkadaşları da bırakıp kaçtılar. Hiç de hesap vermediler. Hatta "yargıç" gibi onlara koşan arkadaşlarımızı ve işçileri suçlayarak işi geçiştirmeye çalıştılar. O dönemdeki belli eksikliklerimiz bazı konuları tam kavrayamayışımız bizi hareketsiz ve tavırsız bıraktı. Fakat dürüstlüğümüz, yığınlara bağlılığımız ve devrime olan inancımız zaman içerisinde Leninci kamplarda yerimizi almamızı sağladı.

Bu kez belli eksikliklerimizi gözleyerek örgütlenmeye daldık. Yine sağ oportünistler örgütlenme konusundaki ilkesizliklerini hemen göstermeye başladılar. Önceden belli incelemelerle saptanmış fabrikalarda düzenli ve kolektif çalışılması gerekliliğini kavramadılar. Örgütlenecek fabrikalar gelişigüzel seçildi ve dünyanın parası,

yaklaşık 80 işçi arkadaşın notere istifaya gidişini örgütledik. Düğün bayram havası içinde notere gidiş olsun, sıkı ve militancaydı.

Sonra sarı Çimse-İş sendikası mahkemeye itiraz etti. Oportünist burjuva yasaları, aksayan yönlerin nedenleri ve bu konuda nasıl savaşım verilmesi gerektiğini işçilere anlatmadı. Mahkeme süreci işçilerin yanına hiç gelinmedi. Sağ oportünistler bazı kişisel sorunlarını işçi sınıfının çıkarlarının önüne koyarak, olumsuzluklarına bir yenisini daha eklediler. Sonuçta mahkeme yetkiyi Beton-İş sendikasına verdi. Fakat işçiler, tüm bu ilgisizliklerinden dolayı, mahkeme sonucunu beklemeden, patronun da bu boşluğu doldurmasıyla Beton-İş sendikası istifa ettiler.

zamanı, gelişigüzel harcandı. Sonuçta da uğranılan yenilgiler, işçi sınıfı ideolojisine ve savaşımına gerekli bilgi ve dayanışma ile girmeyen işçilerde kararsızlığı geliştirdi.

Betoya fabrikasının seçimi gelişigüzel değil Leninci ilkeler ışığında yapıldı. Bu arada sağ oportünistler komite çalışmasına karşı çıktılar. Örgütlenmenin sağlıklı bir şekilde sürdürülmesi için gerekli merkezi denetimi sürekli boşladılar. Sorunları karşılıklı tartışma ciddiyetini dahi göstere-mediler. Sağ oportünist ideolojilerinden dolayı merkezi yönlendirici inisiyatiflerini hiçbir zaman sağlayamadılar.

Leninci ilkelerle yeniden örgütlenme ve savaşım

Örgütlenme Leninciler tarafından çok sıkı bir şekilde sürdürüldü. Fabrikadaki örgütlenme çalışmaları daha bir sene önceden başlatıldı. Örgütlenme komitesinin altında, tüm bölümleri kapsayan alt komiteler kuruldu. Fabrika hiç suz durulmadan ağ gibi örüldü. Sarı sendikadan istifa etmek isteyen

Betoya patronu tüm çağrılara karşın topi sözleşme görüşmelerine gelmedi. Bu dönemde patronla olan ilişkiler yalvarırcasına tutuldu. Çeşitli kontaklar, çok düşük toplu sözleşme tasarıları önerdiler. Turgutlu'daki arkadaşlara yanlış bilgiler vererek arkadaşları işçiler karşısında zor durumda bırakmaya kadar işi vardırıdılar. Sonuçta grev oylamasında güvensizlikten dolayı greve hayır dendi.

Bu kadar çabadan sonra sağ oportünistler fabrikanın tekrar örgütlenmesi ve tekrar yetki alınması için çaba harcanması gerektiğini getirdiler. Bu konuda ciddi davranılması gerektiği vurgulanan gerekli eleştiri yapılarak tekrar örgütlenmeye başlandı. Tekrar istifa etmek isteyen arkadaşları topladık. Mahkeme bu kez referandum kararı verdi. Referandumu da Beton-İş sendikası kazandı.

Betoya patronu, sarı Çimse-İş sendikası, faşist işletme müdüründen aldığı taktikler doğrultusunda, işçi atmaya başladı. Fabrikadaki öncü arkadaşlar teker teker atılmaya başlandı. Sağ oportünistler patronu korkutma-

mak için, işçilerin yükselen sınıf kinleri karşısında, uslu oturmalarını öğütüyordu. İşçiler kendi devrimci kararlarını yaşama geçirdiler. İsten atılan işçi arkadaşlarının işe alınmaları için, patronun baskısını protesto ederek yemek boykotuna başladılar. Daha sonra da fabrikadaki direk üretimi bire kadardı.

Betoya patronu sendikanın olumsuz tavrını, işçiler üzerinde güven sağlayamadığını çok iyi bildiği için daha rahat hareket edebiliyordu. Betoya patronu son olarak da 40 Beton-İş sendikası üyesi işçiyi tensikat gerekçesiyle işten çıkardı. İşçiler hep birlikte haykurdılar: Ya hep beraber, ya da hiçbirimiz! Kurtulmak yok tek başına!

Şanlı direniş ve oportünistler

İşçiler, sağ oportünistlerin genel olarak, tüm tavrılarında, ideolojilerinden kaynaklanan olumsuz davranışlarını çok canlı bir şekilde yaşadılar.

Direniş tam 106 gün sürdü. Sağ oportünist sendika yöneticileri direniş yerine bir kez olsun gelmediler. Direniş öncesi söz verdikleri en az ayda 3000 lira yerine 106 gün boyunca ancak 5250 lira ödediler. Yaklaşık ayda 1500 lira. Ayrıca ödedikleri bu parayı da zamanında vermediler. Sağ tavrılarını her konuda canlı bir şekilde gösterdiler. İşçiler sağ oportünistlerin sermayesinin yalan olduğunu çok iyi gördüler. Sorun ne kadar para vermek değil, sözünü tutmaktır. Veremeyecekse açık konuşmaktır. Bunu yapmadılar.

İşçiler, bu arada işçiler üzerinde çok baskı yapan Çimse-İş sendikası şube başkanını, işçi düşmanı bu sarı sendikacıyı cezalandırdılar. Sağ oportünistler bu olayın provokasyon olduğunu, bu olaydan "üzüntü" duyduklarını belirttiler. İşveren vekilinin cezalandırılmasını da provokasyon olarak değerlendirdiler.

106 gün süren direniş boyunca sağ oportünistler, tüm uyarılara karşın tek bildiri dahi dağıtmadılar. Bir işçi gecesinin, işçi semtlerinde direnişi anlatan işçi toplantılarının yapılması, direnişin, patronun, polisin, sarı sendikanın baskılarının onbinlerce işçiye anlatılması gerektiği defalarca vurgulandığı halde hep kulak arkası ettiler.

Direniş çok önemli bir bölgedeydi. Turgutlu'da yaklaşık 20 bine yakın işçi gözlerini direnişe çevirmişlerdi. Ayrıca direniş, Ankara asfaltının yakınındaydı.

Devamı 19. sayfada